
VÁLOGATÁS A MAGYAR ZENEMŰVÉSZ-PEDAGÓGUSOK 2014. ÉVI „KEREK” SZÜLETÉSI ÉVFORDULÓIBÓL

TERVEZET

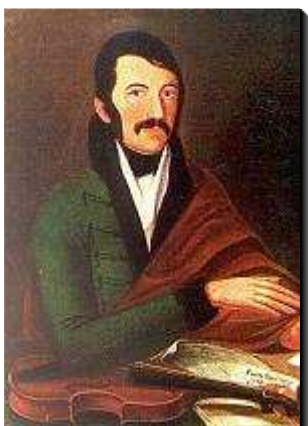
Köszönettel fogadjuk a további jelentősnek ítélt évfordulós információkat éppen úgy, mint az alábbi évszámokkal kapcsolatos hiány-pótlásokat, kiegészítéseket, korrekciókat! (mobil: 0620/493-7663, email: tamas.zelinka@gmail.com, név: Zelinka Tamás).

Erre minden bizonnyal szükség lesz, mert az interneten kívül rendelkezésre álló magyar nyelvű lexikonok, lexikonszerű nyomtatott kiadványok is már 30-35 évesek, és a legtöbb esetben csak a születési dátumokat rögzítik... Megjegyezzük, hogy az életmű / legfontosabb munkahelyek-városok / rövid jellemzésén, bemutatásán túl egyéb konkrétumokra (pl. tanárok, tanulmányok helyszínei, időpontjai, fontos szereplések, kitüntetések, stb.) nem vállalkozhattunk, viszont ilyen irányú kiegészítéseknek szívesen adunk helyet az „évfordulósról” szóló külön írásokban!

Fontos: az évfordulókra vonatkozó ismertetéseink terjedelmét kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják, minden teljességre való törekvés nélkül. Legfőbb célunk az EMLÉKEZTETÉS kiváló jelenlegi és egykori kollégáink „KEREK” születésnapjára, évfordulójára! (A Szerk. megj.)

250 éve született

Lavotta János (Pusztafödémes, 1764. július 5. –Tállya, 1820. augusztus 11.)

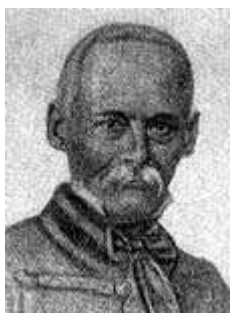

zeneszerző, hegedűművész, a *verbunkos triász* tagja (Bihari Jánossal és Csermák Antallal együtt). Első kompozícióját még Nagyszombatban írta *Rhetorica*

címmel. Katonaévei után Bécsbe ment, azután Fraknóra, végül Pestre. Hivatalnok lett a kancelláriánál 1791-ig, majd Zichy Károly fiainak nevelője volt. Ezután döntött végérvényesen a zenei pálya mellett, s 1792-93-ban a pest-budai magyar színjátszó társaság muzsika-direktora volt. 1797-99-ig Miskolcon tartózkodott. 1802-04-ben a kolozsvári színtársulatnál karnagy volt. Ettől kezdve 1816-ig sorra járta a nemesi kúriákat, vándoréletet élt. 1816-ban zongorát és hegedűt oktatott, majd Debrecenben zeneműböltöt nyitott;

225 éve született

Ruzitska György (Bécs, 1789–Kolozsvár, 1869. dec. 2.): zeneszerző,

pedagógus. Bécsi tanulmányai után sokoldalú zenészként br. Bánffy János házitánítója Nagyfalun. 1819-től Kolozsvárott élt, ahol a Nemzeti Színház korrepetitora és karmestere is. 1837-ben irányítása alatt szervezték át a Musicai Conservatóriumot, melynek haláláig igazgatója is volt;

220 éve született

Füredy László (Péteri, 1794 – Pest, 1850) zenetanár, zeneszerző. 1829-től pozsonyi organista bécsi csellista, később a vakok intézetének zenetanára;

215 éve született

Schmidt Péter (Grabócz, 1799. – Pécs, 1874.) organista, karnagy, zeneszerző, zenetanár, és tanítóképző intézeti tanár (segédtanító, Mohács, a Pécsi Székesegyház organistája, a Pécsi Dalárda egyik megalakítója (1847), illetve újjáalakítója (1861-1862);

210 éve született

Szerdahelyi József (Hódmezővásárhely, 1804. március. 9.–Pest, 1851.

február 18.) színész, operaénekes, zeneszerző, operarendező, fordító, zenekari muzsikus, ének- és zenetanító. Jogtanulmányait abbahagyva lépett a színi pályára Debrecenben Udvarhelyi Miklós társágában. 1824-ben mint énekes, korrepetitor és zenekari muzsikus Nagy Lázár kolozsvári színtársulatának lett tagja. 1827-ben maga alakított operatársulatot Kolozsvárott, majd a pesti német színházban, 1828-ban a kassai, majd 1835-ben a budai társ. tagja. 1837-től haláláig a Nemzeti Színház sokoldalú tagja. Elsősorban groteszk, komikus, buffo szerepkörben volt kiváló. Számos népszínműhöz írt zenét, népies műdalai rendkívül népszerűek voltak;

200 éve született

Egressy Béni (eredetileg Galambos Benjámin, Sajókazinc, 1814. április 21. –

Pest, 1851. július 17.) zeneszerző, író, színész. 1843-ban került a pesti Nemzeti Színházba, karénekesként. Már 1840-től foglalkozott zeneszerzéssel, ő volt Petőfi Sándor verseinek első megzenésítője és számos népies műdal szerzője. Legnagyobb sikerét Vörösmarty Mihály Szózat című versének megzenésítésével aratta, amelyet 1843. május 10-én mutattak be a Nemzeti Színházban. Foglalkozott színművek, operaszövegek írásával és fordításával is. Egressy írta a Bátori Mária és az 1844-ben bemutatott Hunyadi László című operák szöveggönyvét, amelyek zenéjét Erkel Ferenc szerezte. Katona József drámáját, a Bánk bánt is átdolgozta és az opera szövegét nem sokkal halála előtt átadta Erkelnek. Részt vett az 1848-49-es szabadságharcban. 1849 szeptemberében honvéd főhadnagyként ott volt a komáromi vár védői között. Itt írta a Klapka-indulót. A szabadságharc leverése után Klapka György menlevelével szabadult és visszatért a színpadra. Magyarra fordított 50-nél több színdarabot és 19 operaszöveget;

195 éve született

Langer János (Sasvár, 1819. augusztus 28. – Budapest, 1889. szeptember 16.) zeneszerző, énekes, karnagy, tanár. 1838-ban Pesten a német színház zenekarához hegedűsnek szerződtek. 1840-ben Pécssett, 1841-ben Eperjesen játszott tenor szerepeket, később Pesten a német színháznál működött, mint második tenorista. 1844-ben tagja lett a belvárosi plébániatemplom énekkarának, 1846-tól pedig a Szent Rókus kápolna kántoraként működött. 1856-ban a Nemzeti Zenede énektanára, 1869-ben a lipótvárosi Szent István-bazilika kántora, később karnagya. Az első Magyar Dalárda alapítója volt;

Szénfy /Kohlmann/ Gusztáv (Nyíregyháza, 1819. augusztus 17. – Miskolc, 1875. november 22.) zenetanár, népzene-tudós. Jurátus korában egy grófi családnál nevelő volt, sok évig Nyíregyházán, mint városi hivatalnok működött. Két évig a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából Magyar- és Erdélyországban, valamint Romániában és a dunai tartományokban tudományos utazást és kutatásokat tett, hogy összeszedve a különböző népfajok közt élő népdalokat, azok egybehasonlításából megírja a magyar zene rendszerét tudományos alapon. Munkája azonban nem nyert elismerést; azért 1861-ben visszatért Nyíregyházára; később Miskolcon telepedett le, mint zenetanár. Majd visszatért Nyíregyházára, hol városi tanácsosnak választották. 1872. féloldali szélütés érte s e miatt elvesztette állását, és zongoraórákból tengődött. Nagy művét a magyar zene nagy kárára megsemmisítette s abból csak egyes részeket bocsátott nyilvánosságra a 60-as években az Ábrányi Kornél által szerkesztett Zenészeti Lapokban;

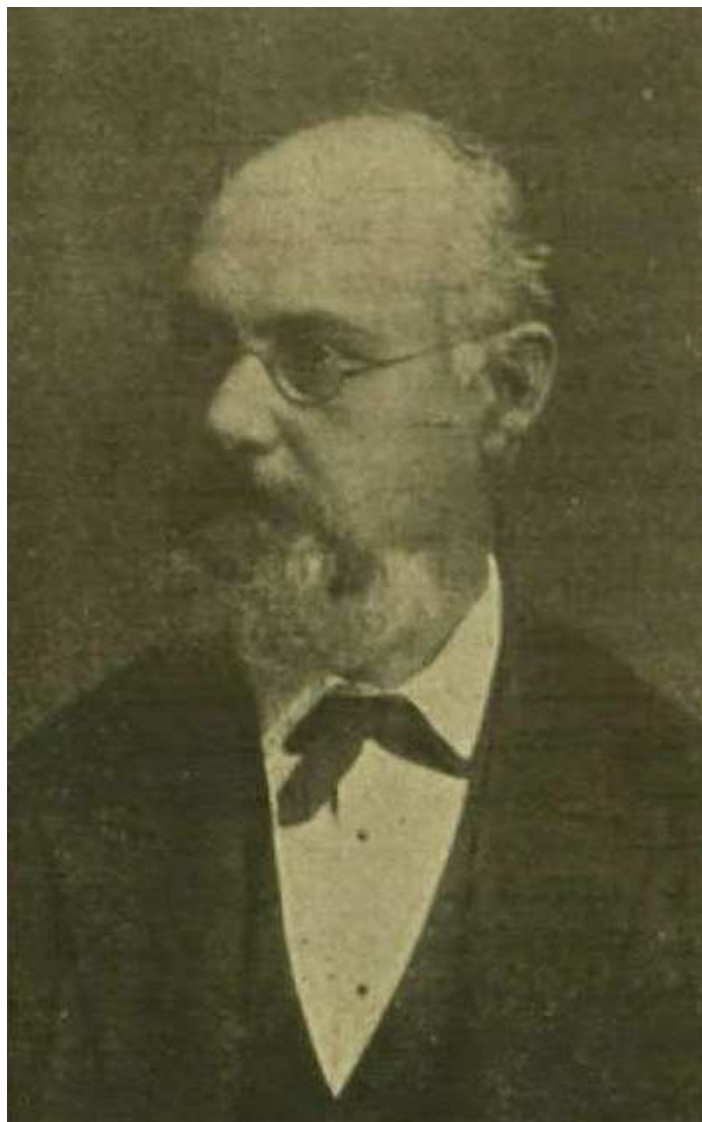
190 éve született

Fáy Gusztáv (Pozsony, 1824. július 5. – Pest, 1866. május 19.) operaszerző, tanár. 1843-ban Bartay András Szózat-pályázatán dicséretben részesült, egy évvel később itáliai tanulmányútja során Verdivel is megismerkedett;

Kohn /Kohányi/ Sámuel (Cohó, 1824 – 1999k.) izr. hitközségi tanító. 1846-tól az óvodai nevelés területén tevékenykedett, kisdédóvó intézet tulajdonosa is volt. Közreadott gyűjteményei: 101 magyar és német dal gyermekek számára, *Gyermekdalok* (1861), *Az ének- és hegedűtanítás fokozatos menete* (1892) óvóképzők számára;

180 éve született

Nikolits Sándor (Arad, 1834 - 1895) zeneszerző, zenepedagógus, a pesti

Nemzeti Zenede fuvolatanára, 1875-től a Zeneakadémia zeneszerzéstanára. Nikolits tevékenysége elsősorban a pesti majd budapesti zeneiskolák, egyletek, zenés színházak megalapításához kötődött. Pedagógiai munkássága révén a korabeli zeneoktatás hagyományokat teremtő vezéralakjává vált. 1889-ben részt vett a „Magyar Zeneiskola” megalapításában, amelynek első igazgatója volt. 1894-ben alapította meg a Budapesti Zeneművészkört. Legjelentősebb kompozíciói: kísérezének színművekhez, pl. Szigeti József „Toldi”-jához (1871);

175 éve született

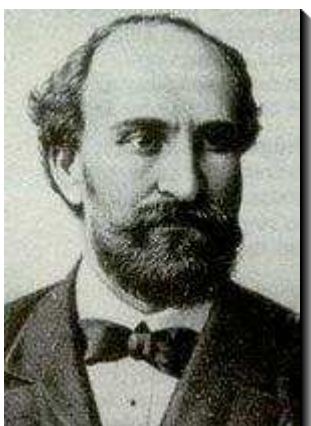
Berecz Ede (Boldog, 1839. július. 19. - Temesvár, 1910. május. 1.) karnagy, zenetanár. 1861-ben a kolozsvári akadémiai templom orgonistája, 1863-ban egyházi karnagya lett; egyúttal magán zongora- és énekmester volt. 1866-ban a kolozsvári nemzeti színház karmestere lett. Magánvizsgálat alapján (1862.) ugyanott tanítóképző-oklevelet nyert, és mint a főelemi iskola II. osztályának tanítója két évig működött. 1868-ban Haynald Lajos kalocsai érsek a székes-egyház karnagyává nevezte ki. 1879-ben a budapesti kir. állami felsőbb leányiskolához rendes tanárrá neveztetett ki, hol az ének- és zeneelméletet, vegytan és csillagászati földrajzot tanítja. 1884 óta a zenetanárok orsz. egyesületének alelnöke s a zenészet osztály elnöke. Mint a Kalocsai Néplap munkatársa több ismeretterjesztő cikket írt a természettan és vegytan köréből; de írt humoros cikkeket is; a Zenelapba kritikái s vezércikkeket írt, többnyire Didimus álnév alatt. Munkái: 1. *A zene alapelmélete* és az összhangzattan elemei, rövid műszótárral. Iskolai s magánhasználatra. Bpest, 1883. (2. jav. és tetemesen bőv. kiadás. U. ott. 1887.) 2. *Dalfüzér*, egy és több szólamú dalok gyűjteménye polgári s felsőbb leányiskolák számára. U. ott, 1883. 1. 2. rész. (A 3. részt Erney József írta. 1. rész. 3. kiadás. 2. rész. 2. jav. és bőv. k. U. ott, 1887.) 3. *Dalkönyvecske*, egy és kétszólamú dalok gyűjteménye népiskolák számára. U. ott, 1883. (2. kiadás. U. ott, 1884. 3. k. U. ott, 1889.) 4. Népszerű vegytan az ásványok ismertetésével és a föld alakulásának rövid történetével leányiskolák számára. U. ott, 1889. 5. *Természettan és vegytan*. Emerichy után a mindennapi és ismétlő népiskolák számára. U. ott, 1889. 6. *Nemzeti lant*, 25 magyar népdal zongorára. U. ott, 1889. 3. füzet. Ezen kívül négy zenedarabja jelent meg Zongorára 1863-tól 1884-ig Kolozsvárt, az utolsó Budapesten;

Bogisich Mihály (Pest, 1839. január 10. – Esztergom, 1919. augusztus 6.) Esztergom, zeneszerző, zenetörténész, zenei író, zenetanár, az MTA tagja. Szomorón (1863-1864), Kürtön (1864–1868), Buda-Tabánban (1868–1869), Buda-Vízivárosban (1869–1870), Pest-Belvárosban káplán (1870–1882). A budavári Nagyboldogasszony-templom plébánosa (1882–1898), esztergomi

kanonok (1898–1919). Herpályi c. prépost és érseki biztos (1883-tól), pristina c. püspök (1896-tól), bp.-i esperes (1890-től), prelátus (1901-től), barsi (1906-tól) és székesegyházi esperes (1916-tól). A bp.-i tudományegyetemen az általános és az egyházi zenetörténelem magántanára (1881-től). Németországban és Svájcban kormány megbízásból az egyházi zenét tanulmányozta. A magyar katolikus egyházzene jelentős újítója, munkássága alapvető jelentőségű a magyar egyháztörténetben. Ő hívta fel a tudományos világ figyelmét a régi kódexekben lévő egyházi énekekre, s kezdte meg a magyarországi egyházzenei emlékek összegyűjtését és előadását. A budai Mátyás-templomban újjászervezte az ének- és zenekart, amelynek műsorán már szerepeltek Palestrina (Missa Papae Marcelli és Improperia), valamint Lassus és Victoria művei. Az egyházi zene klasszikusai közül többet átírt énekkarra, ill. több egyházi énekes- és imakönyvet állított össze. Kezdeményezésére alakult meg az Országos Magyar Cecília Egyesület. Zeneszerzőként elsősorban egyházi és világi himnuszokat, kórusműveket és dalokat írt. A Szent István Akadémia tagja (1915). A Budai Zeneakadémia (1868–1876) és a Nemzeti Zenede titkára (1876–1882). Az Országos Magyar Cecília Egyesület alapító elnöke (1897–1919).

Siposs Antal (Ipolytság, 1839. január 17. – Révfülöp, 1923. június 18.)

zongoraművész és zeneszerző. 1858-ban egy nyilvános hangversenyben közreműködött, melyen Liszt Ferenc is jelen volt, ennek annyira megtetszett, hogy magához hívta Weimarba, ahol két évig tanította. 1861-ben visszatért hazájába és a Doppler testvérpárral körutazást tett az országban. Az 1860-as évek végén végleg Pesten telepedett le, egészen a zenetanításnak szentelve életét. 1874-75-ben alapította magán-zeneakadémiáját, ahol a tanítványok a zongora mellett az ének- és zeneszerzésben is oktatást is nyertek. Szélesen elterjedtek eredeti és átírt zongoraművei, dalai, indulói, ábrándjai. Az 1880-as években magán-zeneakadémiáját miniszterileg megerősített segélyegylettel bővítette ki, alkalmat nyújtván abban a szegény sorsú tehetséges tanítványok tanulásához. Egyik megalkotója az Országos Magyar Daláregyesületnek is, melynek több évig tisztét viselte, valamint a Zenetanárok Nyugdíjegyesületének is elnöke volt;

170 éve született

Erkel László (1844–1896) zongoratanár, karnagy. Erkel Ferenc harmadik fia,

akinek életéről kevesebbet tudunk, mint a fővárosban maradt testvérei pályafutásáról; annyi azonban bizonyos, hogy huzamosabb ideig a Gyulai Magándalkör karnagyaként, valamint zongoratanárként működött. 1871-ben két korábbi tanítványa javaslatára Pozsonyba települt át, s haláláig ott folytatta karnagyi és zongoratanári tevékenységét. Jóllehet Erkel László alkalmilag komponált is, ma főként Bartók Béla tanáráként ismerjük: a tizenéves zeneszerző 1892 őszétől egy éven át, majd 1894-től egészen 1899-ig, a Zeneakadémiára való sikeres felvételiéig vett órákat Erkeltől. Az Erkel család utolsó lakása Pozsonyban, a Stefánia út 2-4-ben volt. A palota ma az Európai Unió pozsonyi székháza;

Szautner Zsigmond (Tétény, 1844 – Budapest, 1910) egyházzenei karnagy,

Szautner Zsigmond, a Budai Zeneakadémia igazgatója és családja mandolin együttesként

zeneszerző. Egy ideig a fővárosnál s utóbb a minisztériumnál volt hivatalnok. Tanári munkásságát a budai egyházi zeneegyesületnél kezdte, hol igazgatói állást foglalt el, később a budai zeneakadémiának lett igazgató-karnagya. 1886-ban a fővárosi tanács ajánlatára ő nyerte el egyhangúlag a belvárosi főplébánia megüresedett karnagyi állását. Az 1990-es évek elején kinevezték az országos magyar királyi zeneakadémia liturgia tanárának. nevezték ki. Mint egyházi zeneszerző is maradandó műveket írt (pl.: Missa academica, Missa solemnis);

165 éve született

Bauer Henrik (Besztercebánya, 1849 – Szlavónia, ?) zeneszerző. 1873-ban az aradi főgimnázium tanára volt. 1877-ben lemondott állásáról és Szlavóniába költözött. Legismertebb műve a *Kivándorlók* című operett, amelyet Pesten is bemutattak. Több történeti és esztétikai is cikket írt;

Dubez Péter /Peter Dubez/Dubetz/ (1838 v. 48 v. '49 – 1889 v. '90)
hárfaművész-tanár. Előbb a pétervári opera, majd a pesti Nemzeti Színház,
később az Operaház zenekarának lett a tagja; Élvezte Richter János, Richard
Wagner szakmai tiszteletét, bizalmát;

Harrach József (Szászrégen, 1849. szeptember 14. – Budapest, 1899.

Harrach József (Fotó: Zeneakadémia képgyűjteménye)

szeptember 15.) zenei író, pedagógus. 1873-tól haláláig a belvárosi főreáliskolában német nyelvet és irodalmat, filozófiát, valamint rendkívüli tárgyként éneket tanított. Emellett 1888-tól a Zeneakadémián zenetörténetet, pedagógiát, zeneesztétikát és poétikát tanított. 1889-től az intézmény titkári feladatait is ellátta. 1890 és 1892 között állami kiküldetésben Németországban, Svájcban, Franciaországban a zenei oktatást, nevelést és a zenei életet tanulmányozta. Számos zenetörténeti és esztétikai tárgyú cikket jelentetett meg a *Pesti Napló*ban, ahol 15 éven keresztül külső munkatárs volt.

Zicsi és vásonközi gróf Zichy Géza (Sztára, 1849. július 23. – Budapest, 1924.

január 14.) magyar író, drámaíró, színműíró, zeneszerző, zongoraművész, belső titkos tanácsos, császári és királyi kamarás, főrendiházi tag. Alig 14 esztendősen egy vadászbaleset során elveszítette jobb karját (saját puskája roncsolta szét jobb kezét). Elkeseredés helyett megkettőzött ambícióval valóságos zongoravirtuózzá képezte magát, „bal kézre”. 1866-ban Pozsonyban lépett fel először félkezü zongorajátékával, és nagy sikert aratott, majd 1867-ben Pesten hangversenyezett. Mint zongoraművész egész Európában ismertté vált, és a hangversenykörútjaiból befolyt jövedelmét szinte teljes egészében jótékonyági célokra fordította, valamint kulturális mecénatúrát folytatott belőle. „Zách Klára balladája” című művének bemutatója kapcsán elnyerte mesterének, Liszt Ferencnek a támogatását és barátságát, és épp Liszt biztatásának hatására fejlesztette tovább balkezes zongoratudását. A zongora-balkéz virtuozitásának a megteremtője lett Európa-szerte, ezzel kapcsolatos szakírásai egyedülállóak. Több alkalommal is együtt koncertezett Liszt Ferencsel, európai hangversenykörútjainak egy-egy állomáshelyén. Írt számos operát, zenekari és zongoraművet, táncjátékot, etűdöket, de költeményei kapcsán is nevezetes. Egyik balladáját Liszt Ferenc zenésítette meg. 1875-től 1918-ig, 43 éven keresztül volt a Nemzeti Zenede elnöke. A Nemzeti Színház intendánsa 1891–1894 között. A Magyar Királyi Operaház intendánsa is egyben 1891–1894 között, és 1895-től 1916-ig, 21 esztendőn keresztül, zeneszerző-vendégkarnagya. Az Operaház intendánsaként negatív szerepet tulajdonítanak

neki abban, hogy az Opera akkori igazgatója, Gustav Mahler jóval szerződésének lejártá előtt megvált budapesti Operaháztól;

160 éve született

Antos Károly (Divišov, Csehország, 1854 – Körmöcbánya, 1927. február 5.)
karnagy és zeneszerző karnagy és zeneszerző;

155 éve született

Arányi / Goldberger/ Dezső (Szatmárnémeti, 1859. augusztus 18. – Pesterzsébet,

1923. január 25.) operaénekes-tanár. Először Brűnnben lépett fel, majd Berlinben. 1894–1900 között és 1904–1913-ban a budapesti Operaház tagja volt. Főbb szerepei: Don Ottavio (Mozart: Don Giovanni), Des Grieux (Puccini: Manon);

Beleznay Antal (Jászberény, 1857. január 13. – Nagyvárad, 1915. szeptember 26.) karnagy, zeneszerző, zenetanár. Jászberényben tanító (1870-es évek–1888), majd a nagyvárad polgári iskola tanítója (1888–1897), a nagyvárad főszékesegyház karnagya (1897–1915). Pályája elején, Jászberényben országos hírnű dalkört (Palotásy Dalárda) vezetett (1878–1888), majd Nagyváradra kerülve elsősorban zeneszerzéssel foglalkozott. Számos, korában ismert és rendkívül népszerű dal szerzője (pl.: A lehulló csillagok; Sárga dinnye levele; Söhajtva nézek az égre; Két gyöngye van a falunak; Költözik a darumadár stb.). Több kiadást megélt iskolai énekgyűjteményt állított össze, ill. alapvető fontosságú, az

alap- és középfokú ének- és zeneoktatásban nélkülözhetetlen tankönyveket, egyéb segédkönyveket írt és szerkesztett. Főbb művei: 20. századi magyar zene. (Nagyvárad [folyóirat], 1900), Gyermekdalok elemi leányiskolák számára. (Bp., 1900), Gyakorlati énektan. Elméleti részekkel és dalokkal. Polgári és felsőbb leányiskolák számára. 1–2. rész. (Bp., 1903;

Brück Gyula (Nagykőrös, 1859. augusztus 20. – Debrecen, 1918. szeptember 9.) zeneszerző-tanár. Fontos műve: Zenei alaktan (Zeneköltészetten.) a klasszikus mesterek műveiből és a magyar zeneirodalom jelesebb termékeiből, valamint a magyar népdalokból vett számos – a szöveg közé nyomott – példával. Zeneiskolák, tanítóképzők és a magántanulás számára. (1907.)

Kalár (Kinter) Károly (Pest, 1859. szept. 7.) zongoratanár, organista. Pedagógiai munkája: Zeneelmélet a nemzeti zenede előkészítő, első, második és harmadik osztálya részére példákkal és írásbeli gyakorlatokkal (1894);

Vikár Béla (Hetes, 1859. április 1. – Dunavecse, 1945. szeptember 22.) magyar

etnográfus, műfordító, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. A Kalevala műfordítója. 1889-ben fél évre az akkor Orosz Birodalomhoz tartozó Finnországba utazott a finn nyelv és néprajz tanulmányozása céljából. 1880-tól alkalmazta az országgyűlési iroda gyorsírónak, 1921-es nyugdíjazásáig itt állt alkalmazásban. Már az 1870-es évek végétől népmesék és népdalok szövegeit jegyezte le gyorsírással. 1896 karácsonyán Borsod vármegyében kezdte el – Európában egyedülálló módon – fonográfra rögzíteni a népdalokat. Bartók Béla jegyezte le fonográf felvételeit. 1900-ban a Párizsi Világkiállításon megrendezett *Ethnográfiai Kongresszuson* ismertette módszereit és eredményeit. A nemzetközi etnográfia is számon tartotta ettől kezdve. Gyűjtései során mintegy hétezer dalt rögzített. 1896-ban a Magyar Néprajzi Társaság titkárának választották, később maga is alapított társaságot, a La Fontaine Társaságot, s

annak elnöke lett. 1911-ben választották be a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjainak sorába. Leghíresebb a finn eredetiből fordított Kalevalája.

145 éve született

Béres Mimi (1864-1946) operaénekes-tanár;

László Árpád (Modos, 1864. december 14. – Marosvásárhely, 1960. szeptember 23.) zeneszerző, zenepedagógus. Erkel Ferenc és Liszt Ferenc tanítványa is volt. Zenetanári oklevelet Budapesten kapott (1909). A Huszár családnál betöltött nevelői állása után amerikai turnéra szegődött, New Yorkban Antonín Dvoráknál egészítette ki zenei ismereteit, s állást vállalt Troy város zeneiskolájában (1891-98). Európába visszatérve, Temesvárt, Aradon, Kassán, majd Marosvásárhelyen tanított. Zenepedagógusként a Caland-Breithaupt-módszert saját tapasztalataival egészítette ki; tevékenységét Enescu is sokra értékelte. Zeneművei közül a *Consolation* I. díjat nyert a budapesti Nemzetközi Zeneszerzői Versenyen (1933).

Sztojanovics Jenő (Pest, 1864. április 4. – Budapest, 1919. január 28.)

zeneszerző, karnagy, orgonaművész, zenepedagógus; a Szent István-bazilika első karnagya, ének- és zenekarának megszervezője, a Mátyás-templom karnagya, az elemi iskolai énekoktatás hazai megalapozója; a Székesfővárosi Énekkar megalapítója és vezetője, a Magyar Zenészek Országos Egyesületének alapító elnöke; publicista, zenekritikus, a *Zenevilág* szerkesztője);

135 éve született

Bodó Alajos (1869-1931) zongoraművész-tanár. Reményi Edével és Hubay Jenővel sokat hangversenyezett. Számos szalondarabot is írt zongorára;

Diósy Béláné / Händel Berta/ (Újpest, 1869. szeptember 30. – Budapest, 1927. augusztus 1.) operaénekes-tanár. Nemzetközi sikerei után 1892-ben lett a Magyar Királyi Operaház énekesnője volt, ahol gyönyörű erős, érces mezzoszopránját, választékosan gondos játékát mindenkor értékelték. 1912.

novemberében kinevezték az Operaház ének- és játékmesterévé, majd 1916. szept. havától az intézet tiszteletbeli tagja lett, Főbb szerepei voltak: Margit (Faust), Agathe (Bűvös vadász), Fidelio címszerepe, Erzsébet (Tannhäuser), Ortrud (Lohengrin), Sába királynője címszerepe, Amneris (Aida), Brunhilda (Istenek alkonya és a Walkür), Berta (Próféta), Micaela (Carmen), Selika (Afrikai nő), Valentine (Hugonották), Jancsi (Jancsi és Juliska), Alice (Ördög Róbert), Anita (Navarrai lány) stb. A színpadtól való visszavonulása után énektanárként működött;

Pazeller Jakab /Jacob Pazeller/ (Baden bei Wien, 1869. január 2. – Budapest,

1957. szeptember 24.) zeneszerző, karmester, zenetanár. 1895-ben a bécsi Carl Theater karmestere lett. 1896-tól katonakarmester volt Aradon, majd Herkulesfürdön. 1903-ban komponálta a Herkulesfürdői emlék című keringőjét. Ennél is ismertebb dala az „Akácós út”, amelyet szintén a herkulesfürdői promenád ihletett. 1906-ban Budapestre került. A Tanácsköztársaság idején Székesfehérváron élt. 1921-ben a budapesti Bocskay Katonai Akadémia zeneigazgatója lett. 1924-ben – 55 évesen – nyugdíjazását kérte.

1925-től visszavonultan, de nem tétlenül élt Budapesten, a nyarakat pedig Zebegényben töltötte. 1956-ban forradalmi nyitányt komponált. A Herkulesfürdői emlék című film nem róla szól. A film „kölsönvette” a keringő címét, és zenéjét is felhasználta;

140 éve született

Adorján Jenő (Nagykároly, 1874. március 24. – Gödöllő, 1903. szeptember 18.) hegedűművész-tanár, zeneszerző. Dolgozott Párizsban, Lübeckben, majd a düsseldorfi operában és városi zenekarban, mint koncertmester. Hegedűdarabokat és gyakorlatokat komponált;

Lichtenberg Emil (1874 - Budapest, 1944. december 6.) karnagy. 1902-től 1907-

-ig az Operaház korrepetitora. 1907-től 1925-ig karmestere volt 1908-ban megalapította a Budapesti Ének- és Zenekaregyesületet s ezzel Bach, Händel és az oratórium-stílus kultuszának magyarországi kezdeményezője lett; évről-évre több oratóriumot mutat be, gyakran saját bevezető előadása kíséretében. Számos opera- és hangverseny-ismertetést írt. „...A nyilasok fegyvereitől halt meg. E hetvenévnyi életút alatt volt operaházi korrepetitor, majd karmester (1907-1925) és zenei könyvek szerzője is. Munkásságának súlypontját mégis mindvégig a vokálszimfonikus zeneirodalom hazai terjesztése adta. E célja megvalósítása érdekében már 1908-ban megalakította a Magyar Nők Karegyesülete, majd

1910-ben a Budapesti Keregyesület elnevezésű éneklő közösségeket. Végül - 1919-ben - született meg a műfaj iránti odaadó szerelmének gyümölcse: a Budapesti Ének- és Zenekar egyesület, amely egészen a német megszállásig működött. Ezzel a műkedvelő testülettel (melynek hangszeresei között időről időre neves hivatásos művészek, pl. Tátrai Vilmos, Jancsin Ferenc is szerepet vállaltak, kórusában pedig a '40-es években kulturális életünk olyan majdani reprezentánsait is ott találhattuk, mint Ruttkai Éva, Szőnyi Olga) évtizedeken át megszállott szorgalommal vitte közönség elé az oratóriumirodalom remekait, Bach, Händel, Mendelssohn és mások örökbecsű alkotásait...” (jfj - Emlékébresztő - Magyar Zsidó Honlap)

Mambriny Gyula (1874 - Budapest, 1928) hegedűművész, zenepedagógus, akadémiai tanár; a Zeneakadémián a hegedűtanár-képzés vezetője;

Pécsi /Prichystal / József (Biskupitz, 1874 – Budapest, 1958) karmester,

zeneszerző (Kezdetben katonakarmester, később a MÁV, illetve a Vasutas Szakszervezet központi zenekarának vezetője és országos főkarnagya. Számos zeneműve közül a leghíresebb a fagottra, klarinétára és zongorára épülő etűdje, a „Dörmögő Dömötör Istók gazda udvarán”, amely évtizedekig volt a TV esti meséjének a szignálja.

Székelly Arnold (Budapest, 1874. november 6. – Montréal, 1958. szeptember 24.)

Székely Arnold (Fotó: Zeneakadémia képgyűjteménye)

zongoraművész, pedagógus. 1907-től lett a Zeneakadémia (zongora, módszertan) tanára, majd 1920-tól 1939-ig a zongoratanárképző vezetője. Zongoristaként itthon és külföldön is több sikeres koncertet tartott. 1939-ben, hatvanöt éves korában nyugdíjazták, ám ezután is dolgozott: a Fodor zeneiskola tanáraként. 1948-ban Párizsban tartott zenepedagógiai előadást. 1951-ben Kanadában telepedett le, és ott is tanított, sőt, – idős kora ellenére – még előadóművészként is fellépett. Tóth Aladár a zenepedagógus Székely Arnoldról így írt nyugdíjba vonulásakor: „Kimagasló pedagógiai értékkel lett szegényebb Zeneművészeti Főiskolánk, [...] Thomán István tanterméből került a hangversenydobogóra, majd a tanári székbe. De nemcsak méltó növendéke volt a magyar zongoratanítás nagymesterének, hanem szellemben és stílusban egyaránt legigazabb utóda is [...] Thomán Istvánt leszámítva, nem ismerünk zongorapedagógust, aki olyan csalhatatlan éleslátással ismeri fel már bimbójában a tehetséget, annak mennyiségét, minőségét, fajsúlyát, mint Székely

Arnold.” Számos híressé vált tanítványa volt: Doráti Antal, Farnadi Edit, Fischer Annie, Földes Andor, Kadosa Pál, Kentner Lajos, Kósa György, Rév Livia, Solti György;

Vincze Zsigmond (Zombor, 1874. július. 1.–Budapest, 1935. június 30.):

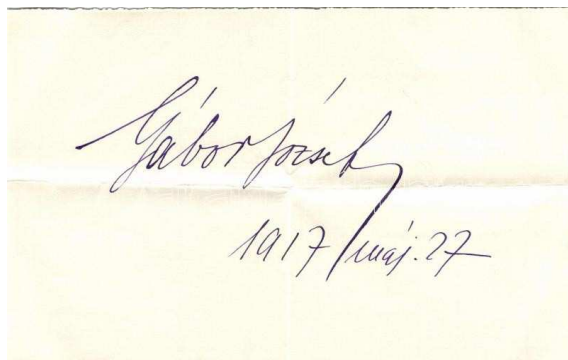

karmester, zeneszerző. A bp.-i Zenekedvelők Egyesületének iskolájában tanult. Pályáját Debrecenben kezdte. Énekesek zongorakísérőjeként hangversenyezett. 1894-től az Operaház zenekarának koncertmestere volt. 1898-tól Komjáthy János, 1901-től Krecsányi Ignác társulatánál karmester. 1903-tól haláláig a Király Színház tagja – kivéve az 1928–1930 közötti szegedi szerződést. Ő vezényelte többek közt Huszka J. Gül Baba c. művének ősbemutatóját. Sikeres operettjeit külföldön – Drezdában, Bécsben is bemutatták. Egyetlen operája Az erősebb (1924) melynek operaházi bem.-ját maga vezényelte – a m. népszínműopera kísérlete. A fővárosi kabarékban sok dalát énekelték. Kövári Gyulával közösen írt kisoperettjei a Terézkörúti Színpadon kerültek színre. Ő hangszerelte Kacsoh P. János vitézét. Főbb művei: Tilos a csók (1909); Limonádé ezredes (1912); Cigánygrófné (1920); A hamburgi menyasszony (1922; benne: „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország”); Aranyhattyú (1927); Az aranszörű bárány (1929); Huszárfogás (1930);

125 éve született

Gábor József (Balassagyarmat, 1879. május 14. - Illépuszta/ Iliasov, 1929) operaénekes, színész, rendező, tanár. Pályáját prózai színészként kezdte, színművészeti akadémiát végzett, 1899-ben lett a Vígszínház tagja. A Népszínházban operettekben is fellépett. 1900 őszén az Operaházhoz szerződött. 1908-ban Olaszországba utazott tanulni. Berlinben, Milánóban és a bécsi Volksoperben énekelt. 1913-ban ismét az Operához szerződött, ahol haláláig magánénekesként működött. 1922-ben az Operaház anyagi támogatására megalapította az Operaház Barátainak Társaságát (később Magyar Operabarátok Egyesülete).

Énekesi pályafutása mellett az 1926–27-es évadban rendezőként is működött. Lengyel Menyhért Taifun c. drámáját az ő fordításában játszották Olaszországban.

A handwritten signature in dark ink on a light-colored, slightly textured paper. The signature is written in a cursive, flowing style. Below the signature, the date "1917. máj. 27." is written in a similar cursive hand.

Az I. világháború körüli évtizedek egyik legjelentősebb magyar énekes, majd énektanára volt. Szerepköre igen kiterjedt volt: Wagner operáinak vezető szerepeitől (Tannhäuser. Parsifal stb.) a nagy karakterszerepekig (Heródes, Dávid, Loge), a lírai tenor alakoktól (Rodolphe) a buffo szerepekig (Pedrillo) szinte az egész műfaji skálát megszólaltatta pályafutása során. Tanítványai közül megemlíthető Pataky Kálmán (1896-1964) személye, aki a XX. század egyik legnevesebb magyar tenoristája volt;

Geszler Ödön (Budapest, 1879. május 4. - Budapest, 1959. december 25.) zenetanár, zeneiskolai igazgató, zeneszerző, zenei író. 1909: a székesfővárosi Közép- és Felsőfokú Zenetanfolyam énektanára, 1912: a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola, a Német u. polgári fiúiskola és a Nemzeti Zenede tanára, 1917-19: a *Pesti Napló* zenekritikusa is. 1922-43: nyugdíjazásáig ig., 1923: a székesfővárosi zenetanfolyamok szakfelügyelője, *Vagyon Géza* (1879 - 1932) zeneszerző-tanár;

130 éve született

Beck X. Ferenc (Budapest, 1884 -) énektanító, zeneszerző;

Budanovits Mária (Szabadka, 1884. augusztus 12. – Budapest, 1976. május 7.):

(A Magyar Fotóarchívum tulajdona)

énekesnő-tanár. 1914-ben debütált az Operaházban Verdi *A trubadúr* c. művének Azucena szerepében. 1915–1954 között a dalszínház egyik vezető énekes, elsősorban Verdi, Wagner, Bizet, Erkel műveinek avatott tolmácsolója. Kiemelkedő sikert aratott *Az álarcosbál*, *A végzet hatalma* (Verdi), a *Gioconda* (Ponchielli) főszerepeiben. Respighi *Láng* c. operájának Endoxia szerepét sikerrel énekelte a mű magyarországi bemutatóján. Oratórium énekesnőként is hírnévre tett szert. Az Operaház örökös tagja. Főbb szerepei: Gertrudis (Erkel F.: *Bánk bán*); Ortrud (Wagner: *Lohengrin*); Fricka (Wagner: *A walkűr*); Delila (Saint-Saëns: *Sámson és Delila*); Carmen (Bizet);

Keéri-Szántó Imre (Budapest, 1884. január. 12. – Budapest, 1940. február. 22.)

zongoraművész és pedagógus. 1912–1919-ben a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola tanára és a fővárosi zenetanfolyamok szakfelügyelője. 1918-tól haláláig zongoratanár a Zeneművészeti Főiskolán. Több hangversenyt adott a fővárosban, néhányszor külföldön is vendégszerepelt;

Haselbeck Olga (Budapest, 1884. február 19.–Budapest, 1961. október 16.)

A kékszakállú herceg vára premierje után Kálmán Oszkár (Kékszakállú), Zádor Dezső és Bartók Béla társaságában

operaénekes Bayreuthban Siegfried Wagner irányításával sajátította el a Wagner-tetralógia (Ring) Brünnhilde szerepét. 1908–09-ben az Operaház ösztöndíjasa, 1909–1932 között magánénekes, 1948-tól örökös tagja volt. A kékszakállú herceg vára (Bartók Béla) ősbemutatóján, 1918-ban Judit, a Parsifal (Wagner) bp.-i bemutatóján Kundry szerepét énekelte. Elsősorban Wagner-szerepekben aratott sikereket, berlini fellépései – 1923-tól – emlékezetesek. Huszonöt éves pályafutása alatt Európa számos operaházában szerepelt. 1932-ben visszavonult a színpadtól;

Kisfaludy Pikéthy Tibor (Komárom-Újszőny, 1884. március 28. - Vác 1972.

július 21.) zeneszerző, karnagy, orgonaművész. Előbb Pannonhalmán, később Ravazdon, majd 1915-től Vácott lett tanító. Ez utóbbi városban a püspöki székesegyház karnagya és orgonistája tisztet is betöltötte. Itt jelent meg könyve 1916-ban *Schubert (Franz) és emlékei Magyarhonban* címmel. 1946-ban egyházzenei igazgató lett. Néhány évig a Nemzeti Zenedében is tanított. Nevéhez fűződik az első állami támogatású zeneiskola alapítása Vácott, ahol igazgatóként zeneelméletet és összhangzattant oktatott. Életműve 105 opus: zongora-, szólóének-zongora-, énekkari és orgonamű. Számos orgona-zongora és néhány énekkari műve nyomtatásban is megjelent. *Béke mise* című műve különösen nagy sikert aratott. Fiatal korában festőművésznak készült, fennmaradt néhány kitűnő akvarellje is, irodalomszeretete egész életében végigkísérte csakúgy, mint a magyar népzeneé. Népdalgyűjtésben és rendszerezésben is tevékenykedett. Tiszteletére a váci Zeneművészeti Szakközépiskola 2004-ben felvette a nevét.

Péterfi István (Fegyvernek, 1884. július 21. – Budapest, 1962. május 9.)

újságíró, zenekritikus. A Nyugat és a Világ belső munkatársa volt. 1918-ban a Budapesti Zenekritikusok Szindikátusának ügyvezetője lett. A Tanácsköztársaság idején a külügyi népbiztosság elnöki osztályát vezette. 1926-ban a Világ utódja, a Magyar Hírlap, majd az Újság zenekritikusa. 1945 után 1948-ig a Szabadság szerkesztőségének tagja, később a Világosságban, az Esti Hírlapban jelentek meg kritikái. 1953-tól haláláig a Zenei Alap vezetője;

Schwalm Ferenc (1884-1944) zenekari nagybőgőművész-tanár. 1928-tól a Filharmóniai Társaság zenekarának tagja. 1924-től tanított a Zeneakadémián;

125 éve született

Gábrriel Ferenc (Budapest, 1889. január 2. – Budapest, 1968. május 29.) hegedűművész, főiskolai tanár. Négy évet töltött Dessauban a Hofoper koncertmestereként. Hazatérése után másodhegedűs a Hubay-vonósnégyesben. 1922–1959 között a Zeneművészeti Főiskolán a hegedűtanszakon és kamarazenét tanított; egy ideig a vonósfőtanszakot vezette. Működése a magyar hegedűpedagógia terén nagy jelentőségű. Világhírű tanítványai közé tartozik Martzy Johanna és Varga Tibor;

Láng Erzsébet / Kecskeméti Pálné / (1889-1959) csembalóművésznő. 1908-1911-ig Bartók Béla zongorista-tanítványa Budapesten, 1943-1945 között pedig Bartók legszűkebb baráti köréhez tartozott New York-ban;

Lányi Viktor (Rákosfalva, 1889. augusztus 8. – Brüsszel, 1962. október 22.)

zeneszerző, író, műfordító. 1910-től a Pesti Hírlap zenekritikusa, de írásai megjelentek a Nyugatban és a Zenei Szalonban is. 1924-től a Terézkörúti Színpad zenei vezetője. Petőfi Sándor, Vajda János, Csokonai V. Mihály, Arany János verseire írt dalciklusai, szcenírozott balladái irodalmi jelleget adtak a kor kabaréjának. 1926-tól a Városi Színház főrendezője, 1931-től ismét a Pesti Hírlap kritikusa volt. Legmaradandóbbat műfordítóként alkotott. Kitűnő prozódíával, magas színvonalon fordított le számos operát magyarra. Fordításai közé tartozik a teljes Tetralógia (Wagner: A Nibelung gyűrűje); a Parsifal (Wagner), a Falstaff, A végzet hatalma, a Don Carlos (Verdi) stb., a Turandot (Puccini);

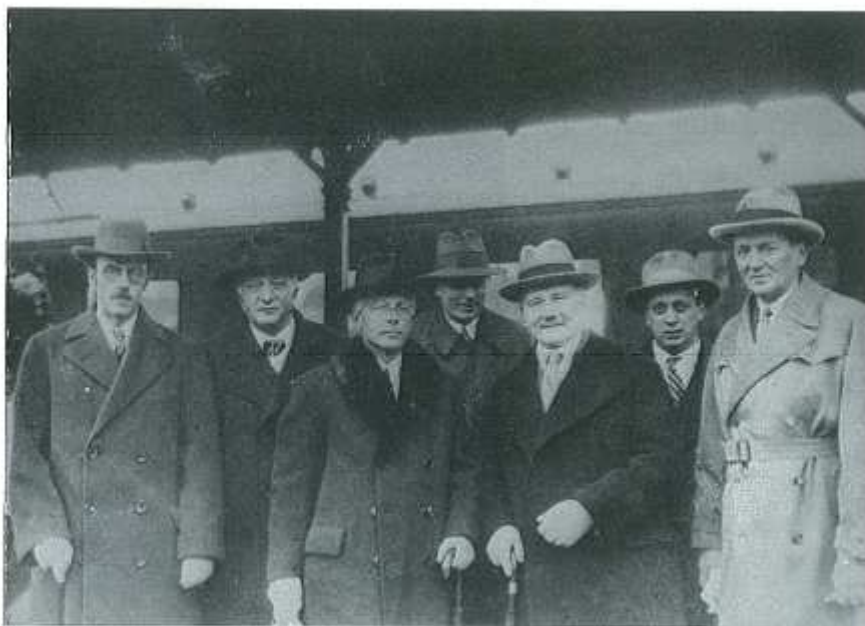
Maleczky Bianka (Budapest, 1889. január 14. – Budapest, 1946. május 14.) operaénekes, zeneakadémiai tanár. 1912–1925 között az Operaház magánénekesnője volt, 1921-től tanított a budapesti Zeneakadémián. Fontosabb szerepei: Melinda (Erkel F.: Bánk bán); Philine (Thomas: Mignon); Az Éj királynője (Mozart: A varázsfuvola);

120 éve született

Fenyves Jenő (Budapest, 1894 -) karmester, zeneszerző, zenetanár. Fiatal muzsikusként a Fodor-zeneiskola tanára, majd a charlottenburgi Opera zenekarának lett a tagja. 1927-33 között a stralsundi városi színház karmestereként működött;

Gstettner Alice / Molnár C. Pálné / (Korneuburg, Ausztria, 1894. október 15. – Budapest, 1978. március 9.) énektanár. 1949–1958 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított. Német származása ellenére az olasz módszerrel oktatott: ragaszkodott ahhoz, hogy tanítványai az elvégzett anyagot magyar és eredeti szöveggel egyaránt elsajátítsák. Nyugdíjba vonulása után ismét magánúton tanított;

Herz Ottó (Eperjes, 1894. december 31. – New York, 1976. január 5.),

Dr. Otto Herz, Pianist,
Dr. Ferenc Székelyhidy,
Opernsänger, der bei der
Uraufführung des *Psal-
mus Hungaricus* das Te-
norsolo sang, Bartók,
Aladár Tóth, der ge-
wichtigste ungarische
Musikkritiker der Zeit,
Ernst von Dohnányi,
Imre Bíró, der Konzert-
unternehmer, Imre Ste-
fániai, Pianist.

(Foto
Jenő Antal Molnár)

213. NACH DEM KONZERT DES HUNDERTJÄHRIGEN MUSIKVEREINS VON SOPRON AUF DEM BAHNHOF GYŐR

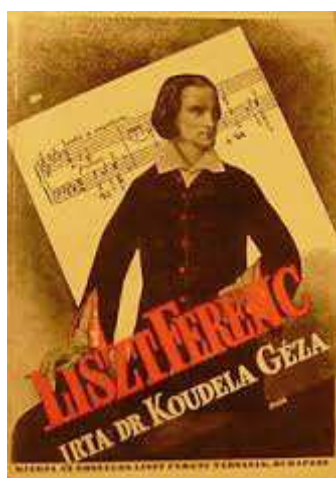
zongoraművész, kiváló kamarazenész és zongorakísérő. Elsősorban, mint zongorakísérő vált világhírűvé, de közreműködött számos kamarazenekari hangversenyen és szonátapartnere volt sok hegedűsnek és csellistának. A két világháború között számos magyarországi Bartók- és Kodály-koncert közreműködője volt. 1933-tól 1938-ig a Fodor zeneiskolában tanított. 1939-ben az USA-ba emigrált. 1940-től 1956-ig a New York College of Music professzora, majd társigazgatója és alelnöke volt. 1972-ben, mint zsűritag részt vett Budapesten a Magyar Televízió Kodály-émlékversenyén;

Kígyósi Árpád (Budapest, 1894. február 11. -) zenetanár, kottaszerkesztő-

közreadó (Fodor Zeneiskola, Budapest, Kígyósi Zeneoktatói Munkaközösség, Budapest-vezető;

Koudela Géza (Kalocsa, 1894. március 25. - Budapest, 1939. június. 21.): pap,

zeneszerző, hitoktató, egyházzenei igazgató, pápai kamarás. 1920: átment az esztergomi főegyházmegyéhez hitoktatónak. 1928: az Egyetemi templom karnagya és a KPI énektanára. 1928-39: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszakának tanára. Az Országos Liszt Ferenc Társaságnak 1933-tól ügyvezető igazgatója, 1934-től alelnöke, a Muzsika társszerkesztője;

Maleczky Oszkár (Budapest, 1894. február 6 – Budapest, 1972. február 22.)

operaénekes, tanár. Harminc éven át, 1932-1962-ig tanított a Zeneakadémián éneket és színpadi játékot;

Ulbrich Hermin /Mártony Ferencné/ (1894-1981) gordonkaművész-tanár, az első hazai vonósnégyes megalapítója;

Zádor Jenő (Bátaszék, 1894. május 11. – Los Angeles, 1977. április 5.) magyar

zeneszerző. 1922-től a bécsi új konzervatóriumban, 1935-től a budapesti Zeneakadémián tanított. 1939-ben kivándorolt az USA-ba. 1940-től Hollywoodban tanított és főként filmzenéket komponált;

115 éve született

Bakkay Gyuláné Dávid Nelli (Alsó-Jára, 1899. május 22. -) zongoratanár (Művelődési Központ és Állami Zeneiskola, Békés);

Bárdos Lajos (Budapest, 1899. október 1. – Budapest, 1986. november 18.)

zeneszerző, karnagy, zenetudós, karnagy, zenetudós. Gimnáziumi énektanári állása mellett elvállalta a városmajori templom Cecília Kórusának vezetését, melyből nemzetközileg is elismert és a hazai kóruskultúrában fogalomává vált együttest formált. 28 évesen meghívást kapott Harmat Artúrtól a Zeneakadémia egyházkarnagy-képző tanszakára. Később a középiskolai énektanár- és karvezetőképző valamint a zenetudományi tanszakon is tanított. Legtöbb tantárgyának (hangszerelés, prozódia, kargyakorlat, magyar népzene, transzponálás, partitúraolvasás, összhangzattan, zeneelmélet, ellenponttan, formatan, népdaléneklés, magyar egyházi népének, katolikus egyházi népének, egyházzenei formatan) anyagát is maga dolgozta ki. Szívügyének tekintette a magyarországi énekkarok számának és színvonalának növelését, szervezéssel és új kórusművek komponálásával is segítette őket. Előadásokat is tartott, és az ország különböző városaiban megrendezett versenyek zsűritagjaként szakmai tanácsával segítette a kórusokat. 1929-től a Palestrina Kórus élén főleg oratóriumokat mutatott be. 1941-ben a Palestrina és a Cecília Kórus egyesítésével megalapította a Budapesti Kórust, 1942 és 1962 között a budavári Mátyás-templom ének- és zenekarának karnagya. 1931-ben – Kerényi György és Kertész Gyula társaságában – megalapította a Magyar Kórus folyóiratot és azonos nevű kiadóvállalatot. Húsz év alatt kb. 2000 művet adtak ki egyfelől régi mesterek, másfelől fiatalabb magyar zeneszerzők tollából. A kiadott gazdag zeneirodalom bemutatására sok iskola részvételével hangversenyeket szerveztek, ezzel elindították az Éneklő Ifjúság mozgalmat. A cserkészmozgalmon belül megindította és elterjesztette a városi ifjúság körében is a népdaléneklést (101 magyar népdal). Gazdag zeneszerzői munkásságát (kb. 600 mű) népdalfeldolgozások, misék, motetták, költők verseire írt kórusművek, színpadi és drámai kísérezene, dalok, hangszeres művek alkották. Zenetudósként tankönyveket, tanulmányokat, könyveket írt. Híresek Bartók, Kodály és Liszt kutatásai. Bárdos Lajos halála után sorra alakultak a nevét viselő iskolák. Ezek az alakulás sorrendjében a következők: Dunakeszi, Budapest (Baranyai utca), Tapolca, Fehérgyarmat, Mezőkövesd, Nagyatád, Mezőtúr, Hajdúszoboszló, Budapest (Alsó-erdősor u.). A 9 Bárdos iskola

kétévente országos találkozót rendez, ahol egy közös hangversenyen mutatják be tudásukat. Bárdos Lajos írásai a Parlandóban: A mazurkák népi skálái, 1978/4.; Összerakó játék, 1978/6.; Szétszedős játék, 1978/7-8.; Bach nyitó-kadenciái, 1978/9.; Schubert harmóniák, 1978/10.; Schubert új hangzatai, 1978/11.; A hangközök jelzői, 1978/12.; Mindegyikből kétféle, 1979/1.; Pentafónia, 1979/4.; Ketten külön, ketten együtt (Egy sajátos kezdőképzet) 1979/5.; Szerkezet és színezet, 1979/3.; Bartók "szükszavú" dallamai – I. rész, 1979/6.; II. rész 1979/7-8.; A „négy betű” történetéből, 1979/9.; Mozart és az organika, 1979/10.; Mozart és a "tengely", 1979/11.; S vagy D? 1979/12.; Nápolyi dominánsok, 1980/1.; Plagális formaterv - I. rész 1980/2.; II. rész 1980/3.; Vikariáló hangok dallamban és harmóniában - I. rész 1980/4.; II. rész 1980/5.; Mixtúrák (Chopin dicsérete), 1980/6., Mikrokozmosz-problémák, 1980/7-8.; Csak - finális - I. rész 1980/9.; II. rész 1980/10., - III. rész: 1980/11., (Kodály zenéjében), - IV.rész: 1980/12., Dallam-vetület népzeneinkben és Bartóknál, 1981/2., Bartók honvagy-dallama, 1981/3., Régi hangzat új helyen (Schubert újításai), 1981/4., Háromféle pentatónia - I. rész: 1981/5., - II. rész: 1981/6., Törpetonalitás Bartók műveiben, 1981/7-8., Pentaton akkordok, Bartók műveiben, - I. rész: 1982/1., - II. rész: 1982/ 2.; III. rész 1982/3.; Heptatonia tertia I. rész 1982/4.; II. rész 1982/5.; Tizenkétféle kvartszexakkord, 1982/6-7.; Araszoló mozgás I. rész Kodály: op. 3. I., 1982/10.; II. rész Kodály: op. 5.1., 1982/11.; Célharmonizálás (Kodály: Op. 11. 2.), 1983/3.; Lasso – Liszt – Kodály - I. rész 1983/6-7.; II. rész Vezetőhang nélkül 1983/8-9.; A hatodik hármashangzat, 1983/11.; Kóda-akkord, 1984/3.; Bartók és a rend (közreadja: Póczonyi Mária), 1989/11.;

Bodó Erzsébet /Berg Ottóné / 1904. szeptember 11. – 1957.) operaénekes-tanár. Mint növendéket szerződtette 1924-ben Sebestyén Géza a Városi Színházhoz, hol két szezont töltött; a debut-je Ábrányi Emil »Monna Vanna« c. operájában volt. 1927. tavaszán Saljapin Fedor világhírű orosz basszista első budapesti vendégszereplésekor a »Faust«-ban Margitot énekelte, amely előadás után hároméves szerződést kötött a Magyar Királyi Operaházzal, ahol a drámai koloratura-szerepeket tölti be. Főbb szerepei: Turandot, Aida, Szilágyi Erzsébet, Sulamith, Leonora stb;

Csámpai Ivó (Fiume, 1899. július 24. Fiume – München, 1984. október 18.) zeneszerző, zenetanár;

Czövek Erna (Orsova, 1899. december. 13. – Budapest, 1983. március. 30.)

zenetanár, zeneiskolai igazgató. 1920-1947 között a Fővárosi Zenetanfolyam zongoratanára. 1945 után a tömegzenei nevelés, az új típusú zenei oktatás egyik élharcosa: 1947-től 1950-ig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium, majd a Népművelési Minisztérium zenei előadója; 1950-52-ben a budapesti Bartók Béla Zenei Gimnázium zongora- és szolfézstanára; 1952-től 1962-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1. sz. körzeti zeneiskolájának igazgatója. Sokat tett a magyar zeneoktatás modernizálásáért. Előkészítette a vidéki zeneiskolai hálózat államosítását. – Főbb művei: Zongora Ábécé (1946); Zongoramuzsika 6 kötet (1951); Zongora-iskola I. (1975); Miniatűrök, zongorára (1975); Zongora-iskola II. (1977.); Emberközpontú zenetanítás, módszertan (1979.). Az 1960-as és 1970-es években a Parlando Szerkesztőbizottságának tagja volt. Emlékét a Tóth Aladár Zeneiskola és a nevét is viselő budakeszi Czövek Erna AMI ápolja a legaktívabban; és a nevét is viselő budakeszi Czövek Erna AMI ápolja a legaktívabban. Czövek Erna Parlandóban megjelent írásaiból: Gondolatok az ismeretterjesztésről, 1962/2., Hivatásos zenészek képzése (ISME), 1964/7-8., A zenepedagógia kapcsolata a mai zenével, 1969/3., Az egyéni fokozatosság elve a technika megalapozásában (Martienssen), 1971/5;

Engel Iván (Békéscsaba, 1899. október 6. - Bázél, 1985. december 16.) magyar

(Kálmán Kata felvétele, 1933 – Magyar Fotográfiai Múzeum)

zongoraművész, egyetemi tanár. 1921-ben mutatta be első önálló hangversenyét a Zeneakadémián, ahol 10 évig tanított zongora és zongora kötelező tárgyat. 1925-ben meghívták a kairói zeneiskola tanárának, ahol 1927-ig volt. Ezután Berlinben élt. A második világháborút követően a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára lett 1956-ig. 1956-tól Svájcban élt;

Falk Géza (Budapest, 1899. január. 16. - Pozsony-Ligetfalu /SK, Bratislava-

Petržalka) 1945. március 29. 1922-ben végezte a Zeneművészeti Főiskolát. Négy évig volt a budapesti Zsidó gimnázium zenei vezetője. Elméleti könyvei: Általános zeneelmélet: Zenei formatan. Kompozíciói: Furulyás; Kinyilatkoztatás (oratóriumok); vonósnégyes, fúvóstrió, dalok. F. azok közé a magyar zenészek közé tartozik, akik a zsidó népi zene alapjain komponálnak;

Halász Gitta (Lipik, 1899 – Budapest, 1968. május 8.) operaénekes-tanár. 1918-

A levelezőlapon a művésznő sajátkezű aláírása. Varga M. Pál felvétele

tól a budapesti Operaház tagja, ahol Ábrányi Emil Don Quijote c. operájában a Királyleány szerepében mutatkozott be. Operaénekesi pályája a zsidótörvények következtében 1939-ben félbeszakadt. 1945 után visszakerült az Operaházba s 1948-tól örökös tag. Elsőrendű Mozart-énekesnő volt. Főként szubrett-szopránalakításaival aratott sikereket. Élete utolsó éveiben énektanítással foglalkozott. – Főbb szerepei: Susanne és Cherubin (Mozart: Figaró házassága); Zerlina (Mozart: Don Juan); Blonde (Mozart: Szöktetés a szerájból); Annuska (Weber: Bűvös vadász); Musette (Puccini: Bohémélet); Oscar (Verdi: Álarcosbál); Nadda (Leoncavallo: Bajazzók).

Herczeg László (1909-kb. 1994) zenetanár;

Hoór-Tempis Erzsébet (Budapest, 1899. július 30 – Budapest, 1981. október 20.) énekművész-tanár. 1923-ban volt első önálló dalestje a Zeneakadémián. Bécsben s más városokban hangversenyezett. A Magy. Rádióban, megalakulásától 1943-ig, gyakran énekelt, főleg magyar szerzők, Bartók, Kodály s mások dalait. 15 éves korában már zongorát, 18 éves korától éneket tanított. 1924-ben meghívta a debreceni Városi Tanács a Városi Zeneiskola ének tanszakának vezetésére, itt tanított 1947-ig. Debrecenben zeneóráin növendékeit művészi igényességre nevelte. Művelt muzsikusként, kiváló műfordító is volt (5 nyelven beszélt), lefordította a műdalok és operarészletek (áriák, együttesek) szövegeit; zongorán kísért, kosztümöket-kellékeket tervezett és készített. Kiváló énekmester, ismerte a teljes énekes szakirodalmat (az összes jelentős operát), remekül zongorázott, kiváló pedagógus volt, az énekes-szólisták több generációja került ki keze alól. Tóth Aladár 1947-ben meghívta a bp.-i Operához énekmesternek, ahol haláláig tanított. A budapesti Zeneművészeti Főiskola ének-főtanszak tanára volt 1949-62 között nyugdíjazásáig.

Ormándy Jenő, Eugene Ormándy, eredetileg *Blau-Ormándy Jenő* (Budapest,

1899. november 18. – Philadelphia, 1985. március 12.) magyar származású amerikai karmester, zeneszerző, karnagy, zenetudós. 1914-ben a budapesti Zeneakadémián diplomázott Hubay Jenő hegedűtanítványaként. 1917-ben professzorrá nevezték ki. 1921-ben New York-ban koncertmester lett, ott is telepedett le. 1924-től karmester volt New York-ban, 1931–1936 között Minneapolisban. 1936-ban ment Philadelphiába, ahol előbb Leopold Stokowski mellett a Philadelphia Orchestra állandó karmestere, majd 1938–1973-ig zeneigazgatója volt. 1945-ben ő mutatta be Bartók Béla 3. zongoraversenyét;

Sík Sándor (Budapest, 1889. január 20. – Budapest, 1963. szeptember 28.)

Kodály Zoltán, felesége, Sík Sándor és Albert István egy Kodály-ünnepségen a Patrona Hungariae gimnáziumban (Knézich utca), 1960 körül

**Kodály Zoltánnéval egy Kodály-ünnepségen a Patrona Hungariae gimnáziumban
(Knézich utca), 1960 körül**

piarista tanár, tartományfőnök, költő, műfordító, irodalomtörténész, egyházi író, cserkészvezető, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a 20. század jelentős magyar lírikusa. Kutatási területe: a barokk korszak irodalma, az újabb irodalom, esztétika, verstan. Piarista tanári működését az 1910/1911. iskolai évben Vácott kezdte meg, majd a következő évtől a rend budapesti gimnáziumába kapott beosztást. Tanári, költői és irodalomtudósi munkája mellett 1912/1913-tól egyik alapítója és irányadója volt a magyar cserkészmozgalomnak, illetve első parancsnoka a budapesti piarista gimnázium cserkészcsapatának. 1915-ben két hónapig tábori lelkészként szolgált Péterváradon. Budapesten 1929-ig tanított, amikor a szegedi egyetemen a II. sz. Magyar Irodalomtörténeti Tanszék^[2] nyilvános rendes tanára lett. 1943. május 2-án római katolikussá keresztelte Radnóti Miklóst a budapesti Szent István-bazilikában.^[3] Budapestre újra csak 1945-ben költözött, mint az Országos Köznevelési Tanács ügyvezető alelnöke. 1946-ban rendjének tartományfőnöki tanácsosa, majd 1947. október 1-jétől magyarországi tartományfőnöke lett;

Szabolcsi Bence (Budapest, 1899. augusztus 2. – Budapest, 1973. január 21.)

Szabolcsi Bence Artur Rubinstein társaságában, 1966

zenetörténész, művészettörténész, az MTA tagja (levelező 1948, rendes tag 1955). Budapesten tanult jogot, irodalomtörténetet és filozófiát (1917-20) és Lipcsében zenetudományt, művészettörténetet és történelmet (1921-23). Társszerkesztője volt a "Zenei Szemlének" (1926-29), Tóth Aladárral a Zenei lexikonnak (1930-31). Tagjává választotta őt 1936-ban a londoni Royal Asiatic Society, 1938-ban a Nemzetközi Zenetudományi Társaság, 1940-ben a Nemzetközi Népzenei Tanács, valamint 1960-ban a finn Kalevala Társaság. 1945-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetörténet-tanára (magyar zenetörténet, zenetörténet, operatörténet, zenei stílustörténet). 1951-ben megalapította és haláláig irányította a zenetörténész-képzés legelső magyarországi műhelyét, a zenetudományi tanszakot. 1950-1956 között az "Új Zenei Szemle", 1960-tól 1973-ig a "Magyar Zene", haláláig a "Studia musicologica" c. folyóiratok szerkesztő bizottságának tagja volt. Ez utóbbinak (Kodály Zoltán 1967-ben bekövetkezett halála után szerkesztője lett. 1951-1956, valamint 1959-1961 között elnöke volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének. Bartha Dénessel együtt szerkesztették a "Zenetudományi tanulmányok" tízkötetes könyvsorozatát (1953-62). 1961-ben megalapította és 1973-ig igazgatóként irányította az MTA Bartók Archívumát, amely 1969 (más forrás szerint 1974) óta az MTA Zenetudományi Intézeteként működik. Az 1920-as, 30-as években bejárta a Duna menti országokat, hogy összegyűjtse, majd közzétegye a régi magyar zene történeti emlékeit. Útjainak eredményeképpen 1928-1954 között tíz alapvető tanulmányt írt a magyar zene történetéről, a középkortól kezdve a 19. századig. E tanulmányok "A magyar zene évszázadai" c. gyűjteményes kötetekben jelentek meg 1959 és 1961 között. Ugyanennek az anyagnak más elvű, antológia-szerű összefoglalása "A magyar zenetörténet kézikönyve" (1947). Az 1930-as évek közepétől terjesztette ki kutatásait az egyetemes zenetörténet jelenségeinek és összefüggéseinek vizsgálatára. Ekkor megjelent művei: "Bevezetés a zenetörténetbe" (Budapest, 1936); "A zene története" (Budapest, 1940); "Beethoven" (Budapest, 1947); "Európai virradat. A klasszikus zene kialakulása Vivalditól Mozartig" (Budapest, 1948). Szabolcsi írta az első, tudományos hitelű magyar Bartók-életrajzot (1955). Új kutatási területet nyitott meg a Liszt kései alkotói korszakát vizsgáló tanulmánya is: "Liszt Ferenc estéje" (Budapest, 1956). Élete utolsó hónapjaiban adta közre válogatott Kodály-tanulmányait: "Úton Kodályhoz", (Budapest, 1972). Kutatásainak két fő területét egy-egy hanglemez-antológia formájában is közzéadta: "Musica Hungarica" (Budapest, 1965); "Musica mundana" (Budapest, 1975), "Zsidó kultúra és zenetörténet" (szerkesztette Komoróczy Géza, Tankönyvkiadó. Nevét viseli a kiemelkedő zenetudományi és zenei ismeretterjesztő tevékenységért évente odaítélt állami kitüntetés, a Szabolcsi Bence-díj;

110 éve született

Andor Ilona (Pécsvárad, 1904. április 9. – Budapest, 1977. július 18.) éneke-
zene-

tanár, karnagy. Zongorát tanított 1927-28-ig zongorát tanított a pécsi Városi Zeneiskolában, mint óraadó (más helyen 6 évet említene). 1929-től a Ranolder tanítóképző Intézetben fakultatív zenetanár és II. karnagy. A harmincas évek közepén a Zeneakadémia Középiskolai énektanárképző tanszakának hallgatója. 1948-tól a Ranolderben I. karnagy (az intézet neve Leövey Klárára változott, ma is ez a neve). 1954-ben népdalgyűjtés Somogyban. 1965-ben vonul nyugdíjba papírforma szerint, mert 1969-ig, helyettesként teljes óraszámban tanított. Kodály több művét (Árva vagyok, Hegyi éjszakák V.) az ő kórusának írta. Az elsők között alakította ki Bartók és Kodály kórusműveinek előadói stílusát;

Báthory Sándor (Mezőtúr, 1904 - Szeged, 1993) gordonkaművész-tanár. 1935-ben Mezőtúron zeneiskolát alapított. 1947-52 között a szegedi Állami Konzervatórium tanára, 1952-66 között pedig a Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatóhelyettese, majd igazgatója, 1966-72 között a Szegedi Zeneiskolai Tanárképző Intézet igazgatója. Tanítványa volt többek között Onczay Csaba és Sin Katalin gordonkaművész.

Bors Irma (1904-1993) irgalmas rendi kedves nővér, zenepedagógus életében

embermentő tetteiért nem akart elismerésben részesülni, bár a megmentettek – köztük tanára, Kodály Zoltán is, akit az üldözések idején zsidó származású feleségével együtt bűjtatott – szorgalmazták, hogy a Világ Népeinek Igazai közé kerüljön. A kezdeményezést folyamatosan azzal hárította el: „Ne, nem azért tettem.”. Az 1993. március 9-i halálát követő temetésen egyik tanítványa nekrológjában így méltatta bátor kiállását: „Az üldöztetés idején zsidó társait mentette. A veszélyes időkben Kodályék a Szent Teréz Intézet pincéjében rejtőztek, amint azt Kodály levelei is tanúsítják. Bors Irma megmentette az újpesti Kórház főorvosát is és sok más hozzáfordulót, úgy, hogy keresztlevelet szerzett számukra. Ezért később a Fő utcai börtönben kellett „számot adnia.” A „zsidó személyek” megkülönböztetését előíró, sárga csillag viseléséről szóló gyalázatos rendelet érvénybelépésének napján – saját és tanítványai elmondása szerint – tiltakozásul rendi ruhájára tűzött sárga csillaggal jelent meg az iskolában. Embermentő tetteiért nem akart sohasem elismerésben részesülni, bár a megmentettek – köztük tanára, Kodály Zoltán is szorgalmazták, hogy a Világ Népeinek Igazai közé kerüljön. Nemesszeghyné Szentkirályi Mártával az ének-

zenei általános iskolák alsó tagozatos osztályai számára 1964-ben sikeres tankönyveket írt;

Bruckner Gyula (Budapest, 1904 -) hegedűtanár. 1925-től a kispesti Deák Ferenc reálgimnázium zenetanára volt. Zeneesztétikai előadásokat tartott a Kispesti Evangélikus Ifjúsági Egyesületben. 1936-ban a kispesti Koppa-zeneiskola tanára lett;

Brunovszky Károly (Budapest, 1904. november 2. – Budapest, 1988) zenekari hegedűművész-tanár, zenekari vezető (Városi Színház, Budapesti Hangversenyzenekar – alapító tag, ügyvezető, Magyar Állami Operaház – művészeti titkár, Budapesti Filharmóniai Társaság – titkár;

Frid Géza (Máramarossziget, 1904. január. 25. – Amszterdam, 1989.

szeptember 13.) zeneszerző, zongoraművész. Európa legjelentősebb városaiban koncertezett, majd 1929-ben Amszterdamban telepedett le. Zongorakísérőként és Bartók-interpretáorként is fellépett többek között az USA-ban és a Távol-Kelet országaiban. 1964-1969 között az utrechti konzervatórium kamarazene tanára. – Jelentősebb művei: Concerto (két hegedűre és zenekarra, 1952), Études Symphoniques (zenekarra, 1954), Ritmustanulmányok (kamarazenekarra, 1959), Tizenkét metamorfózis (fúvósokra és zongorára, 1963), Paganini-variaties (két hegedűre, 1969), Sous roumains (furolára, piccolóra, brácsára, hárfára és ütőkre, 1975), valamint kórusok, dalok;

Gyulai Elemér (Kaposvár, 1904. február. 19. – 1945 - A Holocaust áldozata): zeneszerző és zenepszichológus. Magyarországon elsőként foglalkozott tudományosan a zenepszichológiával. 1936–39 között módszeres kísérleteket folytatott az Országos Szociálpolitikai Intézetben a zenehallgatás másodlagos színelményeinek vizsgálatára. Szerzeményeivel több nemzetközi és hazai díj nyertese volt. A fasizmus áldozata lett;

Nádasdy Kálmán /született: Graff Kálmán/ (Budapest, 1904. november 25. –

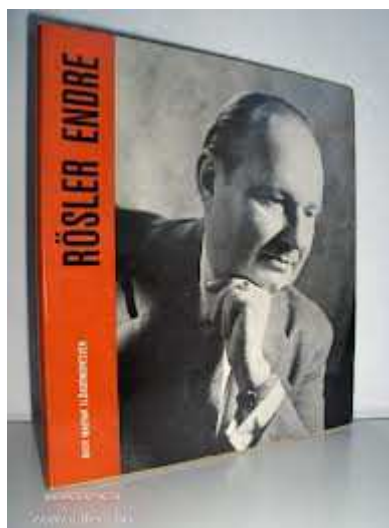

Budapest, 1980. április 17.) filmrendező, színészpédagógus, színházigazgató, műfordító. Segédrendezőként került az operaházba 1923-ban. 1926 és 1932 között zeneszerzést tanult a Zeneakadémián, ahol Kodály Zoltán volt a tanára. 1933-ban lett az Operaház rendezője, majd 1941-től főrendezője, 1957 és 1966 között vezető főrendezője. 1959 és 1966 között az operaház igazgatója volt. Rendszeresen rendezett külföldi színházakban is. 1938-ban a milánói Scala-ban (Puccini: Turandot), 1938-tól 1940-ig a firenzei Maggio Musicaleban (Bartók: A kékszakállú herceg vára, Kodály: Székelyfonó), 1948-ban Palermóban (Offenbach: Hoffmann meséi), a Veronai Arénában (Bizet: Carmen), 1950-ben pedig a bécsi Staatsoperben (Puccini: Bohémélet) és Helsinkiben (Erkel: Bánk bán) rendezett. Rendezett 1938-ban, 1946-tól 1949-ig, 1954-től 1955-ig, 1959-ben és 1962-ben a Nemzeti Színházban. Színpadi rendezést tanított a Színház- és Filmművészeti Főiskolán 1950-től. A főiskola főigazgatója volt 1964 és 1974 között. Nevéhez fűződik az első színes magyar játékfilm a *Ludas Matyi* rendezése 1949-ben, valamint 1953-ban a *Föltámadott a tenger* című kétrészes játékfilm elkészítése. 1966-ban vonult nyugdíjba, az Erkel Színházban és az operaházban haláláig rendezett. A Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: 62. Nevét a XX. kerületi Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola viseli;

Dr. Nagy Béláné Steiner Erzsébet (Budapest, 1904. szeptember 7.) hegedűművész-tanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Ottó Ferenc (Valkó, 1904. október 26.– Gödöllő, 1976. november 19.) zeneszerző, zenetanár;

Rösler Endre (Budapest, 1904. november 27. – Budapest, 1963. december 12.)

operaénekes-zeneakadémiai tanár. Az Operaházban 1927-ben debütált Alfredo szerepében Verdi Traviata című operájában. 1963-ig a társulat magánénekes volt. Nagy sikerrel szerepelt Salzburgban Toscanini vezényletével, 1935-ben a milánói Scalában De Sabata vezényletével, 1939-ben és Firenzében 1937-ben, 1939-ben, 1943-ban. Elsősorban Mozart operáiban nyújtott kimagasló alakításokat. 1953-tól haláláig a Zeneakadémia tanára volt;

Somogyi Vilmos (Budapest, 1904. szeptember. 10. – Budapest, 1985. április 3.)

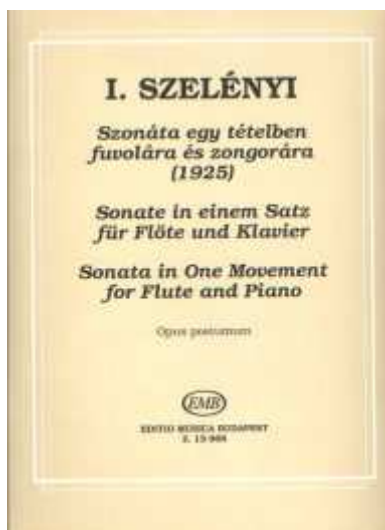

zenetörténész, zenei író, újságíró. Pályáját sportújságíróként kezdte, majd 1926-tól 1944. márciusáig az Operaház sajtófőnöke volt. Dolgozott a Magyar Rádió Új zenei Újság műsorának, cikkírója volt a Muzsika c. folyóiratnak. Péterfy-éremmel tüntették ki (1984). – M. Operettek könyve (Gál György Sándorral, Bp., 1959); Mesél a bécsi erdő (Gál György Sándorral Bp., 1965); Pataky Kálmán (Molnár Imrével, Bp., 1968); Báthy Anna (Molnár Imrével, Bp., 1969);

Szabó Ernő (Székelyudvarhely, 1904. november 22. – Debrecen, 1982. szeptember 12.): hegedűtanár, zenei író. 1929-1952 között a sárospataki ref.

főiskola, 1952-66-ban a debreceni református kollégium zenetanára és a Kodály Zoltán Zenei Szakközépiskola tanszékvezető hegedű-tanára; 1966-1969 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézete debreceni tagozatának hegedű-, hegedű-módszertan, kamarazene tanára, főiskolai docense volt. 1969-től nyugdíjasként óradíjas tanár, a debreceni tudományegyetem meghívott előadója. Cikkeket, kritikákat írt napilapokba, szakfolyóiratokba;

Szelényi István (Zólyom, 1904. augusztus 8. – Budapest, 1972. január 31.)

zeneszerző, zongoraművész, zenetörténész, karnagy. Zongoratanári oklevelét 1926-ban szerezte meg s egyben pedagógiai ösztöndíjat is kapott. Így jutott a Fodor Zeneiskolában tanári álláshoz. 1926-ban Kadosa Pállal, Kósa Györggyel, Kelen Hugóval és Szabó Ferencsel megalapította a Modern M. Muzsikások Szabad Egyesületét. Egyik vezető művésze lett a magyar zenei avantgarde-nak. Előadóművészként ez időtől mutatta be hangversenyein és rádiós szereplésein a kortárs komponisták zongoraműveit, köztük Schönberg, Hindemith, Casella darabjait. Jelentős szerepet játszott a munkás kulturális mozgalomban a munkáskórusok irányítójaként. A budapesti Állami Zenei Gimnáziumban zongora- és zeneszerzést tanított (1946-48), az intézet igazgatója (1948-50). A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában zeneszerzést, és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zenetörténetet, zeneszerzést, partitúraolvasást és zeneelméletet tanított. 1951–56-ban az Új Zenei Szemle felelős szerkesztője volt. Főbb művei: Liszt Ferenc élete képekben (Bp., 1956); A magyar zene története (I–II., Bp., 1959); Gyakorlati modulációtan stílustörténeti alapon (Bp., 1960); A romantikus zene harmóniavilága (Bp., 1965); A népdalharmonizálás alapelvei (Bp., 1968);

Szüts Márta (Pécs, 1904. szeptember 28. – Budapest, 1982. november 18.),

a Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola zongoratanára;

Toperczer István (Szalárd, 1904. április 29.) zenekari hegedűművész (Marosvásárhelyi Színház Zenekara, Pécsi Nemzeti Színház Zenekara, BSZKRT, Budapest, Budapest Kamarazenekar - II. hegedű szólamvezető, Kolozsvári Operaház Zenekara - brácsa, Székesfővárosi Szimfonikus Zenekar - - II. hegedű, szólamvezető, Rádiózenekar, Budapest, Pécsi Nemzeti Színház Zenekara – szólóbrácsás, fuvolás);

Tróznér József (Marosvásárhely, 1904. augusztus 4. – Marosvásárhely, 1984. február 6.) erdélyi magyar zenészerző-tanár. A második világháború után hathatós zenei nevelőtevékenységet fejtett ki: tanára volt a vásárhelyi városi Zenekonzervatóriumnak (1947–49), a Népi Művészeti Iskolának (1949–71), ezzel egy időben a Zenei Líceumban (1949–60) és a Pedagógiai Főiskolán (1961–68) is tanított szolfézst, zeneelméletet és összhangzattant.

Váczai Gyula (Budapest, 1904. október 1. – Budapest, 1973. március 17.) magyar klarinétművész-tanár tanulmányai végeztével, 1929-ben az operaház alkalmazta. 1949 őszétől a budapesti Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskolában, majd 1954-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanított fúvós kamarazenét. Több zenepedagógiai kiadványban működött közre társszerzőként (Balassa György–Berkes Kálmán: Klarinétiskola, Magyar tanulmányok klarinétra, Ujjgyakorlatok klarinétra, A fúvás nélküli gyakorlás iskolája, Technikai gyakorlatok klarinétra haladók számára);

Vadász Ernőné Benedek Erzsébet (Nagyvárad, 1904. március 15.) zongoratanár (Fodor Zeneiskola, Budapest, Fővárosi Zeneiskola Szervezet);

105 éve született

Antal István (Budapest, 1909. január 27. – Budapest, 1978. szeptember 25.)

zongoraművész, zenepedagógus. 1945-től a Nemzeti Zenede, 1948-tól haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára (zongora, metodika) volt.

Repertoárján döntően Bach, Beethoven, Schubert, Liszt Ferenc, Bartók Béla és kortárs magyar zongoraművek szerepeltek. Ő mutatta be Molnár Antal Szvitjét, Szervánszky Endre Szonatináját, Kadosa Pál III. zongoraversenyét, Sugár Rezső Hegedű-zongora szonátáját, Horusitzky Zoltán zongoraversenyét. Alapító tagja volt a budapesti Liszt Társaságnak továbbá tagja a bécsi és varsói Chopin Társaságnak. Művészi játékát számos hanglemez őrzi. Molnár Antal zenetörténész szerint: „arról volt nevezetes, hogy zongorázó előadásában és tanításában szokatlanul mély stíluselemzésről tett bizonyosságot. Ez a ritka és mind ritkább művészi eljárás idézte elő az ő kivételes, lelki azonosulását a hitelesen tolmácsolt zeneművel, [...] kihámozza a korszerűség teljes apparátusát, a legapróbb elemekig, beleértve a hangszín és tempóvétel árnyalatait. Az ily módon felépített tolmácsolásban a történész és esztéta lelkiismerete egyesül a fölényes technikai tudással.”

Aszalos Imréné Timáry Mária (1909. október 12.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola Nyíregyháza, és Baja);

Dr. Berkes Kálmán (1909-1969) klarinétművész-tanár. A budai Ciszterci Gimnázium és a Budai Zeneakadémia után fővárosi állami zeneiskolákban tanított. 1951-ben

jelent meg a mindmáig használatban lévő klarinétiskolája (Balassa Györggyel). 1938-ban megalapította a Berkes kamaraegyüttest, 1950-ben pedig Szebenyi Jánossal (fuvola) és Szendrey-Karper Lászlóval a Magyar gitárhármast;

Borst Rudolf (1909-2000) trombitaművész-tanár, kottaközreadó-szerkesztő;

Demény Magda / Szávai Magda / (1909-1976) zongoraművész-tanár, zenei író. A Budapesti Művészeti Hetek egyik kezdeményezője, az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezetének alapító főtítkára, a Magyar Zeneművészek Szövetsége ügyvezető titkára;

Garai György (Rákospalota, 1909. december 2. – Lipcse, 1988. május. 15.)

hegedűművész, tanár. 1926-ban mutatkozott be Bécsben, majd 1927-ben Bp.-en is. 1927-30 között a Magy. Triótagja, 1930-33-ban a Garay-kvartett primáriusa, 1940-45-ben a Fővárosi Zenekar, 1945-51 közt a Magyar Állami Operaház, 1951 után az Áll. Hangverseny Zenekar koncertmestere. 1949-től 1960-ig a bp.-i Zeneművészeti Főiskola hegedűtanára, 1960-tól haláláig a Lipcsei Rádió Szimfonikus Zenekarának koncertmestere és a lipcsei Zeneművészeti Főiskola hegedűtanára, a weimari zenei mesterkurzusok tanára is. Nevéhez fűződik számos magyar zeneszerző, így Jemnitz Sándor, Ránki György, Sugár Rezső, Szabó Ferenc, Tardos Béla, Veress Sándor hegedűműveinek ősbemutatója is.

Hajdú Anna/Hajdú Miklósné/ (1909-1988) zongoraművész-tanár, 1952-1988 zeneakadémiai (zongora-kötelező) tanár;

Hajdu Mihály (Orosháza, 1909. január 30. – Budapest, 1990. július 23.) zeneszerző, egyetemi tanár. 1941-49 között a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola zeneelmélet tanára, majd a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanított (1949-60), s végül a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (népzene, zeneelmélet, formatan (tanszékvezető egyetemi tanára, valamint a Művészeti Alap Zenei Szakosztály Segélyezési Bizottságának elnöke volt. Népdalfeldolgozások, átiratok, hangszerelések, önálló szerzemények bizonyítják sokoldalúságát;

Halmos László (Nagyvárad, 1909. november 10. – Győr, 1997. január 27.)

Zeneszerző, karnagy, tanár. 1931. augusztus 1-től a győri székesegyház karnagya lett, és a hittudományi főiskolán, majd a városi zeneiskolában tanári megbízatást is kapott. Megalapította a Palestrina kórust, melynek széles repertoárt határozott meg Palestrinától Kodályig egészen az új magyar zenéig. Eredeti intonációjú Te Deumját Bárdos Lajos mutatta be a magyar rádióban 1934-ben. 1936 októberében Frankfurtban megrendezett Modern Egyházzenei Hét programján, Halmos László: Barbár miséje nagy sikert aratott. Halmos László zeneszerzői útja tovább szélesedik a népdal szellemében írt műdalokig, melynek következtében a magyar és idegen költők verseire komponált hatalmas méretű kóruskompozíciók születnek. Hatalmas, szinte valószínűtlenül gazdag életútja során a Győri Palestrina kórust 1931-től 1953-ig vezette. 1932-ben alapította és tíz éven át vezette a győri napközi otthonok száztagú Pacsirta Gyermekkarát. 1936-tól 1946-ig vezette a Győri Ének- és Zeneegylet vegyeskarát és női kamarakórusát, az utolsó években zenekarát is (ebből alakult később a Győri Filharmonikus Zenekar). 1938-ban alapította meg a Rihards-gyár énekkarát, amelyet 1971-ig vezetett. Megszervezte a győri Selyemgyár női karát, vezette a győri Iparos Dalkör férfikarát. 1945 után szervezte az akkor alakult zenekonzervatórium tanáráként annak kórusát, az Olajgyár és a Gráb-gyár vegyeskarát, majd a Szakszervezetek Győr-Sopron megyei Kultúrotthona énekkarát. Később vezette még a nyomdavállalt vegyeskarát, a honvédség férfikarát, a pedagógusok énekkarát. Megszervezte és vezette a Nemzeti Bank énekkarát, a mosonmagyaróvári tanács vegyeskarát, a Kossuth Lajos Gimnázium és az Agrártudományi Főiskola kórusait, valamint a Győri Járási Tanács Zenekarát. Igen jelentős a Győri Ének- és Zeneegyletben kifejtett tízéves karnagyi, szervezői munkássága. Negyvenéves pedagógus pályája során tanított

általános és középiskolában, tanítóképzőben, zenekonzervatóriumban, főiskolán. Növendékei közül számos zenetanár, karnagy, előadóművész, zeneszerző került ki;

Herczeg László (Székesfehérvár, 1909. január 4.) hegedűtanár (kántor-tanító, Tiszaroff, gimnáziumi tanár, valamint énekkar- és zenekarvezető, Zilah, Tanítóképző-hegedűtanár, karnagy, Nagykőrös, Felsőfokú Óvónőképző-hegedűtanár és Kecskeméti Szimfonikus Zenekar-brácsás. Főbb műve: Gitáriskola az óvónőképzők részére I-II.;

Jerémiásné Stepanek Ilona (Kiskunhalas, 1909. március 24. -) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Kiskunhalas);

Dr. Kiss Gyula (Budapest, 1909. december 8. -) zenekari hegedűművész (Fővárosi Zenekar, Budapesti Hangversenyzenekar, MRT Szimfonikus Zenekar-hegedű szólamvezető);

Penninger Antal (Budapest, 1909. május 22. – Budapest, 1974. február 19.) operaénekes-tanár. A harmincas évek végén több ízben meghívott vendégként lépett fel a budapesti Operaházban és a Városi Színházban. 1943-tól magánénekesként szerződött az Operaházhoz. 1947-től az Operaház „Gördülő Opera” megalapítója (Staggione) és művészi titkára lett. Vezetése alatt 1950-ig több mint 160 előadást rendeztek az ország számos nagyvárosában. Ez idő tájt az operakultúra magas szintű terjesztését a Staggione társulata jelentette. 1957-ben Palló Imre igazgató az Operaház szervezési és bérletosztály vezetésével bízta meg. Nevéhez fűződik a bérletrendszer korszerűsítése. 1965-től az Operaház zeneműtárát vezette;

Sallay Józsa (Budapest, 1909. április. 11. – Budapest, 1988. április 26.) énekművész-tanár. 1943-tól a Nemzeti Zenede ének-főtanszak tanára nyugalomba vonulásáig, majd 1973-81-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hangképző mestere volt;

Dr. Skultéty Antalné (Budapest, 1909. március 11. -) hegedűtanár (Fővárosi Ze-

neiskola Szervezet – szakfelügyelő is, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola, a Hegedűiskola társszerzője);

Szabó Miklós (Székesfehérvár, 1909. november 27. – Budapest, 1999. május

22.) operaénekes, tanár, műfordító. Hangversenyénekesként kezdte pályafutását, majd 1941-ben az OH tagja lett. Színpadon 1939-ben, egy szabadtéri előadáson debütált, a Bajazzók Beppójaként. 1945-ig volt az OH tagja, 1946-48 a bpesti Vígoperában működött, aztán újra hangversenyénekes lett. Pályájának utolsó állomása a szegedi Nemzeti Színház volt, ahol 1958-69-ig, nyugdíjba vonulásáig működött. Színpadon éppoly nagyszerű karakteralakokat formált, mint hősi figurákat (Bardolftól Cavaradossiig, Des Grieux-ig és Alvaróig), mint ahogy legkiválóbb oratóriumszólistáink egyike is volt, hangversenyénekesi pályája az operettdaloktól a János passió Evangélistáig terjedt. Nemcsak mint énekes

működött, kitűnő műfordító is, aki számos opera szövegkönyvét ültette át magyarra;

Tálos Edith (Kassa, 1909. június 4. -) zongoratanár (Állami Tanítóképző Intézet, Székesfehérvár, Állami Zeneiskola, Székesfehérvár);

Ungár Imre (Budapest, 1909. január 23. – Budapest, 1972. november 22.)

zongoraművész, zenepedagógus. Fontos állomás volt karrierjében az 1932-es varsói Chopin-verseny, amelyen megosztott első díjat nyert. A második világháború kitörésekor Hollandiába emigrált, ahonnan csak 1943-ban tudott hazatérni. A nyilas időkben Jármer Lajos zenetanár rejtegette. A hangversenyeztetést 1945-ben kezdte újra. Koncertjein különösen emlékeztetéseket voltak Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Frédéric Chopin, Franz Schubert, Claude Debussy, Bartók Béla és Kodály Zoltán műveinek interpretációi. A hangfelvételeket nem szerette, a rádióban viszont gyakran fellépett. 1949-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára lett (zongora, gyakorlati tanítás, zongora kötelező), és oktató munkáját – vaksága ellenére – haláláig végezte. Több jeles tanítványa is volt, például Baranyai László és Németh Tamás zongoraművészek, Durkó Zsolt zeneszerző. Munkatársa volt Szabolcsi Bencének, Tóth Aladárnak és Gát Józsefnek. Saját vaksága magyarázza, hogy sokat segítette a vakok zenetanulását és a vak zenetanárok alkalmazását is. Erről írást is megjelentetett a *Parlando* folyóiratban, A vak muzsikusz szerepe társadalmunk zenei nevelésében

címmel. 1953-tól haláláig betöltötte a Vakok Szövetségének alelnöki tisztét. A Parlandóban megjelent további írásaiból: Gondolatok az ujjgyakorlat, skála és etűd szerepéről a zongoraoktatásban, 1966/4;

Vécsey Jenő (Cece, 1909. július 19. – Budapest, 1966. szeptember 18.) zeneszerző, zenetudós. 1942-től az OSZK munkatársa, 1945-től haláláig a zeneműtár vezetője. Sokat tett a 18. sz.-i magyar zene felélesztéséért. Szerkesztésével indult meg a Zeneműkiadó Vállalat Musita Rinata sorozata. – Főbb művei: Suite (zenekarra, 1941); Kele diák (balett, 1944); Boldogkő vára (szimfonikus költemény, 1952); Vonóshatos (1956); Szimfonikus Concerto (Krúdy emlékére, 1958). – Írásai: „L’infedelta delusa”. Haydn operájának felújítása (Zenetud. Tanulm. I., Bp., 1953); Haydn művei az OSZK zenei gyűjteményében (Bp., 1959);

Dr. Zsengellér Ferenc (Cegléd, 1909. július 3. -) gitárművész-tanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd – igazgató helyettes is);

Zelinka Tiborné Weisz Jolán (Gyergyóújfalu, 1909. június 18. – Budapest, 1992. november 20.) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet 5. sz. Körzeti Zeneiskola, VIII. kerületi Állami Zeneiskola);

100 éve született

Arató Pál (Szeged, 1914. szeptember 26. – Budapest, 1987. január 27.) zongoraművész, tanár. Hírnévre mint kiváló kamaramuzsikusz és zongorakísérő tett szert. Pedagógusként többek között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetanárképző tagozatán tanított;

Bagossy Judit /Nagy Józsefné/ Dész, 1914. december 14. -) zongoraművész, zenetanár (Hatvan, Fővárosi I. kerületi Zeneiskola);

Balogh Gyula (Hódmezővásárhely, 1914. - Szentes, 1973.) kántortanító, általános iskolai énektanár, zeneiskola-igazgató. Tanulmányai elvégzése után a szentesi Deák Ferenc Általános Iskolában éneket tanított és a kórust vezette. Később a Petőfi Sándor Általános Iskola ének-zene tagozatának létrehozását segítette. Közben bekapcsolódott a szentesi munkacsoport (munkaközösség) tevékenységébe, zongorát, szolfézst is tanított és vezette a Városi Pedagóguskórust. 1960 és 1962 között a Szentesi Állami Zeneiskola igazgatója volt;

Behár György (Budapest, 1914. március 3. – 1995.) zeneszerző, karmestert, rádiós és televíziós szerkesztő. Legismertebb műve a Szállnak a darvak c. szonója Romhányi József szövegére

<http://www.youtube.com/watch?v=6GWUdWIon3U>

Szállnak a darvak - Húvösvölgyi Ildikó énekel)

Csiby József (Ditró, 1914. január 1.-) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok, Magyar Állami Operaház, és a Fővárosi VII. és VIII. kerületi Állami Zeneiskola);

Dormai Imre (Nyalka, 1914. július 23. -) zenekari gordonkaművész-tanár (Honvédségi zenekar tagja, Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Fischer Annie (Budapest, 1914. július 5. – Budapest, 1995. április 10.)

(Fejér Gábor felvétele)

zongoraművész 10 éves korában (1924) Beethoven I., C-dúr zongoraversenyével debütált. 1926-ban volt az első nyilvános külföldi fellépése Zürichben, amelyen Mozart és Schumann egy-egy zongoraversenyét játszotta. Igen korán kezdte pályáját, igazi nemzetközi áttörésre azonban csak akkor kerülhetett sor, amikor megnyerte az 1933-ban Budapesten rendezett nemzetközi Liszt Ferenc Nemzetközi Zongoraverseny első díját. Felfelé ívelő karrierjét a holocaust szakította félbe. Ezeket az éveket Fischer Annie Svédországban töltötte férjével, Tóth Aladár zenetudóssal (aki 1946-tól az Operaház igazgatója volt). 1946-ban tért vissza újra Budapestre, és ettől kezdve megszakítás nélkül itt élt, innen járta a világot. Sajnálatos, hogy a világ nagy zongoraművészeinek sorában elfoglalt kiemelkedő pozíciója ellenére viszonylag kevés hanglemezfelvétel őrzi emlékét – ennek egyszerű oka az, hogy nem szerette a stúdiók zárt világát. Fischer Annie hivatalosan sohasem tanított, ha fiatal művészek tanácsért fordultak hozzá,

szívesen hallgatta meg őket és segítette pályájuk kibontakozását. Az 1950–1960-as években Magyarország „utazó zenei nagykövetének” nevezték;

Fricsay Ferenc (Budapest, 1914. augusztus 9. – Bázél, 1963. február 20.),

magyar karmester. Gyermekkorától kezdve rendszeresen fellépett. Hivatásos pályafutását – apja utódként – a Magyar Királyi 9. Hunyadi János Gyalogezred zenekarának katonakarmestereként Szegeden kezdte 1934-ben, 1935-ben a Szegedi Filharmonikus Egyesület zenekarának (ma: Szegedi Szimfonikus Zenekar) karmesterévé nevezték ki, 1936 és 1939 között előadásokat dirigált a Városi Színházban (ma: Szegedi Nemzeti Színház) és a Szegedi Szabadtéri Játékokon. 1944-ben, a német megszállás alatt bujkálni kényszerült, majd a háború után Budapesten folytatta pályafutását. A nemzetközi hírnevet Gottfried van Einem Danton halála című művének bemutatása hozta meg neki, az 1947-es Salzburgi Ünnepi Játékokon. 1948 és 1952 között a berlini Deutsche Oper, illetve a RIAS szimfonikus zenekar (kezdetben az amerikai szektor zenekara, később a berlini rádiózenekar) vezető karmestere, 1954-1955-ben a Houstoni Szimfonikusok vezetője, 1956-1958 között a müncheni Staatsoperben dolgozik, majd 1960-tól ismét Berlinben;

Gergely Ferenc (Budapest, 1914. szeptember 10 – Budapest, 1998. március 18.)

orgonaművész, zenepedagógus. 1931-től haláláig a pesti Belvárosi Ferences Templom orgonistája, 1948-ig karnagya is volt, 1947-től 1950-ig a Dohány utcai főtemplomban is orgonált. Pedagógiai munkáját a Nemzeti Zenedében kezdte 1943-ban, és itt (illetve az utódintézményben, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában) tanított orgonát 1969-ig. Részbeni átfedéssel, 1948 és 1976 között a Zeneakadémián is tanította az orgona hangszert, továbbá zenei rögtönzést, transzponálást, partitúraolvasást, zongora kötelező tárgyat. A főiskoláról 1976-ban ment nyugdíjba. Pályafutása során orgonaművészek és kántorok sora került ki keze alól. Végrendelete értelmében hamvait a Belvárosi Ferences Templom kriptájában helyezték végső nyugalomra (Gergely Ferenc a ferences rend confratere volt);

Gombás Ferenc (Marosvásárhely, 1914. április 2. - Miskolc, 1988. október 30.) gordonkaművész-, kamarazene-tanár Zeneiskola, Sopron, Zeneiskola-igazgató is (Baja), Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata, Erdélyi Vonósnégyes, Miskolc). Miskolc zenei életben és zeneoktatásában 1950-től haláláig tevékenykedő Gombás Ferenc gordonkaművész művészi és pedagógiai hagyományainak megőrzése, továbbfejlesztése érdekében rendszeres időközönként Gombás Ferenc névvel jelzett megyei gordonkás találkozót és emlékkiállítást rendez a miskolci Egressy Béni Alapítvány;

Hersényi Bálint (Győr, 1914. január 8. -) zongoraművész-tanár (Zeneiskola, Miskolc, Zeneművészeti Szakközépiskola-igazgató (Miskolc), Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata docens, majd tanár, szakfelügyelő;

V. Inselt Katalin/ Kató (Budapest, 1914. április. 17. – Budapest, 1987. május 6.)

V. Inselt Katalin Máthé Miklósné, Komjáthy Aladárné, Fantóné Kassai Ilona, Hernádi Lajosné szerkesztőtársaként működött közre a mindmáig népszerű kotta megalkotásában.

1948-49 között a Nemzeti Zenede zongoratanára; 1949-66-ban a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskola tanára; 1951-1954. között a Zeneakadémián (zongora kötelező tárgy); 1966-77-ben a pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenei Tanárképző Intézete Budapesti Tagozatának volt tanszakvezető tanára 1977-ig, nyugdíjazásáig. 1935-68 között nyilvános hangversenyei, szóló- és kamaraszereplései voltak a Magy. Rádióban és sokfelé Európában is;

Istók Margit (Budapest, 1914. – Makó, 2005. június 18.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Makó-tanszakvezető is). „Kodály Zoltán tanítványa volt, a város kulturális életének meghatározó szereplője, aki még a '90-es évek elején is fogadott tanítványokat. Tőle tanult zongorázni többek között Szentpéteri Csilla

Istók Margit egykori lakóháza Makón

(dr. Kerek Ferenc zongoraművész-tanár is, a Szerk. megjegyzése) is. 94 éves korában, 1995 júniusában hunyt el, és végrendeletében azt kérte a várostól, hogy házából a város zenei életének teret adó kulturális központot hozzanak létre, gondozzák méltó módon a hagyatékát. A József Attila utca 10. alatt álló polgárháznak ugyanis a tisztázatlan öröklési viszonyok miatt csak 2000 júniusában lett törvényes gazdája a város.” (Forrás: delmagyar.hu);

Kaufmann Károly (1914-1994) karmester

Kiss Ferenc (Győr, 1914. március 18. -) zenekari hegedűművész, kamarazene-művész (Budapesti Hangversenyzenekar, Magyar Állami Operaház, MRT Szimfonikus Zenekara-szólamvezető, Magyar Trió);

Márkos Albert (Székelykeresztúr, 1914. október 17. – Kolozsvár, 1981. június 11.) romániai magyar zeneszerző, karnagy, tanár. A Gh. Dima Zeneművészeti Főiskolán a módszertan, zeneelmélet, akusztika, hangszerelés professzora 1946-tól haláláig. Szerepet vállalt a kóruskultúra fejlesztésében karmesterként is. Zenepedagógiai és kórusral kapcsolatos írásait a Művelődés közölte. Tankönyvet szerkesztett (Guttman Mihállyal és Guttmanné Takáts Gabriellával). Nevét viseli 1991-től a székelykeresztúri dalegylet. Művein erőteljes népzenei hatás érezhető. A marosvásárhelyi Székely Népi Együttes számos népdalfeldolgozását mutatta be;

A. Mihálka Margit (Zalaegerszeg, 1914. február 21. -) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Sopron;

Dr. Molnár Sándorné (Nagyvárad, 1914, július 2. -) hegedűművész-tanár (Városi Zeneiskola, Nagyvárad, Városi Zeneiskola, majd Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata);

Moskovszky Vincéné Csomós Irén (Heves, 1914. október 14. -) ének-zenetanár, karvezető (1. sz. Ének-Zenei Általános Iskola, Eger, Eger város és járás szakfelügyelő, Gárdonyi Géza Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Eger – furulya- és ütőhangszerek tanítása is);

Nagy József (Budapest, 1914. április 19. -) zeneszerző, karmester, műfordító (GANZ-MÁVAG Zeneiskola – igazgató, Magyar Állami Operaház –ügyelő, Közlekedési Szakszervezetek Művészegyüttese – karmester, Pénzügyintézetek Központi Szimfonikus Zenekara – karmester, KPVDSZ Operastúdió – karnagy, korrepetitor, művészeti vezető, Magyar Nyelvtudományi Társaság tagjaként prozódiai cikkek írása a Parlandóban);

Ónozó János (Dálya, 1914. október 16. – Budapest, 1987. április. 19.)

Próbál a Budapesti Fúvósötös (Jeney Zoltán, Szeszler Tibor **Ónozó János**, Hara László, Meizl Ferenc)

kürtművész, pedagógus, Liszt-díjas (1954). 1933-42 között a budapesti Rendőrzenekar, 1943-77 között pedig a Magyar Állami Operaház zenekarának tagjaként játszott. Alapító tagként kürtölt 1947-63 között a Budapesti Fúvósötösben. 1983-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Zenetanárképző Intézetének Budapesti Tagozatán tanított;

Péterné Frank Klára (Budapest, 1914. február 10. – kb. 2000.) zongoraművész-tanár, főiskolai docens (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged, Pedagógiai Főiskola, Budapest és Szeged - ének-zene tanszék, Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, Budapest, - zongora korrepetitor, Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája - énekes korrepetitor, XI. kerületi Szabó Ferenc Vegyeskar-korrepetitor);

Petra László (1914-1975) operaénekes-tanár;

Pusztai Ferenc (Budapest, 1944. május 18. - 2013) ütőhangszeres művész-tanár Budapesti Máv Szimfonikusok, Fővárosi XVIII. kerületi Dohnányi Ernő Zeneiskola);

Rauhala Pekka-Matiasné Murin Lenke (Sátoraljaújhely, 1914. március 9. -) zongoratanár, kóruskarnagy (Angol Internátus, Sáropatak – zongoratanár, Tóth P. és Zrínyi Líceum és Tanítóképző, majd Léway Gimnázium, Miskolc – tanár, Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc – zongoratanár és alapító igazgató Zeneiskola, Lempäälä – zenetanár, Tampere- zongoratanár és leánykar vezetője);

Ribly János (Mohács, 1939. március 26. -) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi – zenetanár, Zeneművészet Szakközépiskola, Tampere – zongoratanár és leánykar vezetése);

Sinkóné Róth Ágnes (Karcag, 1914. szeptember 22. -) hegedűművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Szabó András (Hódmezővásárhely, 1914. július 31. -) zongoraművész-tanár (GANZ-MÁVAG Zeneiskola, Budapest, Zeneiskola, Hódmezővásárhely – igazgató is, Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged, Tanítóképző, Hódmezővásárhely – énektanár, Hódmezővásárhelyi Női Kar és Postás Szimfonikus Zenekar, Budapest – karnagy, Állami Zeneiskola, Kaposvár);

Szödyné Szamosi Edith (Budapest, 1914. augusztus 24. -) zenekari fuvolaművész-tanár (Saját szalonzenekarának művészeti vezetője, Honvéd Művészegyüttes, Magyar Állami Operaház, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola);

Tárnai Antal (Annayölgy, 1914. március 22. - 1998) zenekari gordonművész-tanár. Kezdetben különböző zenekarokban dolgozott, majd 1945-től a Budapesti Operaház tagja lett. Itt működött egészen 1978-ban történő nyugdíjazásáig. Pedagógusi tevékenységét Újvidéken kezdte meg, ahol a konzervatórium tanára volt 1941-44-ig. 1946-tól Győrött a Zeneművészeti Szakiskola tanára volt. Tanítványai közül 25-öt vettek fel a Zeneművészeti Főiskolára, illetve ennek

valamelyik tagozatára. Tárnai Antal a Zeneművészeti Főiskola Győri Tagozatának annak beindulásától tanára volt. 52 éven át tanított kitartóan, 82 évesen 1996-ban vonult vissza;

Török Iván (Budapest, 1914. július. 31. – Budapest, 1988. december. 3.)
gordonkaművész-tanár. , Bartók B.-Pásztory D.-díjas (zenekari, 1986). 1933-ban a Budapesti Hangversenyzenekar szólógordonkása. 1936-1976 között a Magyar Állami Operaház gordonkaművésze, 1957-től szólamvezetője, 1958-tól magángordonkása. 1940-től a Budapesti Filharmónia Társaság Zenekarának is tagja volt. 1969-73-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola adjunktusa, 1973-1986 között docense. A Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet pécsi tagozatán is főiskolai docens volt, de tanított a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskolában is. Mesterkurzust vezetett Lahti (Finno.), Lübeck (NSZK) és Pécs városában a Nemzetközi Ifjúsági Zenei Tábor tanfolyamán. 1950-1970 között a Szécsi Vonósnégyes gordonkása volt;

Udvardy Tibor (Budapest, 1914. szeptember 4. – Balatonboglár, 1981. július 16.) operaénekes-tanár. 1939-ben mutatkozott be az Operaházban a Hunyadi László címszerepében. Évekig mint ösztöndíjas a Belvárosi Plébániatemplom

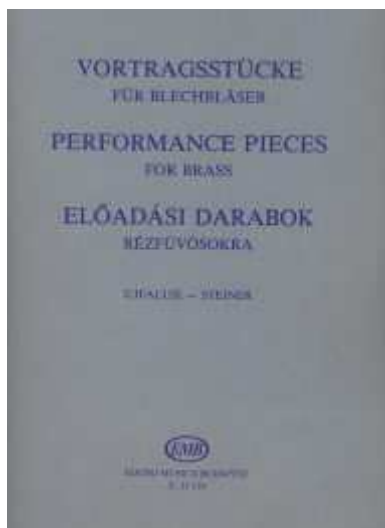

szólistája volt. Oratóriuménekesként is elismerték. A lírai tenorszerepektől egészen a drámai karakter hőstenoralakokig terjedt szerepköre. Bizet: Carmen - Don José, Britten: Peter Grimes - Peter Grimes, Csajkovszkij: Anyegin – Lenszkij, Puccini: A köpeny – Henri, Puccini: Tosca – Cavaradossi, Puccini: Pillangókisasszony – Pinkerton, Leoncavallo: Bajazzók, I Pagliacci – Canio, Verdi: Traviata – Alfred, Wagner: A walkür – Siegmund, Wagner: Lohengrin – Lohengrin, Wagner: Siegfried – Siegfried;

Uher Zita (Budapest, 1914. szeptember 6. – Budapest, 2009. február 10.)
operaénekes-tanár, az 1930-as és az 1960-as évek közötti nagy magyar operaénekes generáció jeles képviselője. Az operaházban 1943 novemberében debütált a Saloméban, Manassah szerepében, majd ugyanabban az évadban énekelt mint második Norna Az istenek alkonyában. 1946-ig az operaház

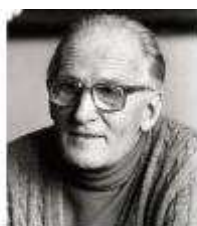
ösztöndíjasa volt, majd 1945-1965-ig magánénekesnőként lépett fel többek között A Rajna kincsében, Flosshilde szerepében, Csajkovszkij Anyeginjében Filipjevna alakjában, és a Pillangókisasszony Suzukijának megformálójaként. 1959-ben és 1960-ban a Pécsi Nemzeti Színház tagja volt;

Dr. Ujfalusi László (Csíkszereda 1914. január 5. - 2001) harsona és tubaművész-

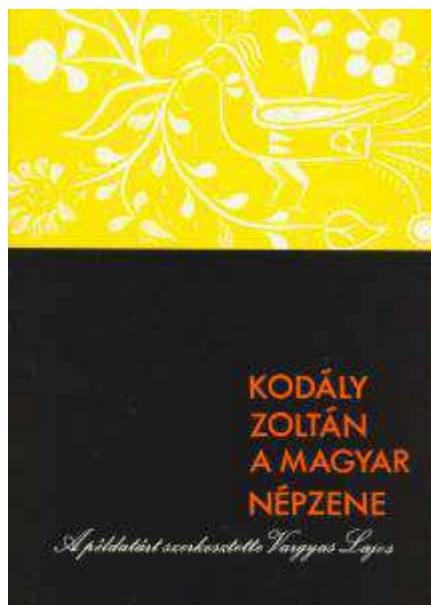

tanár 1935-től 1972-ig a Magyar Állami Operaház Zenekarának tagja, 1945-től nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola harsona- és tuba, továbbá a rézfúvós kamarazene tanára. Harsona- és tubaiskolát írt, rézfúvós előadási darabokat tett közzé;

Vargyas Lajos (Budapest, Óbuda, 1914. február 1. – Budapest, 2007.

október 11.) népzene kutató, folklorista. 1940 után a Zenetudományi Intézet egyház-zene szakán Kodály Zoltán tanítványaként dolgozott. Ezt követően a Budapesti Egyetem Néprajz Tanszékén, a budapesti Egyetemi Könyvtárban, a Néprajzi Múzeum Népzenei Osztályán, a Magyar Tudományos Akadémia Népzene kutató Csoportjában, mint igazgató és a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetében tudományos tanácsadóként dolgozott. 1952-ben jelent meg *A magyar vers ritmusa* című könyve, s ugyanebben az

Évben adták közre Kodály Zoltánnal a mindmáig „Kodály-Vargyas”-ként emlegetett *A magyar népzene* című munkát, amelynek Vargyas Lajos a példatárát szerkesztette. Népzenei kutatásait *A magyarság népzeneje* című könyvében foglalta össze, amelynek második kiadását 10 CD-ből álló album kíséri, ez Magyarországon a legnagyobb, eredeti népzenei anyagot tartalmazó lemezkiadvány. Társasági megbízatásai: MTA Magyar Östörténeti Komplex Bizottságának tagja, A Kossuth- és a Széchenyi-díj Bizottság tagja, Szlovákiai Magyar Néprajzi Társaság tiszteletbeli tagja;

Dr. Vargha Károly (Szentlászló, 1914. november 7.–Pécs, 1993. március 18.) főiskolai tanár, zenei szövegíró és műfordító. 1941: a szegedi Tudegy. bölcsész dra. 1941: a Tanítóképző Intézeti Tanárok Apponyi Kollégiumának tagja. 1941–48: Szegeden, a Kir. Kat. Tanítóképző Int-ben, Kőszegen és Baján, az Áll. Tanítóképző Int-ben tanított. 1949–51: a pécsi Áll. Pedagógiai Gimn. tanára. 1951–56: a pécsi Pedagógiai Főiskolán oktat a magyar nyelvi tanszéken oktatott. 1956–: megszervezte és vezette a Pécsi Tanárképző Főiskola német tanszékét, amely később a német-nemzetiségi és kisebbségi honismereti kutatás bázisa lett. Itt nyugdíjazásáig. Händel, Bach, Haydn és más német zeneszerzők szövegeit fordította és prozódiailag ellenőrizte. Rendszeres munkakapcsolatban állt Kodály Zoltánnal és Bárdos Lajossal;

Wéber István (1914 –) középiskolai ének-zenetanár, karnagy;

95 éve született

Anhalt István (Budapest, 1919. április 12. – 2012. február 24.) zeneszerző, tanár.

1949 óta Kanadában élt. Montréalban huszonkét évig oktatott a McGill Egyetemen, ahol 1964-től 1971-ig vezette az elektronikus zenei stúdiót. A kingstoni Queen's Egyetemen tizenhárom éven át volt a zeneszerzés professzora. Elektronikus zenével igen korán, 1958-ban kezdett el foglalkozni, bár később ezzel az irányzattal szakított. Operák: A tours-i nő (La Tourangelle), Winthrop, Traces (Tikkun), Ezredéves árkádpiac (Millennial Mall);

Asztalos Sándor (Tiszalök, 1919. október 15. – Budapest, 1970. május 25.) költő, zenekritikus és esztéta. A Debreceni Tudományegyetem Bölcsészeti Karán végzett klasszika-filológia szakon. Diplomája megszerzése után ugyanitt tanársegédi állást kapott. 1945 után a debreceni városigazgatásban kultúratanácsnokként dolgozott. 1950-ben a Népművelési Minisztérium zenei osztályához került mint osztályvezető, s ezért Budapestre költözött. 1950 végén tette le doktorátusát zeneesztétikából. 1951-től a Magyar Nemzet kulturális rovatvezetője lett. A Muzsika című folyóiratot 1957-ben alapította meg, s haláláig főszerkesztője volt. Számos hazai és külföldi tudományos és kulturális szervezetnek tagja illetőleg tisztviselője volt. Budapesten utca viseli a nevét;

Bagarus Ernő (Garabonc, 1919. február 9.) zenekari harsonaművész-tanár (Rendőri Zenekar, Győr, Fővárosi Nagycirkusz, Debreceni Máv Szimfonikus Zenekar, szólamvezető);

Dr. Baranyi Jánosné Seregély Klára (Székesfehérvár, 1919. július 9.) zongoratanár, szakfelügyelő. (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár és Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola;

Fekete Sándor (Rimóc, 1919. július 17.) ének-zenetanár. (Kiskőrös, Evangélikus Kántorképző, Bács-Kiskun megyei ének-zene szakfelügyelő, Köznevelési Minisztérium ének-zene tárgy szakfelügyelője, Gimnázium, Kiskőrös);

Fráter Gedeon (Budapest, 1919. április 16.– Budapest, 1998. november 16.) karmester. 1938-tól tíz éven át az Állami Operaház korrepetitora, 1949-től 1983-ig ugyanott karmester. Vezényelte az Operaház teljes balett-repertoárját, a társulattal számos külföldi vendégjátékon vett részt;

Göndör Márta / Szeszlerné/ (Sátoraljaújhely, 1919. augusztus 14. – 2003.

november) hegedűművész-tanár. 1939-től 1944-ig az OMIKE Zenekar tagja, 1945-től az Állami Hangversenyzenekar (korábban Székesfővárosi Zenekar) hegedűse, 1979-től nyugalomba vonulásáig szólamvezetője. 1985-1990 között a Magyar Állami Operaház Zenekarában is játszott. Számtalan zenekari hangverseny és rádiós szereplés mellett vonósnégyesben és alkalmi kamaraegyüttesekben is fellépett;

Göndöcs József (Fehérgyarmat, 1919. okt. 27.– Budapest, 2005. december 10.) operaénekes, az MZTSZ munkatársa. Művészi pályáját a Magyar Rádió Énekkarában kezdte (1950-51), majd 1951-től nyugalomba vonulásáig, 1985-ig a Magyar Állami Operaház magánénekeseként volt. Főbb szerepei: Siegmund (Wagner: A walkür), Dmitrij (Muszorgszkij: Borisz Godunov) Andrej (Muszorgszkij: Hovanscsina), Canio (Leoncavallo: Bajazzók), Alfred (J. Strauss: A denevér);

Halász Kálmán (Pécs, 1919.) zeneszerző, orgonaművész és elmélettanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola). 1956 óta az USA-ban él;

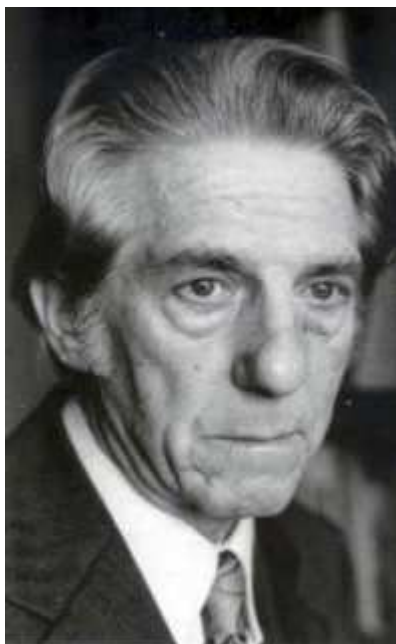
Kalmár Márton (Nóráp, 1919. január 18. -) főiskolai tanár, karnagy, szerkesztő

Székelykeresztúr, Pápa – általános iskolai ének-zene tanár, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-tanár, BM Művészegyüttes-karnagy, Népművészeti Intézet-zenei osztályvezető, Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-igazgató, Művelődési Minisztérium – zenei főelőadó, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata – tanár, metodikai kabinet vezető, tankönyvíró, Parlando Szerkesztő Bizottsági tag). A Lampart Budafok Vegyeskar Kalmár Márton vezetésével 1949-ben alakult meg a Budafoki Zománcedénygyár dolgozóiból. Írásai a Parlanóban: Zene az iskolában (ISME), 1964/ 7-8., Az iskolai ének-zene és a szolfézstanítás tantervei és módszeres problémái (különös tekintettel az ének-zenei iskolákra), 1966/11., Milyen feladatok várnak zenepedagógusainkra a közismereti iskolákban, 1968/3., Audiovizuális eszközökkel a korszerűbb és jobb zenei nevelésért, 1970/2., Audiovizuális eszközökkel a korszerűbb és jobb zenei nevelésért, 1970/2., A szemléltetés új útjai a zenei nevelésben, 1972/6., Korszerű szemléltetés - I. rész:1975/7-8., - II. rész: 1975/9., III. rész: 1976/7., Zenepedagógiai szakirodalom és folyóirat tájékoztató (bel- és külföldi!) - I. rész: 1971/3., - II. rész: 1971/4., - III. rész: 1971/5., Miért és hogyan gyűjtött népzeneét Bartók Béla és Kodály Zoltán? 1983/8-9.;

Keveházi János (Kisnyárad, 1919.május 14. – Alsóörs, 1987. június 30.) zenekari kürtművész-tanár (Honvédség és MÁV Szimfonikusok, Magyar Állami Operaház, Fővárosi Operettszínház, Népszínház Operatársulata;

Király Ernő (Szabadka, 1919. március 16. – Újvidék, 2007. december 14.)

vajdasági néprajzkutató, avantgárd zeneszerző, zenepedagógus. 1954-től 1983-ig az Újvidéki Rádió magyar népzenei műsorait szerkesztette, és állandó munkatársa volt a Magyar Szó művelődésrovatának. Feltalált és megszerkesztett két új hangszert, a citrafont 1974-ben és a tablofont 1976-ban. 1949 óta komponált. Az általa feltalált új hangszerekkel bejárta az egész világot. Újraértékelte és újra felfedezte a citerát, az egyik legautentikusabb magyar népi hangszert. Élete során több mint háromezer magyar, szerb, ruszin, cigány népdalt gyűjtött, rendszerezett és rendezett könyv formájába. Vajdasági cigány népzenei gyűjtése egyedülálló kiadvány. 1992-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja volt;

Kozák Lajos (Békésszentandrás, 1919. március 12. –) fa-, rézfúvó- és gordontanár (Honvédzenész, Zeneoktatói Munkaközösség, Szarvas, Állami Zeneiskola, Békéscsaba- szarvasi kihelyezett tagozat mb. igazgató, Állami Zeneiskola, Szarvas- igazgató helyettes is);

Kövecses Béla (Budapest, 1919. január 1. – Budapest, 2000. július 30.)

operaénekes-tanár. 1946-tól 1975-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekeseként volt. Főbb szerepeit Donizetti (Don Pasquale - Ernesto), Verdi (Simon Boccanegra - Gabriele Adorno), Smetana (Az eladott menyasszony - János), Erkel (Bánk bán - Ottó), Goldmark (Sába királynője - Asszád), Delibes (Lakmé - Gérard), Offenbach (Hoffmann meséi - Hoffmann), Puccini (Bohémélet - Rodolfo) és Britten (Peter Grimes - Peter) operáiban énekelt;

Lukács Pál (Budapest, 1919. április 27. – Budapest, 1981. május 22.)

Fotó: A Zeneakadémia képgyűjteménye

brácsaművész, hegedű- és énektanár. 1946-ban lett a főiskola tanára (mélyhegedű, kamarazene), egy évig éneket is tanított, 1947-től pedig a brácsa főtanszak vezetője lett. 1972-től rektor-helyettes, 1975-től ének tanszékvezetője is volt. Elnökségi tagja volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének. Tanári munkájával kapcsolatban nyilatkozta róla Erdélyi Miklós karmester: „...amikor tanított, tele volt derűvel, az élet szeretetét, a szépségben való hitet, az optimizmust árasztotta magából.” Tanítványa volt például Bársony László, Erdélyi Csaba, Nagy Vidor, Németh Géza és Ormai Gábor. Brácsaművészként 1936-tól a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja lett, 1947-től 1976-ig pedig az együttes szólóbrácsása volt. Brácsára írt műveket adott közre, zenei cikkeket írt, zenepedagógiai előadásokat tartott. A Parlandóban megjelent írásaiból: Régi gondok, régi leckék - a második „Koncz János” emléktárgy tükrében, 1978/2., Két hegedűverseny között, 1979/5., Nem mondtam el akkor senkinek, de elmondom most mindenkinek, 1981/4;

Nádor Józsefné (Hatvan, 1919. július 24.) zongoratanár (Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola, Zalaegerszeg;

Raskó Magda (Budapest, 1919. május 29. – Budapest, 1992. március 16.)

Orosz Júlia, **Raskó Magda**, Sándor Judit és Tiszay Magda Verdi Falstaff c. operájában
(Magyar Állami Operaház, 1955)

énekesművész-tanár. 1945-ben lett az Operaház tagja, ahol 25 évig volt a színház magánénekesnője. Fontosabb szerepei: Gilda (Verdi: Rigoletto); Annuska (Verdi: Falstaff); Margit (Gounod: Faust); Sophie (R. Strauss: A Rózsalovag).

Sárai Tibor (Budapest, 1919. május 10. – Budapest, 1995. május 11.) közéleti

zeneszerző, zeneakadémiai tanár. 1948-tól 1949-ig a Magyar Zeneművészek Szabad Szakszervezetének megbízott főtitkára. 1949-ben a Magyar Rádió helyettes osztályvezetője, majd műsorigazgatósági tag, később 1950 és 1953 között a zenei főosztály vezetője. 1949-től 1950-ig a Népművelési Minisztérium osztályvezetője. 1953 és 1959 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, majd 1959-től 1980-as nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (szolfézs) docense, illetve egyetemi tanára. 1959-től 1978-ig a Magyar Zeneművészek Szövetségének főtitkára. 1972 és 1977, valamint 1980 és 1985 között a Nemzetközi Zenei Tanács (UNESCO) Végrehajtó Bizottságának tagja, 1975-től 1977-ig annak alelnöke, és 1980-tól 1982-ig főtitkára. Közéleti pályafutása mellett zeneszerzőként is aktív volt;

Scheck György (Soroksár, 1919. szeptember 11.) zenekari harsonaművész-tanár (Honvédzenekar, Magyar Állami Hangversenyzenekar, SZOT Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara, Fővárosi Operettszínház Zenekara);

Sipos Éva, Bántainé (1919) zeneelmélet- és metodikatanár, 1978-1981 között a Zeneakadémián;

Sugár Rezső (Budapest, 1919. október 9. – Budapest, 1988. szeptember 22.)

zeneszerző, zenepedagógus. 1943 és 1946 között középiskolai tanárként, 1946 és 1949 között pedig a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában dolgozott. 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképzőjének budapesti tagozatán tanított, majd 1968-tól a Zeneakadémia (zeneszerzés, hangszerelés, partitúraolvasás) zeneszerzés tanszékvezető tanáraként dolgozott 1979-ig. Egyik legismertebb műve a Romhányi József szövegére írt *Hősi ének* című oratórium. Életműve elismeréseként és tiszteletére nevét viseli a Sugár Rezső Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Dabason;

Szeszler Tibor (Budapest, 1919. -) oboaművész-tanár. 1952-ben lett a Magyar Állami Hangversenyzenekar első oboása, 1947-ben pedig a Budapesti Fúvósötös egyik alapító tagja. 1949-től tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában. Többkötetes oboaiskolája ma is alapműve e hangszer tanításának;

Törzsök János (Pécs, 1919. november 12.) zenekari nagybőgőművész-tanár (Állami Operaház Zenekara, Pécsi Filharmonikus Zenekar – szólamvezető is);

Varga Elemér (Debrecen, 1919. szeptember 4. – Budapest, 2000) zenekari oboaművész-tanár. 1934-1940 között a debreceni MÁV Filharmonikus zenekar oboa szólamvezetője, 1940-től 1977-ig a Székesfővárosi Zenekar, illetve a Magyar Állami Hangversenyzenekar oboása és angolkürtöse. 1950-től a Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola oboatanára;

Vargha Róbert (Rákospalota, 1919. november 26. -) operaénekes-tanár.

1954-55 a pécsi, majd a szegedi Nemzeti Színház tagja volt. A spinto- és a karakter-tenor szerepkörben működött;

Dr. Vámosi Nagy István (Budapest, 1919. októbert 23. – Budapest, 1992. október 12.) zenetanár, zenekritikus, zeneesztéta, zenetörténész, zenei író, antropológus. 1943-tól publikált, zenekritikákat is írt. 1945-1949 között a Közoktatási Minisztérium zenei és színházi előadója volt, majd a Színház- és Filmművészeti Főiskola könyvtárosa. 1951-től a Zeneműkiadó Vállalat külső munkatársa volt. 1955-től a Szegedi Zeneművészeti Szakiskola tanára. A szegedi József Attila Tudományegyetemen 15 éven át tartotta előadásait;

Id. Véghelyi Miklós (Felsőgalla, 1919. december 5.) zenetanár (Honvédzenekar, Kiskunhalas, Rendőrzezenekar, Szekszárd, Babits Mihály Művelődési Központ – zenekarvezető);

Zádor Endre (Ungvár, 1919. szeptember 18.) énekművész-tanár (Állami Operaház, Zeneművészeti Tanárképző Intézet, Ungvár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata – magánének tanszak csoportvezetője is);

Dr. Zalotai Józsefné (Fodor Sarolta (Rozsnyó, 1924. március 1.) ének-zenetanár (Batthyány u. Általános Iskola, Budapest Szlovák Tanítóképző és Szlovák Gimnázium és Általános Iskola, Budapest – könyvtáros is);

Zsoldos Imre (1919. március 26. – 1985. augusztus 25.) magyar karmester,

Zsoldos Imre és felesége, Sárosi Katalin síremléke a Farkasréti temetőben

szólista és trombitás volt. Pályafutása az 1950-es években kezdődött, híres szórakozóhelyeken (Moulin Rouge, Palais De Dance). 1948-tól a Magyar Rádió munkatársa, majd a Magyar Rádió Táncczenekarának karmestere és szólistája, később létrehozta a Stúdió 11 zenekart. Feleségül vette Sárosi Katalin énekesnőt, akitől egy fia, Gábor született. A Stúdió 11-gyel többször részt vett a Sanremói dalfesztiválon is. Két önálló szólista nagylemeze és zenekarral körülbelül húsz kislemeze jelent meg;

90 éve született

Adamóczy Béla (1924. szeptember 19.) klarinéttanár, karnagy, tárogatóművész;

Bächer Mihály (Budapest, 1924. július 22. – Budapest, 1993. április 6.)

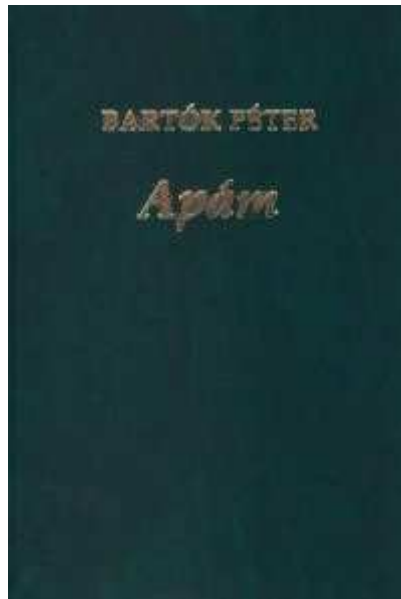
zongoraművész-tanár. 1962-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongora főtárgyat tanított. Számos lemezfelvétele jelent meg, többek között Beethoven, Liszt, Brahms és kortárs magyar zeneszerzők műveiből.;

Balogh Éva (Gyöngyöspata, 1924. november 6.) operaénekes (Állami

Operaház-ösztöndíjasként, Debreceni Csokonai Színház);

Bartók Péter (Budapest, 1924) Bartók Béla második, Pásztory Dittától született

gyermeke. 1942-ben jutott ki Amerikába. Jelenleg Floridában él, és a hagyaték gondozójaként konfliktusokat is vállalva örökdió apja zenéjének tisztaságán. (Ezt az teszi lehetővé, hogy az Amerikai Egyesült Államok törvényei a szerző halála után 75 évig védik a szerzői jogokat.) Céljait a következőképpen fogalmazta meg: „Amikor a kéziratok a birtokomba kerültek, úgy döntöttem, hogy javított kiadásokat készítek, mert emlékeztem, mennyit panaszkodott apám a nyomtatott kiadványokba került hibákra. Először arra számítottam, hogy megtalálom az első kiadásokat, bennük apám piros tintás javításaival. De ezekből kevés került elő. Hangjegyenként kell összehasonlítani a nyomtatott változatot a kézirattal, odafigyelve minden apró részletre. Kétség esetén, például ha az egyik kéziratban valami egyféleképpen szerepel, a másikban kis eltéréssel, és nem világos, mi volt a végső szándék, nekünk kell választanunk. Elemezzük, hogyan jöhetett létre az eltérés, és mi lehetett apám utolsó akarata. Legtöbbször sikerül olyan döntésre jutni, ami nem hagy komoly kétséget. Szeretném azt mondani, hogy a cél az összes mű nyomtatott kiadásainak kijavítása, de nem valószínű, hogy ez sikerül, hiszen már 81 esztendő vagyok. Szerkesztőtársaim – Nelson Dellamaggiore és Peter Hennings – fiatalabbak. Nagyjából a kompozíciók listájának a felénél tartunk, de túl vagyunk a legnehezebb projektek egy részén.”

Bársonyné Spiró Alice (Budapest, 1924. február 10.) zongoraművész-tanár (SZOT Munkaközösségi Zeneiskola, Állami Zeneiskola-Tatabánya, Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető, főiskolai gyakorlatvezető-tanár);

Bodonyi Anikó (Budapest, 1924. szeptember 24. -1987) zongoraművész-tanár (Zeneiskola-Szentendre, Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-Debrecen, Fővárosi 2. sz. Körzeti Zeneiskola, Zeneművészeti Szakközépiskola-Győr);

Borsai Ilona (Kolozsvár, 1924. április. 10. – Budapest, 1982. július 8.)

népzenekutató. Népzenei előadó a Népművészeti Intézet Néprajzi Osztályán (1951–56); az MTA Népzzenekutató Csoportjában, ill. a Zenetudományi Intézetben működik (1961–), közben hosszabb egyiptomi tanulmányutat tesz (1966–67). Munkássága a Mátra-vidék zenei életére, a summásdalokra terjed ki, az egyiptomi zenei szájhagyománnyal foglalkozik. Fontosabb műve: *Cinege, cinege kismadár ...* (Népi mondókák, gyermekjátékok kicsinyeknek) (Kovács Ágnessel, Bp., 1975) (Népi mondókák, gyermekjátékok kicsinyeknek, antológia, Kovács Ágnessel, Bp., 1975); *Magyar népi gyermekjátékok és mondókák* (Bp., 1980);

Borsányi Gábor (Kajászó, 1924. február 17.) tanár (Református Kollégium, Pápa, Batsányi János Gimnázium, Tapolca-igazgató is), zeneiskolai igazgató (Tapolcai Állami Zeneiskola) és karnagyként a Zeneiskola Aranyhíd Kamarakórusának és vonószzenekarának, továbbá Tapolca Város Vegyeskarának vezetője;

Dr. Csányi László (Csákvár, 1924. április 23. – Budapest, 2005. március 8.) karnagy, jogász. 1950-től a Magyar Rádió munkatársa. Felesége Botka Valéria, vele alapították 1954-ben a Magyar Rádió Gyermekkórusát. A kórusral 1985-ig dolgoztak együtt. A karnagy-házaspár elévülhetetlen érdemeket szerzett a zene szeretetének elmélyítésében, az együtténeklés örömeinek megismertetésében és gyermekek ezreinek adtak életre szóló impulzust a kollektív éneklés, a zene iránti igényesség felkeltéséhez és műveléséhez. Olyan színpadokon léphettek fel, mint a New Yorki Carnegie Hall, énekeltek Japánban és Európa szinte valamennyi országában – 18 nyelven. Csányi László számos rádiófelvételt készített, új kórusműveket mutatott be, koncertezett szinte az egész világon;

Darvas Éva (Budapest, 1924. május 13. -) zongoratanár, szakfelügyelő, főiskolai gyakorlatvezető tanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Dr. Dégi Lászlóné (Miskolc, 1924) zenekari hegedűművész-tanár. Pályafutását Szentesen kezdte, s 1954-57-ig a zeneiskola tanára és első igazgatója volt. Később ismét Miskolcra került. Számos országos hírű zenekar tagja;

Fodor Lajos (Budapest, 1924. február. 6. – Budapest, 2001. október 1.) karnagy, zenekritikus, szerkesztő, színházigazgató. Pályafutását egyházi organistaként és amatőr, majd hivatásos énekkarok vezetőjeként kezdte. 1957–58-ban a Műsor Tanács ig.-ja, 1958-tól 1962-ig az Irodalmi Színpad zenei vezetője, 1966–1975 között a Budapesti Művészeti Hetek vezetője, később ig.-ja, majd 1982-től a Magyar Média művészeti ig.-ja. Az Esti Hírlap zenekritikusa. Kritikái különböző folyóiratokban jelennek meg.

Frideczky Frigyes (Bukarest, 1924. október 3.) zenei szakíró, karvezető, költő,

egyetemi magántanár (Művelődési Minisztérium Zenei Osztály, Műszaki Egyetem és ELTE Tanárképző Főiskola, Budapest;

Gábor Éva (Felsővisó, 1924. április 13. – 1998.-) ének-zenetanár, népzene gyűjtő. (Lajtha László Népzene kutató Csoportja-munkatárs, Juhász Gyula Tanárképző Főiskola-hangképző tanár, Szeged);

Geiger István (Madaras, 1924. július 25.) trombitaművész-tanár. (Művelődési Ház, Madaras, Állami Zeneiskola madarasi kihelyezett tagozata, ifjúsági fúvószenekarok vezetője);

Gergely Gyula (Budapest, 1924. november 22.) karnagy, rézfúvósművész-tanár, hangszerelő (Magyar Állami Operaház, Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola - rézfúvós tanár, Fővárosi XV. kerületi Zeneiskola rézfúvós zenekara-karnagy);

Gyulai Gaál János (Budapest, 1924. április 28. – Budapest, 2009. február 12.)

zeneszerző-karmester. 1941-ben első díjat nyert a debreceni Hubay-versenyen. A Magyar Állami Hangversenyzenekarban helyezkedett el hegedűsként, majd a Budapesti Operettszínház korrepetitora lett. 1956-ban a Belga Rádió könnyűzenei pályázatán harmadik díjat nyert egytételes Zongoraversenyével. 1959-ben a Magyar Rádióhoz került, ahol a Bartók-terem zenei vezetője (gyakran zenei rendezője is) volt. Itt kezdett karmesterként és hangszerelőként is tevékenykedni. 1980-tól tíz évig volt a müncheni Bajor Rádió külső munkatársa. Komolyzenei munkálkodásán kívül (két zongoraverseny, egy hárfaverseny, egy hegedűverseny, kamarazenei művek) sokat tevékenykedett a könnyűzene területén is, sőt zeneszerző munkássága nagyobb része az utóbbi területre esik. Számos musical, filmzene és színpadi kísérőzene mellett ő írta Kovács Kati 1966-os, fesztivál győztes dalát (Nem leszek a játékszered;

Horti Gábor (Budapest, 1924. június 11.-) hegedűművész-tanár (Szabolcsi Bence Zeneiskola, Budapest V. kerület, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolai Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata-gyakorlatvezető tanár;

Dr. Kálmánfi Béla (Budapest, 1924. július 28.-Budapest, 1988. március 28.) Általános iskola, Püspökladány, Debrecen – ének-zenetanár, szakfelügyelő, Óvónőképző Intézet és Általános Gimnázium, Püspökladány-igazgató, karvezető, ének-zenetanár, Tanítóképző Főiskola, Esztergom - ének-zenetanár, népzenei gyűjtő utak és a pilisi szlovák népdalkórusok vezetése, MTA Veszprémi Akadémiai Munkacsoportjának, a KÓTA Nemzetiségi Bizottságának tagja. 1962-ben kezdte el Esztergomban és környékén a népdalgyűjtő munkát. 22 helységben gyűjtött összesen 3000 magyar, szlovák, német és cigány dalt. 1968-ban a Budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetemen a legmagasabb minősítéssel szerzett doktori címet, a saját gyűjtését elemző „Esztergom és környéke nemzetiségi költészete” című értekezésével. 1972-től bekapcsolódott a magyarországi Szlovák Honismereti és Néprajzi Bizottság munkájába. 1974-től a kesztölci, 1976-tól a piliscsési Szlovák Asszonykórust

vezette (a Művelődési Ház a professzor úr nevét viseli). Később a mogyorósbányai és a pilisszentléleki Szlovák Kórusok szakmai patronálását is végezte;

Kibédi Ervin /(*eredetileg Kirschner*)/ (Budapest, 1924. december 14. – Budapest, 1997. május 5.) színész, komikus. A Zeneakadémián szerzett magánénekesi diplomát, 1949-ben, de operaénekesként sohasem működött. 1950-1951-ben a Magyar Rádiónál dolgozott. 1951-ben a Magyar Néphadsereg Színházához került, majd 1957-től a Vidám Színpad művésze volt. Elsősorban komikus szerepekben volt népszerű, amihez lomha mozgása és sajátos szem- és arcjátéka is hozzájárult;

Konrád György (Szeged, 1924. október 18.) hegedűművész-tanár, kamaramuzsi-

kus. 1951-76 között a Székesfővárosi Zenekar, majd utódja, a Magyar Állami Hangversenyzenekar brácsa szólamának vezetője. 1976-tól a Magyar Állami Operaház zenekarának, 1980-tól a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának szólamvezetője. 1959-től a Tátrai vonósnégyes tagja. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán éveken át tanított kamarazenét, illetve brácsát. 1983-tól másfél évtizeden át rendszeres közreműködője volt a Budapesti Fesztiválzenekar hazai és külföldi hangversenyeinek. Jelenleg is aktív résztvevője zenei életünknek!

Kovács Imre (Nádudvar, 1924. augusztus 29.- 2008.) fuvolaművész-tanár.

Bezerédj Amália Országos Zenei Táborban (1987)

„Elvégezte a Zeneakadémiát. Tanára, Hartai Ferenc, aki az első maghallgatás alkalmával eltanácsolta, később, egész életén át legjobb barátjaként tartotta számon. 1952-ben a bukaresti Világ Ifjúsági Találkozón díjat nyert fuvolázásával. Állást kapott az ÁHZ-ban. Számos új mű keletkezésének és bemutatásának volt közreműködője. Szólózott, kamarázott, az egyre inkább fejlődő magyar zenei életnek aktív részesévé vált. Hogy az élet nem habos sütemény azt 1956-ban is meg kellett tapasztalnia, de egyenes jelleme és önbecsülése átsegítették a nehéz időszakon. Személyisége körül akkor kezdett izzani a levegő, amikor Jeney Zoltán mellett tanári megbízást kapott a Bartók Szakiskolában. Hihetetlen tudással, tapasztalattal és empátiával kezelte a tanítványokat. Nemcsak a fuvolajáték buktatóit ismerte, hanem az emberi lélek rejtelseit is. Kamarazenét úgy tanított, hogy miközben a mű legapróbb részleteire is kitért, munkára ragadta az együttest. Az eredmény rendszerint nem maradt el. Őrzöm annak az ÁHZ koncertnek az emlékét, amely az Erkel Színházban volt 1965-ben. A műsoron szerepelt a Beethoven VII. szimfóniája. A darab szólóit Kovács Imre játszotta briliánsan. Diákkori élményem, hogy egy alkalommal, kérésünkre a fúvósötösünkkel is foglalkozott, mielőtt egy külföldi fesztiválra indultunk (1967). Egy kicsit ennek is köszönhető az akkori és ottani sikerünk. Ámulattal néztem, hogy a 70-es években Fertődön, az akkori zenei táborban hogyan élt együtt a tanítványokkal a próbákon és a gyümölcsszedésnél egyaránt. Amikor fuvolásként nyugdíjba ment, cimbalmosként lett híres. Hol magyar zenekarral, hol külföldi karmester meghívására járta a világot. Élményeiről számos és emlékezetes interjúban beszélt és mesélt viccesen és tanulságosan. Pályafutásának minden állomását, sikerét és díját felsorolni hiábavaló kísérlet lenne. Az utóbbi évek kiemelkedő elismerése a Nádudvar Díszpolgára oklevél felerősíthette, és tovább nemesíthette benne a vágyódást, a Nádudvarhoz kötődést.” (Tösér Dániel);

Dr. Krizsán Zoltán (Fülek, 1924. január 6.) zenekari hegedűművész-tanár (SZOT Szimfonikus Zenekar, Magyar Néphadsereg Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara, Magyar Állami Hangversenyzenekar – zenekari felügyelő is, Magyar Kamarazenekar;

Martzy Johanna (Temesvár, 1924. október 26. – Rüsclikon, 1979. augusztus

13.) hegedűművész-tanár. 1948-ban elhagyva Magyarországot, a svájci Glarusban telepedett le. 1953-as angliai bemutatkozásának rendkívüli sikere további turnék egész sorozatát eredményezte a következő bő évtizedben. Első amerikai fellépése (1957-ben) éppígy újabb meghívások áradatát kapta, de eljutott Afrika és Ausztrália legjelentősebb koncerttermeibe is. A világ legjobb zenekaraival lépett fel rendszeresen, olyan karmesterek társaságában, mint Solti György, Ormándy Jenő, Otto Klemperer, Igor Markevitch, Paul Kletzky vagy Ernest Ansermet. 1966 utáni új állandó partnerével, Hajdú Istvánnal 1969 novemberében Budapestre is ellátogatott;

Márton Gábor (Hajdúszoboszló, 1924. december 20.) ének-zenetanár (Kunpálhalmi Általános Iskola, Debrecen, Általános Iskola, Hajdúszoboszló, Hajdú-Bihar megyei Tanács VB, Debrecen – főelőadó, Debreceni Csokonai Színház, személyzeti vezető, Debreceni MÁV Zenekari Főnökség – zenekari igazgató;

Mátyás Mária (Hajdúdorog, 1924. szeptember 23. – Budapest, 1999. szeptember 12.) énekesnő-tanár. Az Operaházban 1946-ban debütált. Magánénekesként

tevékenykedett 1980-ig. Pályája kezdetén koloratúrszoprán szerepkörben énekelt, majd áttért a lírai szerepekre. Később a vezető drámai szoprán színdarabokat is nagy sikerrel énekelte. Egyike volt a társulat legsokoldalúbb vezető szopránjainak. Részt vett a kortárs magyar operák színrevitelében is. Rendszeresen vendégszerepelt Európa csaknem valamennyi nagyvárosában. Főbb szerepeiből: Beethoven: Fidelio – Leonora, Csajkovszkij: Anyegin – Tatjana, Erkel: Bánk bán – Melinda, Erkel: Hunyadi László – Erzsébet, Gounod: Faust – Margit, Kodály: Háry János – Örzse, Mascagni: Parasztszerelem (opera) – Santuzza, Mozart: Don Giovanni – Donna Anna, Offenbach: Hoffmann meséi – Giulietta, Stella, Petrovics Emil: C'est la guerre – Feleség, Puccini: Tosca – Tosca, Sósztakovics: Katyerina Izmajlóva – Katyerina Izmajlóva, Verdi: Traviata – Violetta, Verdi: Don Carlos – Erzsébet, Verdi: Otello – Desdemona, Wagner: A bolygó hollandi – Senta, Wagner: Tannhäuser – Erzsébet, Wagner: Lohengrin – Elza;

Meizl Ferenc (Bácsbokod, 1924. február 11.) zenekari klarinétművész-tanár,

1999-ben, Bácsbokod Díszpolgára cím átvételekor

kamaramuzsikus (1947-49. Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari tag, 1949-Magyar Állami Operaház- szólóklarinétos; 1955-67 Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest – klarinéttanár, 1967 – Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (fúvósötös) és a Zeneiskola Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata – klarinéttanára, 1954 – a Budapesti Fúvósötös tagja;

Dr. Mihálka György (Kölcse, 1924. április 22. - Szeged, 2008. augusztus 6.) főiskolai tanár, karnagy. Tanári pályáját Fehérgyarmaton kezdte, majd Szegeden előbb az Alsóvárosi Általános Iskolában, később a tanítóképzőben tanított. Ezután a Tömörkény István Gimnáziumba került, ahol több tárgyat is oktatott, és az énekkar vezetése is a feladatai közé tartozott. 1973 és 1992 között a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének–Zene Tanszékének karvezetés tanára, az európai hírű I. számú női kar karnagya volt. Nyugdíjba vonulása után megkapta a Magister Emeritus Professori címet. Élete utolsó négy évében a Tetz Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatójaként segítette a ceglédi ifjúság kulturális nevelését. A kórusmunka is végig kísérte életének egész pályafutását, amelyet rangos hazai és nemzetközi elismerések fémjeleztek. Karnagyi munkája során 10 országban 30 díjat kapott többek között 5 Grand Prix-díjat, 7 első díjat,

3 nemzetközi diplomát és 3 Rádió-díjat. Nevéhez számos ősbemutató és magyarországi bemutató fűződik;

Mura Péter (Budapest, 1924. június 21. – Budapest, 2009. december 28.)

karmester, tanár. 1942-től 1944-ig az OMIKE művészakció opera-korrepetitoraként tevékenykedett. Az egyesület a Pesti Izraelita Hitközség Wesselényi utcai Goldmark-termében rendszeres színházi és operaelőadásokra kapott engedélyt. Itt neves színészek és olyan kiváló operaénekesek léphettek színpadra a német megszállásig, mint Rella Gabriella, Ernster Dezső vagy Ney Dávid. 1945 és 1950 között a Magyar Állami Operaház korrepetitora volt. 1950-től 1953-ig a Gördülő Opera zenei vezetője, majd 1953 és 1957 között a Miskolci Nemzeti Színház zeneigazgatója, ahol ő szervezte meg az operatársulatot. 1957–1958-ban a Varsói Állami Opera karmestere, 1958-tól 1961-ig a bytomi Sziléziai Állami Opera karmestere és a Katowicei Zeneakadémia tanára. 1961-ben a Miskolci Szimfonikus Zenekar alapítója, 1984-ig igazgató karmestere, 1984 és 1987 között az Operaház karmestere, 1986-tól a Zeneakadémia tanára (idegen nyelvű szerepgyakorlat, kamaraének, korrepetíció, operaegyüttes-gyakorlat);

Dr. Murányi Róbert Árpád (Burg, 1924. június 7. – Budapest, 2002. június 13.) zenetörténész, karnagy, orgonaművész, tanár. 1952-től 1974-ig tanárként működött, 1974-től az Országos Széchényi Könyvtár Zenei Gyűjteményének tudományos főmunkatársa, majd 1981-től ugyanott osztályvezető, 1993-ban nyugalomba vonult. Számos zenetudományi tanulmány szerzője, jelentős magyar zenetörténeti forráskutatásokat végzett. Dittersdorf, Rösler-Rosetti és Michael Haydn műveinek közreadója, a zenetudományok kandidátusa;

Pados Jenő (Tatabánya, 1924. október 15.) oboaművész-tanár (Székesfevárosi Zenekar, Magyar Állami Operaház, Budapesti MÁV Szimfonikusok);

Pándi Marianne (Budapest, 1924. augusztus 30. – Budapest, 2009. szeptember 12.) zenetörténész, felelős szerkesztő. 1958 és 1987 között az Országos Filharmónia műsorfüzeteit szerkesztette, 1969–1984 között a Hungarian Music News felelős szerkesztőjeként dolgozott. Szerkesztői és kritikai munkásságát jelentős monográfiák írása és fordítása kísérte. Könyveinek sorát 1960-ban Az olasz zene története nyitotta meg, majd ezt az irányt folytatta a Monteverdi-

kötet, később egy Ravel-biográfia. Pándi Marianne-t, az aktív kritikust a magyar kritika múltja is érdekelte; 1967-ben jelent meg a 19. századra visszatekintő Száz esztendő zenekritikája című dokumentumgyűjteménye, melyet 2001-ben Hangászati multságok címmel adott ki újra. Pándi érdeklődését a 20. századi orosz zene iránt három angol nyelven megjelent munka fordítása mutatja: Robert Craft Stravinskyval folytatott beszélgetései, Sosztakovics Testamentum című emlékiratai és egy Prokofjev-életrajz, amely New Yorkban jelent meg a hatvanas években, Egy szovjet tragédia címmel. Országos népszerűségét Pándi Marianne azonban mindenekelőtt négykötetes Hangversenykalauzával vívta ki, melynek kötetei 1972-től kezdve jöttek ki, legújabb kiadása pedig 2005-ben jelent meg, s amely az értő hangverseny-látogató közönség alapműve lett;

Ránki Lili (Budapest, 1924. március 11.-) zongoratanár-szakfelügyelő (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Színház- és Filmművészeti Főiskola, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi Pedagógiai Intézet-zongora szakfelügyelő, Continuo Alapítványi Zeneiskola);

Ribáry Antal /gyakran: Ribári/ (Budapest, 1924. január 8. – Budapest, 1992. április 24.) zeneszerző-zenetanár. Alapító tagja volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének és a Zenei Alapnak. Operái és megzenésített versei lettek ismertek. 1959-ben a Magyar Állami Operaházban bemutatták Bródy Sándor drámája nyomán készült Lajos Király válik című egyfelvonásos vígoperáját;

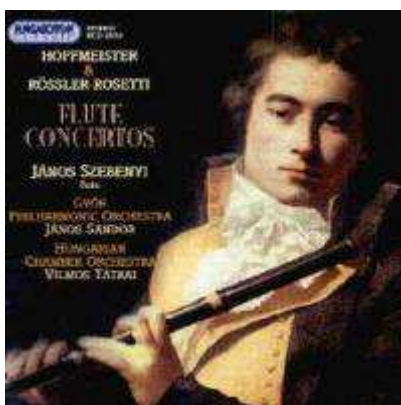
Rudolf Péterné Dániel Katalin (Budapest, 1929. május 23.) középiskolai ének-zenetanár (Hámán Kató Gimnázium, Budapest, Áldás utcai Általános Iskola, Budapest, Tanítóképző Főiskola - Óvónőképző Tagozat, Budapest);

Starker János (Budapest, 1924. július 5. – Bloomington, 2013. április 28.) gordonkaművész-tanár különböző hazai és külföldi koncertek után, a háború befejeztével a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának (1945–1946) és a Magyar Állami Operaház zenekarának szológordonkása volt 1945–1946 között. 1948-ban költözött az USA-ba, ahol a Dallasi Szimfonikus Zenekar (1948–1949, Doráti Antal vezetésével), a Metropolitan Operaház (1949–1953), majd a Chicagói Szimfonikus Zenekar szológordonkása volt (1953–1958), 1958-tól haláláig a bloomingtoni Indiana University nagyhírű gordonka tanszakának vezetője volt. 1962-ben a chicagói Conservatory College díszdoktorává avatták. Igen sokat tett Kodály Zoltán szológordonka szonátája megismertetéséért. Több mint 70 hangfelvételt készített. Starker János egy 1705-ben készült Goffriller gordonkán játszott;

Szabó Tivadar (Jászárokszállás, 1924. április 17.) ének-zenetanár (Poroszlókántortanító, 1. sz. Általános Iskola, Gyöngyös, Állami Zeneiskola, Gyöngyös – igazgató is, Ének-Zenei Általános Iskola, Heves;

Szalatsy István (Budapest, 1924. december 25. –): karmester. 1955-ben lett a szegedi Nemzeti Színház tagja, ahol a következő évben Verdi *Álarcosbál* c. operájának dirigálásával debütált karmesterként. 1982-ben történt visszavonulásáig a színház legsokoldalúbb, legtöbbet foglalkoztatott dirigense volt;

Szebenyi János (Budapest, 1924. május 10.) fuvolaművész, tanár. Budapesten

született 1924. május 10-én. 1945-től 1947-ig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának szólófuvolása, 1957 és 1948 között a Magyar Állami Hangversenyzenekar első fuvolása. 1970-től 1990-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára. Szólista pályafutását 1945-ben kezdte, hét önálló lemeze jelent meg. Ismeretlen 18. századi műveket fedezett fel és adott közre Magyarországon, Angliában, az NSZK-ban és Hollandiában; számos átíratot készített;

Szenes Iván (Budapest, 1924. április 25. – Budapest, 2010. szeptember 13.)

író, dalszövegíró, dramaturg, zeneszerző. Statisztikák és az Artisjus 2000-es kimutatása szerint Magyarország legtöbbet játszott szerzője; a Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: több mint 400. Az *Imádok férjhez menni* című darabjának 2010-ig harminchárom bemutatója volt..1945–1948 között köztisztviselő, 1948–1949-ben a *Világosság* című lap munkatársa, 1949–1950-ben a Fővárosi Népszórakoztatási Intézet, 1951–1956 között a *Vidám Színpad*^[1] dramaturgja. 1956–1961-ben az Országos Cirkusz Vállalat varietéosztályának és szabadtéri színpadainak művészeti vezetője. 1961–1979 között a győri Kisfaludy és a József Attila Színház dramaturgja. 1979-től a *Vidám Színpad* dramaturgja, kabarék szerkesztője, menedzsere.

Dr. Szentjóni Miklósné Prockl Magdolna (Budapest, 1924. december 17.) zenekari hegedűművész-tanár (Szakszervezeti Zenekar, Kaposvári Csiky Gergely Színház Zenekara, Szegedi Szimfonikus Zenekar);

Szőnyi Erzsébet (Budapest, 1924. április 25.) zeneszerző, karnagy,

zenepedagógusa. 1948 és 1981 között a Zeneakadémián tanított (gyakorlati tanítás, szolfézs, szolfézs módszertan), ahol 1960-tól tanszékvezető egyetemi tanárként dolgozott. Éveken át vezette a Szilágyi Erzsébet Gimnázium leánykórusát. 1964-ben a Zenei Nevelés Nemzetközi Társasága (ISME) elnökségi tagjává választották. 1978 és 2003 között a Magyar Kodály Társaság társelnöke és a Bárdos Lajos Társaság társelnöke. 1992–96-ig a Magyar Zenei Kamara alelnöke, 1996-tól a Magyar Muzsikusz Fórum társelnöke. 1992 óta a Magyar Művészeti Akadémia tagja. A hartfordi (USA) Kodály Musical Training Institute tagja, a francia Kodály Társaság tiszteletbeli elnöke és a Kóta tiszteletbeli elnöke, a Nemzetközi Kodály Társaság (IKS) és a varsói Chopin Társaság tiszteletbeli tagja. Kodály Zoltán zenepedagógiai módszerének világszerte ismert folytatója és népszerűsítője. 1994 óta a törökbálinti zeneiskola viseli a nevét. Fontosabb művei: A makrancos királylány – gyermekopera, Az arany szárnyú méhecske – gyermekopera (Children's opera) (szövegét Orbán Éva írta), Szent Erzsébet-mise, Stabat Mater (Babits Mihály fordítására), Kodály's Principles in Practice 1973 (megjelent angol, francia, német, spanyol, portugál, olasz és thai nyelven), Zenei nevelési irányzatok a XX. században 1989, Kodály Zoltán nevelési eszméi 1987;

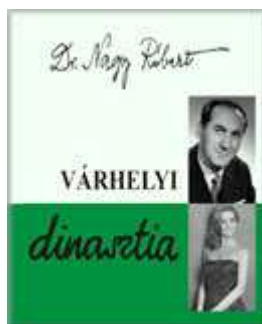
Tornyos György (Jászberény, 1924. július 24.) zeneelmélet-tanár, zeneszerző, karnagy (Líceum és Tanítóképző Intézet, Jászberény, - szolfézs- és zeneelmélet-tanár, Ganz-Mávag Művelődési Központ Női Kar és Acélhang Férfikar – zongorakísérő és vezető karnagy, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Vadas Kiss László (Tét, 1924. május 31. – Szentendre, 1999. november 2.) operaénekes-tanár. 1956-ban a Miskolci Nemzeti Színház, majd 1958-ban a

Szegedi Nemzeti Színház, 1970-ben pedig a Magyar Állami Operaház szerződtette. Énekelt von Einem, Cikker, Hindemith műveinek magyarországi bemutatóin);

Valusek Béla (Vértesszőlős, 1924. január 5.) zenekari trombitaművész-tanár (Pénzügyőr Zenekar, Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen, Fővárosi Operettszínház Zenekara, Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Várhelyi Endre (Hódmezővásárhely, 1924. június 25. - 1979. július 27.)

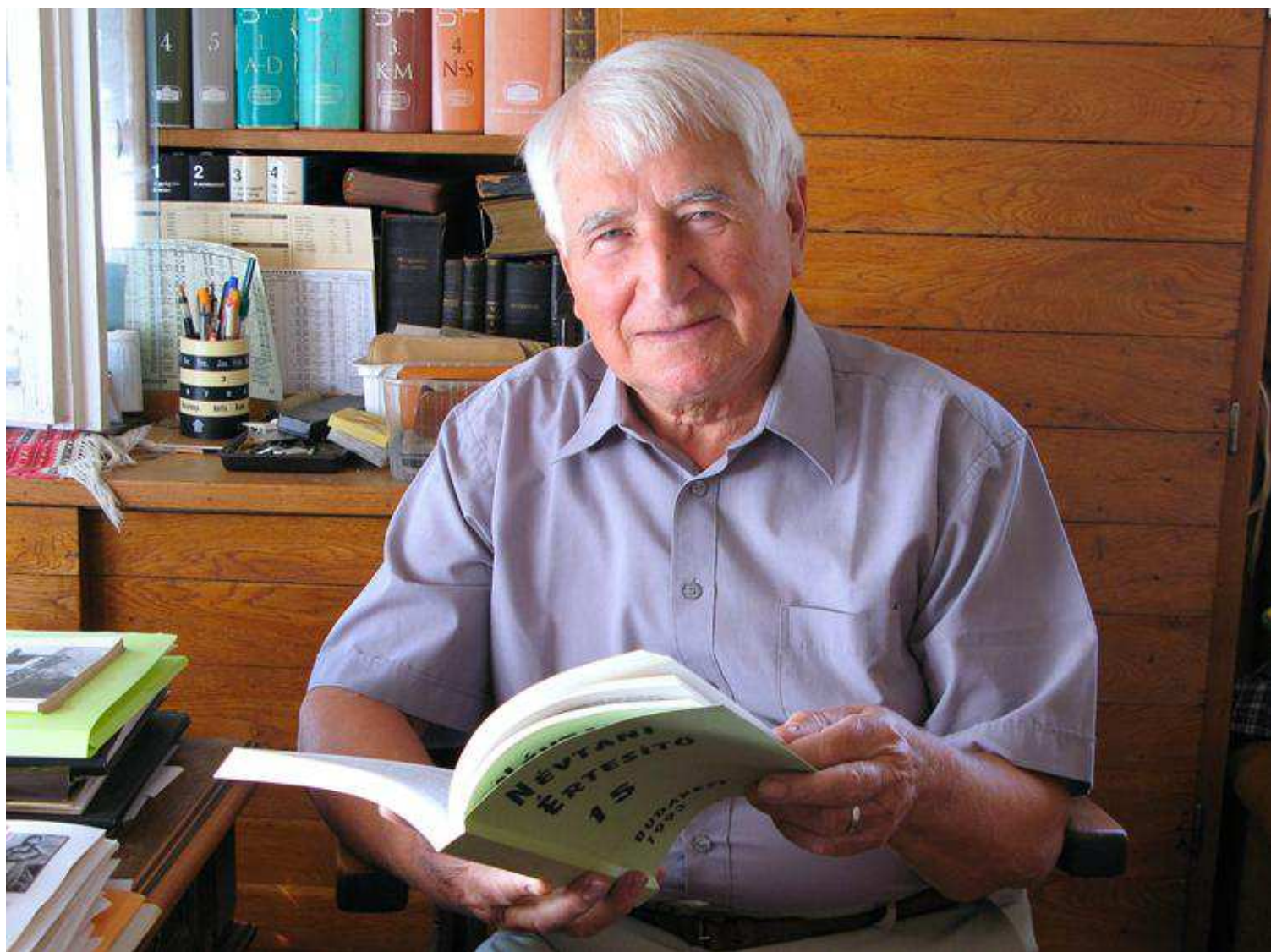

Leányával, Várhelyi Éva operaénekesssel

operaénekes-tanár. 1946-ban debütált a budapesti Vígoperában, Don Pasqualeként. 1947-ben lett a Magyar Állami Operaház tagja. A színház egyik igen sokoldalú basszistája volt, aki fő- és karakterszerepekben egyaránt nagy sikerrel működött. Főleg buffóként nyújtott kiváló alakításokat, hangi vonatkozásban éppúgy, mint színészen. Kiváló Pasquale, Basilio, Csengettyű-Don Annibale volt. Ugyancsak a tágabban értelmezett vígoperai szerepkörből valók voltak nagy szerepei is: Ochs, Ozmin, Kecal;

85 éve született

Dr. Ábrahám Imre (Nyúl, 1929. október 23.) általános és középiskolai **tudós-**

tanár, helytörténész, nyelvész, könyvtáros, zenepedagógus, és karnagy, illetve Pannonhalma díszpolgára. A hatvanas években igazgatóként fellendítette a Művelődési Ház tevékenységét, ahol irodalmi színpadot szervezett, majd a nyolcvanas években értelmiségi kört hozott létre. 1990-ben megalapította és jelenleg is vezeti a Cantate Kamarakórust, ami eredetileg templomi kórus, de nagyon hamar a település rendezvényein, ünnepi műsorain is rendszeresen felléptek és fellépnek a mai napig is.

Albert Gábor (Egyházasharaszti, 1929. október 30.), zenei könyvtáros. „Közel harminc éven keresztül voltam a Zenetudományi Intézet könyvtárának vezetője. Nemcsak zenei könyveket gyűjtöttünk, a zenetörténet műveléséhez elengedhetetlen filozófia, irodalomtörténet és a társművészetek alapvető szakirodalmát is beszereztük. Major Ervin zenetörténész hagyatékának megszerzésekor különösen sok és értékes művelődéstörténeti anyag került a könyvtárba.”

Antal György (Budapest, 1929. január 11.) harmonikaművész-tanár (Steinitz Elza Zeneiskola, Budapest, Magyar Néphadsereg Tisztiház-tanár, Budapest, Fővárosi XXI. kerületi Zeneiskola, Országos Zenepedagógus Szakosztály harmonika tagozat vezető);

Antal Livia (Budapest, 1929. július 10. – 2001.) hangversenyénekes-tanár. Mint az Országos Filharmónia szólistája számos magyar művet mutatott be (Lajthán kívül Kodály, Bartók, Balassa Sándor, Farkas Ferenc, Kadosa Pál, Sugár Rezső, Szokolay Sándor és mások műveit), és francia dalokat énekelt (Florent Schmitt, Henry Barraud, Joseph Canteloube, Poulenc, Honegger, Messiaen, Jean-Jacques Werner, Jacques Ibert, stb. oeuvre-jéből). Szerte Európában szerepelt hangversenyénekesként.

Aracsi László (Hódmezőúvásárhely, 1929. október 27.) középiskolai énektanár,

karvezető, ny. főiskolai docens (Zeneművészeti Szakközépiskola elmélettanár és igazgató helyettes, Szeged, Szegedi Tudományegyetem Zenei Intézete);

Bartha Alfonz (Madaras, 1929. október 13. – Budapest, 2013. április 2.)

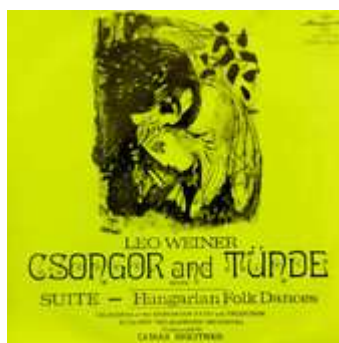
(A Magyar Állami Operaház Archívumából)

operaénekes-tanár. 1955–1959 között a debreceni Csokonai Színház tagja, 1959-től a Magyar Állami Operaház magánénekes volt. A Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: 26;

Bartáné Szöllősi Olga (Valjantino, 1929. október 23.) zongoratanár-korrepetitor (Zeneiskola-Ungvár, Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola);

Dr. Bartha Ferencné Vizeli Katalin (Debrecen, 1929. április 21.) hegedűművész-tanár (Csepeli Állami Zeneiskola, Simonffy Emil Zeneiskola-tanszakvezető és főiskolai gyakorlatvezető);

Breitner Tamás (Budapest, 1929. április. 13.–Pécs, 1991. március. 26.)

karmester, zeneigazgató. 1960-tól 1970-ig a Fővárosi Operettszínház karmestere, majd 1970-től 1991-ig, haláláig a Pécsi Nemzeti Színház karmestere, 1984-től zeneigazgatója, valamint a Pécsi Filharmonikus Zenekar vezetője volt. Pécsi operabemutatóit mindig nagy siker fogadta.

Dr. Buzás Zoltán (Balaton, 1929. szeptember 12.) tanár, megyei tanulmányi felügyelő, iskolai csoportvezető, zeneiskolai főelőadó (Járási Tanács VB, Heves megyei Tanács VB);

Fodor András /1947-ig: Fodor Andor)/ (Kaposmérő, 1929. február 27. –

Fonyód, 1997. június 27.) költő, zenei és esszéíró. Az Eötvös Kollégiumban barátkozott össze életre szólóan Colin Mason angol zenetudós-jelölttel, a későbbi Bartók-kutatóval. Egyetemi évei alatt váltak ismertté versei az Illyés Gyula által szerkesztett *Válasz* című folyóiratban. Fodor András 1949-1954 között műfordításai révén maradt kapcsolatban az irodalommal. Versei csak 1954-től jelentek meg újra a *Csillag* című folyóiratban. 1954-1956 között a folyóirat versrovatának volt a munkatársa. 1957-től szabadfoglalkozású író lett. 1959-től az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központjának főmunkatársa, az *Új Könyvek* című időszak kiadvány alapító szerkesztője. 1973-tól a kaposvári *Somogy* című folyóirat rovatvezetője, 1983-tól a *Kortárs* szerkesztője. 1981-1986 között az Magyar Írószövetség alelnöke volt. Sokoldalú, nagy műveltséggel rendelkező alkotó volt. Elmélyülten foglalkozott a zenével és a képzőművészettel is. Zenéről írt tanulmányai és Igor Sztravinszkijről szóló könyve mellett 1959-1968 között rendszeresen szervezett zenehallgató és zeneértelmező esteket, ahol Bartók Béla, Igor Sztravinszkij, Anton Webern, Witold Lutosławski és a kortárs magyar szerzők műveit éppúgy sorra vette, mint az akkor nehezen hozzáférhető Edgard Varèse, Olivier Messiaen, John Cage, Karlheinz Stockhausen, Jannis Xenakis műveket;

Fülemile Tibor (Budapest, 1929. október 11. – Budapest, 2011. december 1.) fagottművész-tanár, a Magyar Fúvósötös tagja. Többek között a Magyar Állami Operaház Zenekara, a Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara és a Mihály András által alapított Budapesti Kamaraegyüttes szólistájaként dolgozott. 1983-2006 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, egyetemi docense, majd professor emeritusa volt;

Gajodi Sándor (Szeged, 1929. január 1. – zenekari hegedűművész-tanár. Szegedi Nemzeti Színház zenekara-szólamvezető, Szegedi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged, Szegedi Kamarazenekar);

Gergelyné Kottler Márta (Budapest, 1929. május 29.) zenekari brácsaművész-tanár (Honvéd Művészegyüttes-szólamvezető, Állami Operaház Zenekara, Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara);

Halkovics János (Törökszentmiklós, 1929. november 1.) ének-zenetanár, karvezető, népzene kutató, szerkesztő (Magyar Rádió népzenei szerkesztőség h. vezető, népzene gyűjtő, Kertészeti Egyetem Kórusáéának karnagya, az OKISZ Erkel Ferenc Művészegyüttes Népi Zenekaráának vezetője);

Házy Erzsébet (Pozsony, 1929. október 1. – Budapest, 1982. november 24.)

operaénekes, színésznő. Pályafutását a Magyar Rádió énekkarában kezdte. 1951-ben debütált az operaházban Verdi Rigolettójának apródjaként. Kezdetben lírai szerepeket énekelt, majd az 1960-as évektől drámaibb szerepeket is. Jelentős részt vállalt új magyar operák bemutatásában. Legnagyobb sikere a *Manon Lescaut* (Puccini) címszerepe volt, Ilosfalvy Róbert partnereként, alakítását még ma is az évszázad Manonjaként emlegetik. A premiert követő évben több mint negyven, telt házas Manon-előadást tartottak, amire csak ritkán akadt példa az Operaház történetében. Az Erkel Színházban nagyoperettekben is fellépett. A mozivásznon is emlékezetes alakított a *Gerolsteini kaland* (1957), a *Felfelé a lejtőn* (1958) és az *Új Gilgames* (1963) című filmekben. Főbb szerepeiből: Csajkovszkij: *Anyegin* – Tatjana, Csajkovszkij: *A pikk dáma* – Liza, Debussy: *Pelléas és Mélisande* – Mélisande, Donizetti: *Don Pasquale* – Norina, Gershwin: *Porgy és Bess* – Bess, Kacsóh Pongrác: *János vitéz* – Iluska, Kodály: *Háry János* – Örzse, Lehár: *A víg özvegy* – Glavary Hanna, Leoncavallo: *Bajazzók* – Nedda, Mihály András: *Együtt és egyedül* – Lány,

Monteverdi: Poppea megkoronázása – Poppea, Mozart: Figaro házassága – Cherubino, Mozart: A varázsfuvola – Papagena, Puccini: Manon Lescaut – Manon Lescaut, Puccini: Bohémélet – Mimi, Puccini: Pillangókisasszony – Cso-cso-szán, Puccini: A Nyugat lánya – Minnie, Puccini: Turandot – Liù, Ránki György: Az ember tragédiája – Éva, Ifj. Johann Strauss: A cigánybáró – Szaffi, Ifj. Johann Strauss: A denevér – Adél, Rosalinda, Richard Strauss: Salome – Salome, Richard Strauss: A rózsalovag – Octavian, Szokolay Sándor: Vénusz – Menyasszony, Szokolay Sándor: Hamlet – Ophelia, Szokolay Sándor: Sámson – Delila, Verdi: Az álarcosbál – Oscar, Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok – Éva;

Hidi Péter (Budapest, 1929. november 30.) hegedűművész-tanár. 1949-től a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja, 1958-tól hangversenymestere. 1972-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének vonósnégyes- és kamarazene-tanára;

Illés András (Nagykálló, 1929. július 24.) ének-zene és pedagógia-tanár (Tanítóképző Intézet, Kisvárda - ének-zenetanár, Felsőfokú Tanítóképző, Nyíregyháza - intézeti tanár, Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza - főiskolai docens);

Jakab Zoltán (Pestszentlőrinc, 1929. január 6.) zongoratanár, főiskolai tanár (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg, Pedagógiai Főiskola, Pécs-adjunktus, majd tanszékvezető, Budapest Táncegyüttes - zenei vezető);

Kármán Vera / Halász Ferencné (Budapest, 1929. április 16.- Budapest, 2007.

május 26.) zenekari hegedű- és kamaraművész. 1951 és 1996 között volt Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, az utolsó két évtizedben az 1. hegedű

szólamvezetője. Játszott a Várkonyi Vonósnégyesben és 1957-től, alapító tagként a Magyar Kamarazenekarban. Az 1960-70-es években rendszeresen szerepelt a Magyar Rádió stúdióhangversenyein, állandó kamarapartnerével, Kurtág Mártával;

Kertész István (Budapest, 1929. augusztus 28. – Herzliya, 1973. április 16.)

karmester. 1947-től 1950-ig a Magyar Állami Operaház karmestere volt. 1953-tól 1955-ig Győrben volt karmester, ezt követően 1957 elejéig a budapesti Operaház alkalmazta, az 1952/53-1956/57 között tanévekben pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (karmesterképzés, korrepetíció) is dolgozott. Az 1956-os forradalom leverése után családjával együtt elhagyta Magyarországot, majd a Hamburgi Szimfonikus Zenekar és a Hamburgi Állami Operaház vendégkarmestere lett. 1960-ban meghívást kapott az Augsburgi Opera főzeneigazgatói posztjára. 1961-ben meghívták a Salzburgi Ünnepi Játékokra is. Az Izraeli Filharmonikus Zenekarral 1962 márciusában kezdődött a kapcsolata, a Tel-Avivi Mann Auditóriumban adott hangversennyel. 1964-ben a Kölni Operába kapott zeneigazgatói kinevezést. Kölni igazgatói státusza fenntartásával 1965-ben a Londoni Szimfonikus Zenekar vezető karmestere lett, és egyúttal a Covent Garden vendégkarmestere is. 1973-ban a Bambergi Szimfonikus Zenekar vezető karmestere lett. 1973. április 16-án izraeli turnéja közben a vízbe fulladt, miközben a tengerben fürdött;

Keszler Pál (Budapest, 1929. június 22. –): harsonaművész-tanár, színházigazgató. 1962–1977 között az Országos Rendező Iroda igazgatója, 1977–79-ben vezető beosztásban dolgozott a Művelődési Minisztériumban. 1979-től 1990-ig a Fővárosi Operettszínház igazgatója volt;

Kokas Klára (Szany, 1929. április 24. – Arlington, 2010. február 7.)

Tanítványi-kollégái társaságában

zenepedagógus és zenepszichológus. Kutatási területei voltak: zenepedagógia, zenepszichológia, zeneterápia. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énektanár és karvezető szakán végzett 1950-ben. Később az ELTE pedagógia-pszichológia szakos hallgatója (1965 és 1970 között) lett, ahol egyetemi doktorátust is szerzett. Szombathelyen általános iskolában, majd a Tanítóképző Intézetben, később a Münnich Ferenc Nevelőotthonban tanított. 1970-ben kijutott Bostonba (Massachusetts állam), az első amerikai Kodály Musical Training Institute-ba. 1973-tól a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet docense, s Európa és Amerika és Ausztrália számos helyére hívták meg vendégprofesszornak. 1989-től az Agape Zene Életöröm Alapítvány vezetője volt, a Kokas-módszer egész iskolát teremtett. Könyveit több nyelven közreadták, filmjeivel, videó-műsoraival is sikereket aratott.

Kovács Andor (1929–1989) gitárművész-tanár. Az 50-es, 60.-as évek

Deseő Csaba hegedűművész társaságában

egyik legismertebb jazzgitárosa. Az ötvenes években a Martini-zenekar sztárja volt. A jazz lemezei mellett a magyar nótá felvételei is legendássá váltak.

Kovács Gyula (Budapest, 1929. december 27. - Budapest - 1992) korának

Pege Aladár, Kovács Gyula

legvirtuózabb jazz-dobosa volt. A hazai jazzélet összes legendás alakjával játszott együtt, részt vett külföldi fesztiválokon, tanítványai között volt több mai élvonalbeli zenész is. 1951-től 1961-ig a Martiny együttes tagja volt. Számos más formációban is fellépett (Kovács Andor Band, Gonda-Kruza Quartet, Pege Aladár Band, Deseő Csaba, Kőrössy János, Turán László, Gallusz György). Tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszakán;

Kovács Ferenc (Budapest, 1929. április 1.) zenekari trombitaművész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház, Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Kozma Mátyás (Marosvásárhely, 1929. július 23.) romániai magyar orgonaművész, zeneszerző. Marosvásárhelyen a Filharmónia orgonistája (1955-57), majd igazgatója (1959-66), a rádióstúdió zenei szerkesztője (1957-59), a Tanárképző Főiskola zene szakán adjunktus (1966-74), a Maros Együttes művészeti titkára (1974-78), majd korrepetitora (1978-80). Szerzeményeit, számos cikkét a Művelődés, Előre, Utunk, Új Élet és a Vörös Zászló közölte;

Kulka János (Budapest, 1929. december 11. – Stuttgart, 2001. október 19.)

karmester, zeneszerző. Pályáját a Magyar Állami Operaházban korrepetitorként kezdte. 1957-ben emigrált, és Fricsay Ferenc invitálására Münchenben, a Bajor Állami Opera tagja lett. Két évvel később a stuttgarti, hasonló időszak után a hamburgi, később a wuppertali opera vezető karmestere. 1975-ben - hasonló beosztásba - ismét Stuttgartba szerződött. Testamentumában könyv és kottatárát a Zeneakadémiára hagyta;

Kutasy Ferenc (Mogyoród, 1929. szeptember 22.) zongorista, korrepetitor, karmester (Vegyipari Szakszervezetek Zenekarának karmestere, Magyar Jégrevű - korrepetitor karmester, Magyar Rádió zenei munkatársa);

Dr. Láng Ferencné Janota Erna (Torda, 1929. január 18.) zongoratanár (Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr);

Láng Gusztáv (Szarvas, 1929. szeptember 26.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár, Állami Zeneiskola, Szarvas – igazgató is, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba, Békés megyei zeneiskolák szakfelügyelője, Szarvas város Kamarazenekarának vezetője);

Maácz László (Endrőd, 1929. október 30. -) néptánc-kutató. A Néprajzi Múzeum segédmuzeológusa, az Állami Népi Együttesnél néprajzkutató, lektor, a Művelődési, majd Kulturális Minisztérium munkatársa, a *Táncművészet* c. folyóirat szerkesztője. Kutatási területe a táncfolklór, a tánc történet, színpadi táncművészeti kritikákat ír. Cikkei, tanulmányai az *Ethnographia*, a *Táncművészeti Értesítő*, a *Táncművészet*, a *Muzsika* c. folyóiratokban, a

Táncstudományi Tanulmányok c. évkönyvben, napi- és hetilapokban jelennek meg;

Mán György (Budapest, 1929. január 6.) zenekari hegedűművész-tanár (Bagdadi Szépművészeti Intézet - brácsa szólamvezető, Bagdadi Balett és Zeneiskola – karmester is, Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Budapest – zenekari karmester is, Singapore Szimfonikus Zenekar - brácsa szólamvezető - helyettes);

Márkusné Natter-Nád Klára (Budapest, 1929. augusztus 18.) középiskolai énekzenetanár, karvezető, zenei szerkesztő (Fővárosi VI. kerületi Általános Iskola és a Fővárosi 1. sz. Körzeti Zeneiskola, Fővárosi II. kerületi Ének-zenei Általános Iskola, Tankönyvkiadó Vállalat – felelős szerkesztő, Magyar Kodály Társaság, Bárdos Lajos Társaság vezetőségi tagság, Kodály Társaság Hírei - felelős szerkesztő, a KÓTA c. folyóirat állandó munkatársa);

Márton József (Budapest, 1929. október 1.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Honvéd Művészegyüttes, Magyar Állami Operaház Zenekara, Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara);

M. Mátés Katalin (Somogyszentmiklós, 1929. június 19.) énekművész-tanár Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata- tanár);

Mocsár Sándor (Demecser, 1929. december 29.) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárd, Szabolcsi Szimfonikus Zenekar);

Mohayné Katanics Mária (Baja, 1929. április 20.), karnagy. 1952 és 1959 között

a Cinkotai Tanítóképző, 1959-től 1972-ig a budapesti Szilágyi Erzsébet Gimnázium, 1972 és 1984 között a budapesti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola karnagya, énektanára. 1960-tól a Zeneművészeti Főiskola

Gyakorlóiskolájának vezető tanára, 1984-től a Zsámbéki Tanítóképző Főiskola vezető tanára. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán az 1987/88. tanévben karvezetést tanított. 1959-ben megalapította a Szilágyi Erzsébet Női Kart;

Molnár Zoltán (Pécel, 1929. július 14.) harsonaművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara, Szolnoki Szigligeti Színház Zenekara, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa – ütőhangszereket is tanított);

Németh Alice (Sopron, 1929. augusztus 13.): énekművész-tanár. 1956-tól a

Szegedi Nemzeti Színház magánénekesse, 1963–1970 között az Országos Filharmónia szólistája. 1970-től a Pécsi Nemzeti Színház magánénekesse. Hangversenyénekesként főként kortárs művek tolmácsolásával szerzett hírnevet. Főbb szerepeiből: Pamina (Mozart: A varázsfuvola); Micaela (Bizet: Carmen); Erzsébet (Verdi: Don Carlos);

Dr. Nemcsik Pál Lőrinc (Ókéske, 1929. február 16. -) ének-zenetanár, történelemtanár (105. sz. MTH intézet, Járdánháza, Általános Iskola, Borsodnádásd – ugyanott gyűjteményvezető is. 1980-ban már megyei szaktanácsadó az ének-zene terén. 1968-tól a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének munkatársa. Cikkeket, tanulmányokat írt különböző folyóiratokban. Írásai jelentek meg helytörténeti, néprajzi, ének-zene szakdidaktikai tárgykörben. Megjelent könyvei:

Oromszeginé Maucha Márta (Budapest, 1929. március 31. – 1991)
 fuvolaművész, zenepedagógus (Állami Zeneiskola, Mátészalka, Váci Állami Zeneiskola nagymarosi kihelyezett tagozata, Körzeti Állami Zeneiskola, Szob - tanszak- és tagozatvezető is);

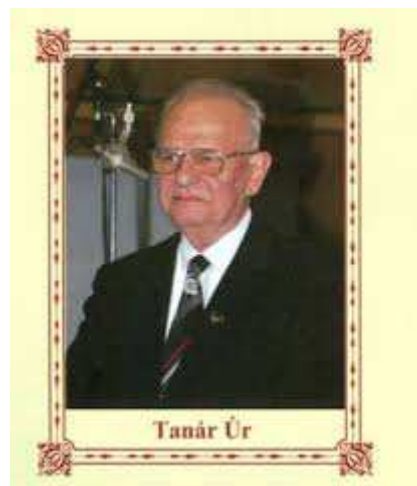
Palcsó Sándor (Pécs, 1929. november 8.) operaénekes, színész, rendező. A

Honvéd Művészegyüttes férfikar szólistájaként kezdte énekművészi pályáját. 1957-1979 között az Operaház magánénekes volt. 1979 óta súlyos betegsége miatt lett nyugdíjas. 1980-1986 között szerződéses operaénekes volt. Életpályája alatt sok új magyar opera ősbemutatóján szerepelt. Sokoldalú énekes, kiváló színészi adottságokkal;

Reményi Jánosné (Miskolc, 1929. szeptember 13.) zongoratanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc – gyakorlóiskolai tanár is);

Idősebb Sapszon Ferenc (Szeged, 1929. december 14. – Budapest, 2011.

augusztus 4.) karnagy, a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetségének (KÓTA) tiszteletbeli elnöke. 1966-tól 1990-ig a Magyar Rádió Énekkarának karigazgatója. 1957-től az Országos Filharmónia ösztöndíjas karnagyaként dolgozott az Állami Férfikarnál. 1958-ban a Rádióénekkarhoz került, amelynek előbb korrepetitora, 1964-től karnagya, majd 1966-tól karigazgatója volt. 1990 és 2002 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola

debreceni konzervatóriumának karvezetés-tanáráként, főiskolai docenseként dolgozott. Pályája elején is vezetett amatőr kórusokat, 1945 és 1950 között Szegeden, 1950-től pedig Budapesten. 1952 és 1985 között a Semmelweis Kórus, 1964-től 1978-ig a Bartók Kórus, 1984-től a Budaörsi Pro Musica Kórus, 1997-től 2006-ig pedig a szlovákiai magyar pedagógusok Vass Lajos Kórusának vezető karnagya volt;

Seregi László /eredeti neve: Széplaki László / (Budapest, 1929. december 12. –

Budapest, 2012. május 11.) táncos, koreográfus, magyar balett történetének egyik legkiválóbb, külföldön is legelismertebb alkotója. Halála után díjat nevezett el róla a Magyar Állami Operaház, melyet két táncművész, Kollár Eszter és Bán Teodóra kezdeményezett. Komolyabb előképzettség nélkül, felnőttként sikerrel felvételizett 1949-ben a Honvéd Művészegyüttesbe. Már e néptáncegyüttesben megmutatkozott koreográfusi tehetsége, mikor 1953-ban elkészítette a Reggel a táborban című humoros táncjelenetét, melyet az együttes évtizedekig műsoron tartott. Itt balettet is tanult, Nádasi Marcellától, 1957-től pedig már az operaház balettegyüttesében táncolt. Itt Carl Millöcker A koldusdiák című operettjéhez készített balettbetéttel tűnt fel, majd más hasonló munkák után bízták meg 1968-ban első egész estés táncdrámája elkészítésével, a Spartacusszal. Hasonlóan nagy nemzetközi siker ért el a darabbal, mint a

Bartók-ballettek (A fából faragott királyfi, A csodálatos mandarin) új megformálásával (1970). Képzőművészeti előképzettségét is kamatoztatva dolgozta fel Csontváry Kosztká Tivadar látványvilágát (A cédrus), amerikai tanulmányútja hatására pedig több Bernstein-műre is készített koreográfiát. Utolsó alkotói periódusában Shakespeare-művek táncadaptációit (Rómeó és Júlia, Szentivánéji álom, A makrancos Kata) vitte színre, hagyományosabb, realisztikus stílusban, egyéni humorral. Mindezzel Harangozó Gyula követőjének is tekinthető. Műveit folyamatosan játsszák a világ számos városában (pl. Dortmund, Moszkva, Róma, Prága, Bordeaux, Edinburgh, Köln, Leningrád, Kijev, Berlin, Monte Carlo, Bécs, Salzburg, Párizs, Torino, London Zürich, Düsseldorf, Sydney). Állandó asszisztense Kaszás Ildikó volt. 1977-től 1984-ig az Operaház balett-igazgatója, 1993-tól örökös tagja volt. Híres egész-estés koreográfiáiból: Delibes: Sylvia (1972), Paul Hindemith: Kamarazene No. 1. (1977), Leonard Bernstein: Szerenád (1977), Leonard Bernstein: A városban (1977), Dohnányi Ernő: Változatok egy gyermekdalra (1978), Johann Sebastian BachSzergej Szergejevics Prokofjev: Rómeó és Júlia (1985), Felix Mendelssohn: Szentivánéji álom (1989), Goldmark Károly – Hidas Frigyes: A makrancos Kata (1994);

Stanics Béla (Budapest, 1929. február 20.) hegedűtanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged – igazgató helyettes is);

Szabó Zsuzsa (Budapest, 1929. augusztus 1.) zongoraművész-tanár (Országos Filharmónia – szólista, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola);

Szalai József (Uzd-Borjád (1929. december 24.) cimbalomművész-tanár (Országos Filharmónia – szólista). Gerencsér Ferencsel közösen alkotott cimbalomduó a 60-as évektől új hangzásvilágával, gazdag repertoárjával nagy lehetőségeket nyitott a cimbalom irodalmának bővítése terén. Kortárs zeneszerzőket inspiráltak darabírásra, Európa szerte nagy sikerrel koncerteztek, barokk szerzők clavecin-darabjait és Bartók, Kodály műveit tűzték műsorukra. Rácz Aladár tanítványaként iskolát teremtettek a következő generációk számára, s ez az örökség az utódokat is kötelezi, hagyománytiszteletre és továbbgondolásra készíti;

Székely András (Budapest, 1929. augusztus 5.) zenetörténész, szerkesztő, zenei

rendező. 1957-92 Magyar Hanglemeggyártó Vállalat (későbbi Quint), zenei rendező, szerződéses szerkesztő, 1974-97 Muzsika Folyóirat 1984-88 olvasószerkesztő, 1988-97 h. főszerkesztő-helyettes, 1999-2009 Magyar Zene, szerkesztője, 1997-99 LFZF Szegedi Konzervatóriuma, főiskolai adjunktusa Kutatási területe a régi zene előadása (XVIII. sz.). Több száz hanglemeggyártó zenei rendezője, producere, szerkesztője (pl. Bartók összkiadás, Hungaroton Antiqua), fordítói tevékenysége: Casella-Mortari: a mai zenekar technikája (1978), Telemann: Curriculum vitae (1996), L. Mozart: Hegedűiskola (1998), J. J. Quantz: Fuvolaiskola (2011). A Nemzetközi Telemann Társaság, elnöke, a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság (-2010), továbbá a Magyar Haydn Társaság elnökségi tagja (-2010);

Székelly Andrásné Bakonyi Klára (Budapest, 1929. június 14.) hegedűtanár (Fővárosi XIIUI. Kerületi Állami Zeneiskola);

Teőke Géza (Budapest, 1929. március 20. – Budapest, 1989. június 30.) zongoraművész-tanár. 1953 őszétől egy évig Békéstarhoson, majd az iskola megszűntetése után a szombathelyi zeneiskolában tanított 1981-ig. A Szombathelyi Szimfonikusokkal több hangversenyt adott m. és osztrák városokban. Szembetegsége megakadályozta, hogy tehetsége kivirágozzék. 1981-től már nem lépett fel nyilvánosan, tudományos tevékenységet folytatott. Mint J. S. Bach életművének kiváló ismerője, élete végéig Bach-kutatással foglalkozott. Elsősorban az értelmezési, interpretálási problémák újszerű megoldása érdekelték;

Till Ottó (Budapest, 1929. június 30. – Budapest. 2011. szeptember 19.)

karnagy, hegedű- és szolfézstanár, zeneiskolai igazgató. Élete fő munkásságának tekintette Óbudához kötődő zenepedagógiai tevékenységét. 1954-ben 25 évesen megalapította azt a zenekart, mely 1962-ben az Óbudai Kamarazenekar néven működött már az Óbudai Társaskör keretében, és amely számos hazai és nemzetközi sikert ért el az évtizedek folyamán. Az 1968-ban önállóvá vált III. kerületi zeneiskolának 1989-ig volt igazgatója, de más szakmai fórumoknak is tagja volt: így például a Parlando szerkesztőbizottságának és az Országos Zenepedagógiai Szakosztály titkárságának. 1989-ben mint zeneiskolai igazgató nyugdíjba vonult, de a zenekar vezetésével nem hagyott fel. Óbuda Önkormányzata fáradhatatlan munkássága elismeréséül 1994-ben az „Óbuda díszpolgára” címmel tüntette ki;

Timár Imre (Siófok, 1929. október 2. – kb. 2005.) ének-zenetanár, karvezető (Néphadsereg Központi Művészegyüttes – énekes, Fővárosi Kanizsay Dorottya Gimnázium, Tanítóképző Főiskola, Budapest – főiskolai tanár);

Trajtler Gábor (Budapest, 1929. május 12.) orgonaművész-tanár.

1947-től 1952-ig az Evangélikus Teológiai Akadémia hallgatója. Zenei tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte: 1952 és 1955 között Szelényi István (zeneszerzés), 1954-től 1959-ig Gergely Ferenc növendéke (orgona). 1959-től a budapesti Deák téri evangélikus templom orgonistája; 1962-től koncertező művész Magyarországon és külföldön. Gárdonyi Zoltán, Sulyok Imre és Szokolay Sándor orgonaműveinek ősbemutatói

fűződnek a nevéhez. 1976-tól a magyarországi evangélikus egyház országos egyházzenei igazgatója;

Varga Ferenc (Cegléd, 1929. május 20. – Budapest, 2013. január (zenei

ének-zenetanár, zenei szerkesztő (Tanítóképző Főiskola, Kecskemét, Magyar Rádió-zenei szerkesztő. Legismertebb műsorai: Hangfelvételek felsőfokon, Lemezmúzeum, Művészlemezek, a Rádió Lemezalbuma stb.);

Vámos Ágnes (Budapest, 1929. július 29. -) operaénekes-tanár. 1949-től volt az

Sárdy János partnereként a János vitéz-ben

Operaház magánénekes, ahol 1950-ben debütált Kacsoh Pongrácz János vitéz c. művének Iluska szerepében. 1977-től a Színház- és Filmművészeti Főiskola énektanára volt. Főbb szerepei: Violetta (Traviata), Melinda (Bánk bán), Amelia (Simon Boccanegra), Desdemona (Otello), Margit (Faust), Musette (Bohémélet), Iluska (János vitéz), Glavári Hanna (A víg özvegy);

Vig Rudolf (Bogács, 1929. június 25. – Esztergom, 1983. március 10.) népzene kutató, karnagy. Kodály Zoltánnál hallgatott népzene t (1943- 1948), majd ösztöndíjjal a moszkvai konzervatóriumban népzene tudományi és karvezetői tanulmányokat folytatott (1949-54). Az Állami Népi Együttes énekkari karnagyaként működött (1954-58). Az MTA Népzene kutató Csoport munkatársa (1958-1980), majd haláláig a Gorkij Könyvtár Zeneműtárának tudományos dolgozója;

Vigh László (Budapest, 1929. szeptember 19.) középiskolai ének-zene tanár, karvezető, főiskolai tanár (Tanítóképző Intézet és Felsőfokú Tanítóképző Intézet, Baja – szakcsoportvezető is, bajai Városi Liszt Ferenc Énekkar – karnagy);

Vigh Lászlóné Petelei Magdolna (Konstanca, 1929. szeptember 3.) magánének- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja, bajai Városi Liszt Ferenc Énekkar – másodkarnagy);

Vikár László (Szombathely, 1929. június 8.) népzenekutató, az MTA

Zenetudományi Intézet tudományos főmunkatársa (1960–), igazgató helyettese (1891–), a zenetudományok kandidátusa (1960). A főiskola elvégzését követően Kodály tudományos aspiránsaként folytatta tovább tanulmányait (1956–59), majd 1960–73 tudományos munkatárs és titkár a Magyar Tudományos Akadémia Népzene Kutató Csoportjában (1974-től MTA Zenetudományi Intézet Népzenei Osztály), 1973-tól tudományos főmunkatárs, 1977–91 a Népzenei Osztály vezetője, 1981–84 az intézet igazgatóhelyettese, 1991-től tudományos tanácsadó. 1970 óta oktat népzene-t a Zeneművészeti Egyetemen, kezdetben óraadóként, később mint az intézmény adjunktusa, 1982–97 docense, 1997-től egyetemi tanára. 1985 óta a Calgary Egyetem (Kanada) előadója. 1961-ben védte meg kandidátusi értekezését, 1989-ben nyerte el a zenetudományok doktora címet. Tagja volt az MTA Urálistikai (Finnugor) Komplex Bizottságának, a Zenetudományi Bizottságnak tagja, alelnökként működött a Nemzetközi Kodály Társaságban (1975–93), a Magyar Kodály Társaságban alelnöke (1978–84), ügyvezető elnökként pedig az ICTM magyar nemzeti bizottságánál (1970–95);

Vujicsics Tihamér /szerbül: *Tuxomup Byjučuħ*/ (Pomáz, 1929. február 23. –

Damaszkusz, 1975. augusztus 19.) zeneszerző, népzene gyűjtő. A szerb anyanyelvű magyar zeneszerző elsősorban a balkáni népek, így a szerbek népzenejét gyűjtötte és népszerűsítette Magyarországon (Palóc fantázia, Kalotaszegi concerto, Drágszéli táncok). Gyűjtött makedón, sokác, albán, perzsa, arab népzene is. 137 filmzene és egy opera is volt szerzeményei között. Népzene kutatói munkásságának halála után megjelent dokumentuma A magyarországi délszlávok zenei hagyománya. Egy máig nem tisztázott damaszkuszi repülőgép-szerencsétlenség áldozata lett. 137 filmzenét szerzett, ezekből néhány (pl.: A Tenkes kapitánya, Bors, Princ, a katona, Az életbe táncoltatott leány, Koncert, Szép magyar komédia, A dunai hajós híres lett;

Zoltán Aladár (álneve: *Homoródi Zoltán*; szignója: -n.-r.; Homoródszentmárton, 1929. május 31. – Marosvásárhely, 1978. július 9.) erdélyi magyar zeneszerző, zeneíró, zenekritikus, szerkesztő, pedagógus, folklorista. Kezdetben kolozsvári Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán zeneszerzési (gyakornok, majd tanársegéd (1950–55); 1955–60 között a Művelődés munkatársa, szerkesztő, a

zenei rovat vezetője. 1954-től a Román Zeneszerzők Szövetségének, 1960-tól a Román Zeneszerző Szövetség Marosvásárhelyi Fiókjának titkára, 1968-tól a Szövetség egyik alelnöke. 1965-től haláláig a marosvásárhelyi Állami Filharmónia igazgatója. Az ő igazgatása alatt indult be a Marosvásárhelyi Zenei Napok elnevezésű hangversenysorozat;

80 éve született

Adorján József (Apc, 1934. március 11.) ének-, zenetanár, szakfelügyelő, zeneiskolai igazgató, karnagy-művészeti vezető;

Agócsy Erika /Horváth Gyuláné (Pécs, 1934. július. 27.) szolfézstanár, karnagy.

1952-70 Állami Zeneiskola, Pécs, tanszakvezető szolfézstanár, 1970-80 Állami Zeneiskola, Sopron, tanszakvezető szolfézstanár, szakfelügyelő, 1980-87 Weiner Leó Állami Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest XI. kerület, vezető szolfézstanár. A zeneóvodai tanítás módszerének egyik megalkotója és a Pécsi Zeneóvoda vezető tanára; az ifjú zenebarát táborok egyik alapítója és vezetője, a Kodály-módszer egyik külföldi terjesztője-elsősorban Olaszországban;

Dr. Almási István (Kolozsvár, 1934. december 8.) zenetanár, karvezető,

zenetörténész. 2004 között népzene kutatóként a Kolozsvári Folklórintézetben dolgozott – 1992-től I. fokozatú tudományos főmunkatársi minőségben. 130 erdélyi és partiumi helységben közel 5000 vokális és hangszeres dallamot

gyűjtött. Vizsgálódásai kiváltképpen a népi dallamok osztályozási, rendszerezési és tipológiai kérdéseire, az etnikai kölcsönhatásokra, módszertani problémákra és a népzene kutatás történetére irányultak. 11 könyve jelent meg (részben társszerzőkkel). Népzénét adott elő a Babeş-Bolyai Egyetem Református Tanárképző Karán, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen és a Partiumi Keresztény Egyetemen. Rendes tagja a Magyar Művészeti Akadémiának, tiszteletbeli tagja a Magyar Kodály Társaságnak, levelező tagja a Magyar Néprajzi Társaságnak, az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek, a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaságnak, a Romániai Zeneszerzők és Muzikológusok Szövetségének, valamint a Kriza János Néprajzi Társaságnak;

Bakó Imre (Polgárdi, 1934. december 10.) kürtművész (Szegedi Nemzeti Színház, Fővárosi Operettszínház, Stadttheater Freiberg);

Balásfai Attila (Budapest, 1934. május 23.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, kötelező zongora);

Bánrévy Antal (Budapest, 1934. november 14. – 2011.) zongoraművész-tanár. 1959-1960 Debreceni Zeneművészeti Szakközépiskola zongora-tanár; 1960-1976 Pécs, Zeneművészeti Szakiskola, továbbá 1967- 1976 LFZF Zeneiskolai Tanárképző Intézet (ZTI) Pécsi Tagozat - zongora főtárgy-, módszertan-, esztétika-tanár; 1976 - 1985 LFZF ZTI Budapesti Tagozata - kamarazene (főiskolai docens); 1985- 2004 LFZF kamarazene (egyetemi adjunktus). Zenei aktivitása: zongoratanítás minden szinten, módszertan, tanítási módszertan, didaktika/, továbbképzések, szakfelügyelet, kamarazene, filozófia, esztétika, opera kritikák. A Parlandóban megjelent írásaiból: A zongorajáték és a zongoratanítás módszere - esztétikai kiindulással I. rész 1974/6., II. rész 1974/7-8. III. rész 1974/10., IV. rész 1974/12., V. rész 1975/1., VI. rész 1975/2., VII. rész 1975/3., VIII. rész 1975/6., IX. rész 1975/7-8., Válasz előtt (egyelőre néhány kérdés), 1975/6., Válasz egy metodikai dolgozathoz fűzött megjegyzésekre - I. rész: 1975/10., II. rész: 1975/12., Utóiratként válaszolok, 1976/1;

Bárdfalvi Ferenc (Székesfehérvár, 1939. június 8.) karvezető, zenetanár (TÜSZI temetői énekkar, Pécs, kórusvezető, Pécsi Nevelők Háza Kamrakórus, színházi ügyelő-Pécsi Nemzeti Színház, múzeumi restaurátor);

Barth Márta (Budapest, 1934. július 23.) zongora- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár, zenei könyvtáros (Ceglédi Állami Zeneiskola, Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola, IX. kerületi általános iskolák);

Borgulya László (Szarvas, 1934. június 3.) zeneelmélet-, szolfézs- és zongoratanár (Állami Zeneiskola, Sopron);

Boros Attila (Budapest, 1934. április 5.) zenei szerkesztő, műsorvezető, riporter, zenei író, karmester;

Interjú Sass Szilviával

zenei író, karmester (Békéscsabai Jókai Színház, Szolnoki Szigligeti Színház, József Attila Színház, Budapest). 1965-től a Magyar Rádió munkatársa. Könyveiből: *Klemperer Magyarországon Muzsika és mikrofon, 30 év magyar operái-1948-1978*);

Buza Kiss Lajos (Budapest, 1934. május 9.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Operaház, Budapesti Filharmóniai Társaság, Dorog Állami Zeneiskola;

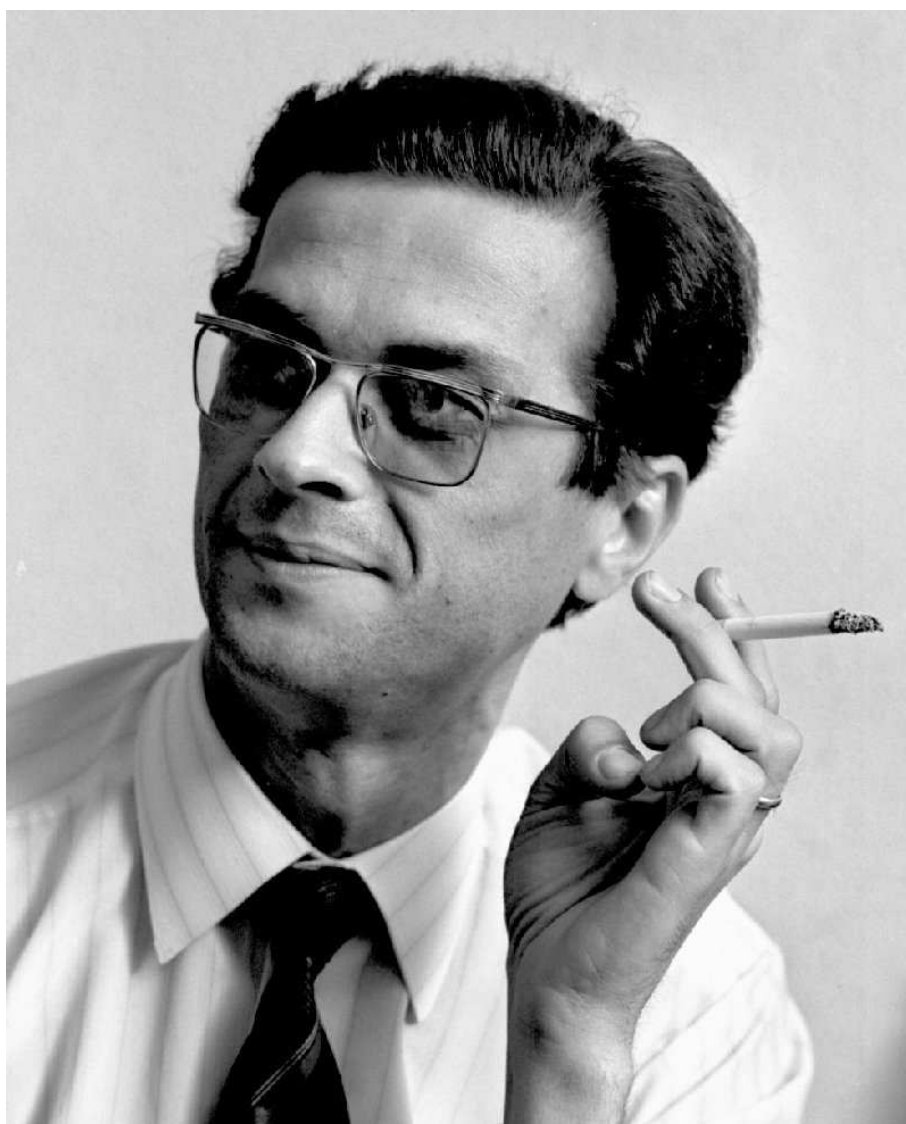
Devescovi Erzsébet (1934. június 19.) hárfaművész-tanár. 1957-92 Állami

A Járdányi és a Kodály házaspár Járdányi Pál Hárfaversenyének 1961-es ősbemutatóján (a szólót Devescovi Erzsébet játszotta)

Hangversenyzenekar, 1989- Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, hárfatanár. Több zeneszerző hárfára írott művét Devescovi Erzsébetnek ajánlotta, és ezek ősbemutatója is az ő nevéhez fűződik: Járdányi Pál, Kalmár László és Székely Endre. Több éve ad rendszeresen koncerteket fiával, Járdányi Gergely nagybőgőművésszel;

Durkó Zsolt (Szeged, 1934. április 10. – Budapest, 1997. április 2.) zeneszerző,

Nagygyörgy Sándor felvétele

főiskolai tanár. Szabadfoglalkozású zeneszerzőként kezdte pályafutását, majd 1972 és 1977 között a Zeneakadémián a 20. századi zeneszerzést oktatta. 1982-től a Magyar Rádió vezető zenei lektora volt. 1987-ben alapítója volt a Magyar Zeneművészeti Társaságnak, és elnökeként elindította a Mini Fesztivált, a kortárs zene jelentős rendezvényét. 1992-ben a Magyar Művészeti Akadémia, 1993-ban a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja lett. Nemzetközi zenei ismertsége 1963-ban indult, amikor az *Episodi sul tema B-A-C-H* című zenekari műve elnyerte a Santa Cecilia Akadémia nagydíját. Kompozícióival ezután sorra szerezte az elismeréseket a különböző versenyeken: 1967-ben I. vonósnégyese a montreali Jeunesses Musicales zeneszerzőversenyen harmadik díjat nyerte el, 1970-ben II. vonósnégyesével a budapesti Bartók Béla nemzetközi zeneszerzőversenyen második helyezést ért el. 1971-ben *Fioriture* című zenekari művének hangfelvétele New Yorkban Nemzetközi

Koussevitzky-díjat, Halotti beszéd című oratóriuma a párizsi Tribune Internationale des Compositeurs versenyen az Év zeneműve lett;

H. Csida Gizella (Mohács, 1934. szeptember 18.) magánénekes, továbbá szolfézs- és ének-zenetanár, karvezető (Pécsi Nemzeti Színház, Ágoston téri Általános Iskola, Pécs, Állami Zeneiskola, Pécsvárad;

Csikiné Pap Jolán (Gyula, 1934. február 10.) ének-zene, továbbá zeneiskolai szolfézs- és magánének tanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Gyula);

Csintalan László (Eger, 1934. június 27.) hangmérnök, főmérnök-helyettes, stúdióvezető (HUNGAROTON);

Czágásch Józsefné Temes Zsuzsanna (Győr, 1934. augusztus 27.) hegedű- és szolfézstanár, (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár, Állami Zeneiskola, Kapuvár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr - igazgató is);

Czakó István (Békés, 1934. augusztus 3.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézstanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar – brácsaszólam-vezető, Erkel Ferenc Zeneiskola, Miskolc);

Dalló Gyula (Budapest, 1934. augusztus 18.) hárfaművész-tanár (Állami Operaház, Budapest, Deutsche Staatsoper, Berlin);

Darányi Lajos (Sátoraljaújhely, 1939. április 13. – Temetése születésnapján, 2011. április 13-án volt a sárospataki református temetőben.) zongoraművész-tanár) Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen);

Erkel Tibor (Csökmő, 1934. január 11.) zongoraművész-tanár, zenei rendező,

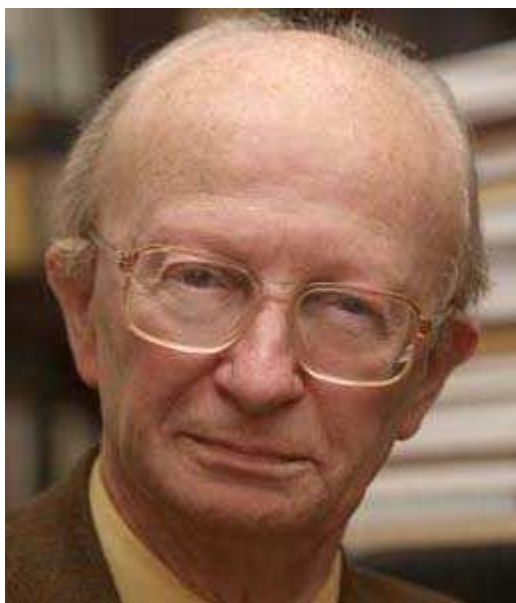

Felesége társaságában

politikus, országgyűlési képviselő. 1963–1992 között a Magyar Rádió zenei rendezője volt. 1964 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen (zongora, zongora kötelező) tanít. 1965–1970 között csoportvezető-helyettesként dolgozott. 1969 óta zongora tanszékvezető egyetemi tanár. 1979–1983 között a Művelődési Minisztérium zene- és táncművészeti osztályának vezetője volt. 1992–1994 között a Művelődési és Közoktatási Minisztérium színház-, zene- és táncművészeti osztályának vezetője. 1996 óta a MIÉP tagja: 1998–2002 között országgyűlési képviselő, az egészségügyi és szociális bizottság, valamint a kulturális és sajtóbizottság tagja. 2002–2006 között a Fővárosi Közgyűlés és a Kulturális Bizottság tagja-alelnöke;

Fejér Sebestyén (Újpest, 1934. augusztus 23.) zenekari kürtművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara, Magyar Állami Operaház zenekara);

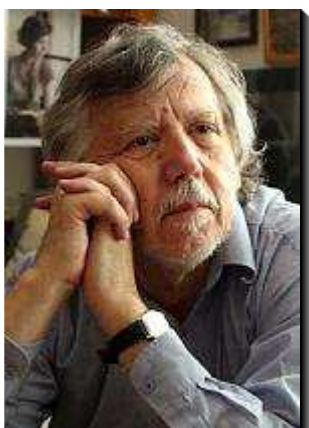
Földes Imre (Budapest, 1934. március 8.) zenetörténész, muzikológus,

egyetemi tanár. Oktatói életműve: 1960-1974: Magyar Iparművészeti Főiskola: óraadó zenetörténet tanár. 1961-1966: Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola: zenetörténet, zeneirodalom, zeneelmélet, szolfézs tanár. 1961-2003: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (ma: Egyetem) és Budapesti Tanárképző Intézet: zeneirodalom, általános zenetörténet, zeneelmélet-szolfézs, közművelődési ismeretek tanár. Nyugdíjba vonulása óta, speciális kollégiumokat tart az Egyetem valamennyi fakultása és a doktoriskola számára. Főbb publikációi: 1. Harmincasok - beszélgetések magyar zeneszerzőkkel (Bozay Attila, Durkó Zsolt, Kocsár Miklós, Kurtág György, Láng István, Lendvay Kamilló, Papp Lajos, Petrovics Emil, Soproni József, Szokolay Sándor (Zeneműkiadó 1969) 2. Johann Sebastian Bach élete és művei (Tankönyvkiadó 1976; 2. kiadás 1980; 3. kiadás 1989) 3. „METSZET” – beszélgetések magyar zeneszerzőkkel. Az 1996-ban, a Fészek Művészklubban megtartott

beszélgetések közül az alábbiak jelentek meg a Parlando hasábjain: Dukay Barnabás, Faragó Béla, Olsvay Endre, Orbán György, Sári József, Sáry László, Serei Zsolt, Tihanyi László, Vajda János. Évtizedek óta a TIT József Attila Szabadegyetemének egyik legsikeresebb előadója, a ZETA Választmányi tagja, a FÉSZEK Művészklub alelnöke;

Gaál Zoltán (Brassó, 1934. február 21.) zeneszerző, zenetanár;

(Fotó: Ingvar Loco Nordin)

Geszty Szilvia (Budapest, 1934. február 28.) operaénekes-tanár. 1961-ben a

berlini Staatsoperben debütált, 1961 és 1970 között a kelet-berlini Német Állami Opera vezető szólistája, 1970-től 1972-ig a hamburgi Állami Opera magánénekes, 1972 és 1975 között a stuttgarti Városi Színház első

koloratúrszopránja. 1975-től a stuttgarti Zeneművészeti Főiskola tanára. 1986 és 1991 között a zürichi Zeneművészeti Főiskolán tanít. Németországban él;

Hamburger Klára (Budapest, 1934. szeptember 29.) zenetörténész.

1981-ben szerezte meg a zenetudományok kandidátusa tudományos fokozatot, és 1982-ben lett bölcsészdoktor. 2003-ban akadémiai doktori címet szerzett. Oktató munkája keretében 1999-ben és 2002-ben „Liszt Ferenc zenéje” címen kollégiumot tartott a Zeneművészeti Egyetem zenetudományi szakos hallgatóinak, emellett DLA és PhD mestervizsgák opponense és zsűritagja. Fő kutatási területe Liszt Ferenc élete és zenéje. Az MTA Zenetudományi Bizottságának alelnöke, 1991 és 2005 között a magyar Liszt Ferenc Társaság főtitkára. Könyvei: *Liszt Ferenc*, kismonográfia, Gondolat: Bp. 1966, 2., bőv., jav. kiad. 1980. Németül: Corvina: Bp. 1973, bőv.,jav. kiad. 1986.. Angolul: Corvina, Bp. 1986. *Liszt-kalauz*, Zeneműkiadó, Bp. 1986. *Franz Liszt. Lettres à Cosima et à Daniela*. Mardaga, Sprimont [Belgium], 1996. *Franz Liszt Briefwechsel mit seiner Mutter*. Eisenstadt, 2000. Szerkesztésében megjelent: *Franz Liszt. Beiträge von ungarischen Autoren*. Corvina: Bp. 1973, *Liszt 2000*, Liszt Ferenc Társaság: Bp.2000. Nagy számú tanulmánya jelent meg (főként Lisztről) magyar, angol, francia, német,osztrák, svéd, amerikai kötetekben, folyóiratokban. Előadásokat tartott Európa több országában, az Egyesült Államokban és Kanadában is.

Hary Béla (Szilágysomlyó, 1934. október 2. – Kolozsvár, 2011. május 14.)

erdélyi karmester, operaigazgató, zenetanár. 1956-ban került a Kolozsvári Magyar Operához korrepetitorként, melynek kétszer volt az igazgatója (1973-1978; 1984-1989). Operák mellett, számos operettek és balettet vezényelt, közben zeneszerzéssel is foglalkozott. A Kolozsvári Magyar Opera és a Gyulai Várszínház együttműködésével született meg Erkel Ferenc összes operájának felújítása és bemutatója. 1998-ban a Kolozsvári Magyar Opera örökös tagjává választotta;

Hegedűs Gyula (Miskolc, 1934, augusztus 5.) zenekari fuvolaművész-tanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc, Zenei ismertető az Országos Filharmónia ifjúsági koncertjein);

Hézszer Zoltán (Debrecen, 1934. január 7. – Budapest, 1988. június 10.) zenetörténész, zenei író, a HUNGAROTON zenei rendezője;

Hollai Keresztély (Budapest, 1934. augusztus 7.) orgonaművész-tanár, főiskolai docens. 1958-59 Fővárosi Zeneiskola - szolfézs tanár, 1959-64 Angyalföldi Ált. Iskola, Budapest - zenetanár, 1964-75 Pécsi Zeneművészeti Szakközépiskola - zeneelmélet tanár, 1974-75 Pécsi Pedagógiai Főiskola - zeneelmélet óraadó tanár, 1975-től Debreceni Egyetem Konzervatóriuma - zongora tanszakon zeneelmélet oktató, főiskolai docens. Kutatási területe: az elmélet tanításának

korszerűsítése, zeneelmélet, 16. sz-i zene, Bach műveinek előadása, művészi tevékenysége: Orgona-estek: Budapesti együttműködés énekkarokkal;

Horváth Gyuláné Agócsy Erika (Pécs, 1934. július. 27.) szolfézstanár, karnagy.

1952-70 Állami Zeneiskola, Pécs, tanszakvezető szolfézstanár, 1970-80 Állami Zeneiskola, Sopron, tanszakvezető szolfézstanár, szakfelügyelő, 1980-87 Weiner Leó Állami Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest XI. kerület, vezető szolfézstanár. A zeneóvodai tanítás módszerének egyik megalkotója és a Pécsi Zeneóvoda vezető tanára; az ifjú zenebarát táborok egyik alapítója és vezetője, a Kodály-módszer egyik külföldi terjesztője-elsősorban Olaszországban;

Kalmár Gyula (Szatmárnémeti, 1939. május 17.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Eger), számítógépes gyakorlóprogramok készítése és oktatása (Számítástechnika az alsó fokú zeneoktatásban, Parlando, 1989/1. szám 23-26. old.);

Kammerer András (Dunabogdány, 1939. december 24.) trombitaművész-tanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola (Debrecen), Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-szólamvezető és igazgató helyettes is, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata – docens, a Debreceni Rézfúvós Kamaraegyüttes alapító tagja és művészeti vezetője);

Károlyi Pál (Budapest 1934. június 9.) zeneszerző, nyugdíjas főiskolai tanár.

1962-90 Weiner Leó Zeneiskola zongora, zeneelmélet, zeneszerzés tanár, Budapest, 1990- BDF Művészeti Kar, zeneelmélet, egyházzene irodalom és kórusirodalom tanár, Szombathely, 1995- c. főiskolai tanár. Alkotói munkájáról: 200 éves jubileumára rendezett nemzetközi zeneszerző versenyen 3. díj (1965); Nyugat-Berlini zeneszerzői versenyen 2. díj (1992); 1969-ben írt Miséjéért Bárdos Lajos Cecilia-díjjal jutalmazta. Műveit többek között az EMB, Boosey & Hawkes, Broekmans & van Poppel jelenteti meg;

Kedves Tamás (Szeged, 1939. december 25. – Debrecen, 2007. február 5.)

gordonka művésztanár. diplomáját 1964-ben szerződtette a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója, Vaszy Viktor a zenekar cselló szólamának vezetői álláshelyére, és a Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatójától, Báthory Sándortól tanári kinevezést is kapott. Szegedtől 1976-ban vált meg, áthelyezéssel a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozatának igazgatója (1989-től Debreceni Konzervatórium) lett. 1988-ban kapott főiskolai tanári kinevezést. Intézményvezetői állásra azonban 1992-ben már nem pályázott tovább, s a Konzervatórium vonós tanszékének vezetője lett. A zene mellett Kedves Tamás filozófia és esztétika tantárgyakat is tanított, lévén ez irányú diplomával is rendelkezett. Az 1970-1980-as években tagja volt a Parlando Szerkesztő Bizottságának. Válogatás Kedves Tamásnak a Parlandóban megjelent írásaiból: A zenepedagógus, mint az állandó önfejlesztés modellje - I. rész:

1978/10., II. rész 1978/11., Komplex esztétikai nevelés és a zenetanárképzés, 1987/8-9., A magyar zenészképzés alternatívái, 1991/1., A nemzeti identitás-tudat alakításának lehetőségei a zenei nevelésben, 1989/4., Szabadságra ítélve. Merre tart a magyar zenei nevelés. 1991/2;

Dr. Kelemenné Farkas Éva (Endrőd, 1934. augusztus 23.) szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagybátony, Állami Zeneiskola, Eger);

Kempelen Tünde /Miskolczi Ottóné / (Budapest, 1939. július 20.) karvezető, ének-zenetanár. 1977-ben elindította az országos, majd nemzetközi kórusfesztivál sorozatot, akkor még Solymári Zenei Hetek néven, ahol az utolsó 1986-ban volt. Bárdos Lajos halála után már Budapestre került a sorozat központja, amikor Kempelen Tünde már a Budapesti Művelődési Központ zenei szaktanácsadója volt. A sorozat akkor kapta meg jelenleg is használt méltó nevét: Bárdos Lajos Zenei Hetek, amely már a XXXVII. sikeres évadnál tart;

Kovács János (Nádudvar, 1934. február 1.) fagottművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-szólamvezető, zenekari felügyelő, Fővárosi IX. kerületi Zeneiskola - fagott-tanár);

Kováts András (Pécs, 1934. augusztus 27.) hegedűművész-tanár, koncertmester (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs, Pécsi Tanárképző Főiskola - Ének-Zene Tanszék, adjunktus, hegedű- és kamara-zenetanár, zenekarvezető);

Kovátsné Gaál Mimi (Nagyatád, 1934. november 15.) zongora- és kamarazene-tanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa – kamarazene-tanár, Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár, Fővárosi V. kerületi Szabolcsi Bence Állami Zeneiskola - zongora- és kamarazene-tanár, Pécsi Sopianae Kamarazenekar - csemballista);

Králikné Rosner Melánia (Cece, 1934. december 22. - Budapest, 2004) énekművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata – tanszékvezető). „...Ő álmodta meg, majd szervezte, fejlesztette és vezette évtizedeken keresztül a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (ma Egyetem) budapesti és 5 vidéki nagyváros Tanárképző Intézetének Magánének Tanszakát. Időt, energiát nem kímélve értő szeretettel irányította a tanszékeken folyó munkát, hogy minél több, jól képzett oktatót és énekest adjanak a zenei életnek. Növendékeivel mindig következetes, szigorú, megalkuvást nem ismerő, de mindig segítőkész és együtt érző volt. Tanítványai az ország, illetve a nagyvilág különböző részein gyümölcsöztetik munkáját operaházak szólistáiként, vagy mint énekarok tagjai, tanárok, rendezők...” (Forrai Zsuzsanna: Búcsú Králikné Rosner Melániától, Parlando, 2004/);

Lakosné Nagy Mária (Kerekegyháza, 1934. október 11.) ének-zenetanár (Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium, Kecskemét, Óvónőképző Intézet, Kecskemét – énektanár, adjunktus, Tanítóképző Főiskola, Kecskemét (énektanár, főiskolai tanár);

Lubik Hédy /eredeti neve: *Lubik Hedvig*/, Budapest, 1934. június 20.) hárfás,

Lubik Hédy
a Nemzeti Múzeumban őrzött
Aranyhárfán játszik

hárfa- és kamarazene-tanár. 1952 és 1987 között a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság, továbbá a Budapesti Kamaraegyüttes tagja és szólistájaként is szerepelt. 1959-ben tanári kinevezést kapott a Zeneakadémián, a hárfa és a kamarazene tantárgyakat oktatta. 1984-től nyugdíjazásáig, 1996-ig főiskolai, illetve egyetemi tanári beosztása volt. Az elmúlt évtizedekben tanítványa volt többek között Vigh Andrea, Peták Ágnes, Sipkay Deborah és Bábel Klára;

Marosy László (Pécs, 1934. május 20.) hegedűművész-tanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs – tanszakvezető és módszertani tanár is, Pécsi Filharmonikus Zenekar);

Máté János (Táp, 1934. június 6. – Budapest, 1998) orgonaművész, karnagy,

teológiai professzor, XX. századi egyházzénész, a budapesti református kántorképző megalapítója. 1959-től húsz évig volt organistája a Rákospalotai református gyülekezetnek, vezetője az ifjúsági énekkarnak, 1968-tól a budapesti Kálvin téri Református templom organista-karnagya harminc évig. 1971-1979 között zongorát tanított a Kodály Zoltán Zenei Általános Iskolában. 1979-től haláláig, 1998-ig a Károli Gáspár Református Egyetem hittudományi karának himnológiai, egyházzene tanszékvezető tanára. 1979-től élete végéig a Károli Gáspár Református Egyetem egyházzenei tanszék vezetője és a Ráday Kórus karnagya. Kántorképző és egyházzenei tankönyveket szerkesztett. A református ritmikus énekeskönyvet (szöveg és ritmusának kidolgozásával) megformálta. Az 1996-ban megjelent Egyetemes Énekeskönyv szerkesztő-bizottságának titkára volt, melyben a Zsinati Bizottság munkáját összegezte, a kottagrafikát ellenőrizte és lektorálta. 1992 óta éneket tanított az újjáalakult Református Gimnáziumban. A Dunamelléki Egyházkerület organaszakértője. A Kodály Társaság és a Liszt Ferenc Társaság tagja. Az EKEK és az IAH külföldi egyházzenei társaságok munkatársa, tagja. A Magyarországi Teológiai Doktorok Kollégiumának himnológiai szekció elnöke, szervezője és összetartója. A XX. század méltán elismert egyházzénésze. Sok zenemű szövegét fordította magyar nyelvre, köztük Antonio Vivaldi Glóriáját is. Zenei hagyatékában műkedvelő kazetták és magnófelvételek, tanulmányi célú előadások és egy Hungaroton hanglemeze, a "Mily szerelmetesek a Te hajlékaid, Seregeknek Ura" orgonajátékával és a Ráday Kórus műsorával, valamint kórusra írt művek kottái találhatók. Orgonaművészete is nemzetközi híré volt!

Monoki Lajos (Kisújszállás, 1934. július 16.) hegedű- és szolfézstanár, karnagy,

ny. főiskolai docens (Felsőfokú Tanítóképző Intézet, Szeged, Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének-Zenei Tanszék-tanszékvezető docens). Tárgyai: hegedű, szolfézs, zenekarvezetés, népzene, hangszeres népzene, hegedű. Kutatási területei: Hangszeres (citera) metodika. Az általa vezetett művészeti együttesek: Zákányszéki Parasztkórus és Citerazenekar, „Rúza Sándor” Népdalkör - Szeged, Horgosi Asszonykórus és Citerazenekar - Szerbia). Sokak örömeire változatlan lelkesedéssel vezeti a szegedi Bálint Sándor Művelődési Házban a Rúza Sándor Népdalkört és Citerazenekart;

Nagy Imre (Hódmezővásárhely, 1934. május 6. – Szeged, 1988) zenekari oboaművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara, Szegedi Szimfonikus Zenekar – zenekari titkár, felügyelő és ügyeletes igazgató is, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged, Szegedi Fúvósötös - alapító tag);

Nagy László (Tiszalúc, 1934. június 6.) zenekari harsonaművész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház, Miskolci Szimfonikus Zenekar, Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc, Miskolci Fúvósötös – alapító tag);

Nagyné Komlós Zsuzsa (Buzsák, 1934. november 18.) ének-zene- és zongoratanár, karnagy (Általános Iskola, Hegykő, Állami Zeneiskola, Sopron – szolfézstanár);

Dr. Nagyné Somogyi Ilona (Budapest, 1934. július 6.) énekművész-tanár (Országos Filharmónia – szólista, MRT Énekkara, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok – tanszakvezető is);

Rados Ferenc (Budapest, 1934. október 26.) zongora-művésztanár, 1964-ben a

(Az ECMA-European Chamber Music Academy fényképe egykori professzoráról)

Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, majd a Zeneművészeti Főiskola (zongora, kamarazene) tanára lett, mint Kadosa Pál asszisztense, Kurtág Györggyel közösen. Mint pedagógus, egy egész magyar zenész generáció számára bírt meghatározó jelentőséggel. Zongoratanárként tanítványa volt többet között Ránki Dezső, Kocsis Zoltán és Schiff András. Legendáshírű zongoraművész. A Parlandóban megjelent írásaiból: Rados Ferenc Kalandozások a zongorafilozófia körül I.(1975/3., II.1975/7-8., Válasz „Hú tanítvány” jeligére, 1975/9., „Félreértés?” 1976/1.);

Rékai Iván (Budapest, 1934.október 4.) zeneszerző és zeneelmélet-tanár, az Alkotó Muzsikások Társaságának alapító tagja. Nyolc évig a Magyar Rádió zenei rendezője volt. Ezzel egy időben kezdett el zeneelméletet, zeneirodalmat, zeneirodalom-ismeretét és szolfézst tanítani a Veszprémi Állami Zeneiskolában, majd a Fővárosi IV. kerületi Erkel Gyula Állami Zeneiskola AMI tanára lett (zeneelmélet- és zeneirodalom-tanár). Kiadott művei: 5 bagatell (3 kiadás), 5 könnyű hegedűduó gyermekeknek, Nagykőrösi emlék 1996 (fúvószenekarra), Hajdu Lóránt-Rékai Iván: 7+7 Duos for Two Horns;

Révész Dorrit (Budapest, 1934. május 8. – Budapest, 2008. augusztus 18.) zenetörténész, szerkesztő, fordító, közreadó. 1959-ben került szerkesztőként a Zeneműkiadó Vállalat irodalmi szerkesztőségébe, 1968-tól 1990-ben történt

nyugalomba vonulásáig ugyanott főszerkesztőként dolgozott. Működésének ideje alatt jelentek meg olyan sorozatok, mint az *Orfeusz könyvek*, a *Napról napra* sorozat kötetei, *A hét zeneműve* rádióelőadás-szövegeinek nyomtatott formája, a *Grove-monográfiák*. Főszerkesztői tevékenységének legnagyobb vállalkozása a háromkötetes, német *Brockhaus-Riemann Zenei Lexikon* magyar változatának előkészítése, fordítása, lektorálása és megjelentetése (1983-85), amelyen irányításával éveken át szinte a teljes irodalmi szerkesztőség dolgozott. Önálló zenetudományi munkásságának a szakma által máig használt eredménye a Bartha-Somfai *Haydn als Opernkapellmeister* című könyv (1960) papírkutatói fejezete, a Bartha Dénessel közösen jegyzett *Joseph Haydn élete dokumentumokban* című gyűjtemény (1961, 1978 - e mű átdolgozott, új kiadását élete utolsó hónapjaiban rendezte sajtó alá), fordítói munkáját olyan kötetek fémjelzik, mint Eric Walter White *Stravinsky-monográfiája* (1976), Leonard Bernstein *A megválaszolatlan kérdés* címmel napvilágot látott írásgyűjteménye (1979), vagy *A zene könyve* (1981, 1983). Miután kiadói főszerkesztőként nyugalomba vonult, 1990-től haláláig az MTA Zenetudományi Intézetének Bartók Archívumában folytatta munkáját, egyrészt a *Bartók Béla Írásai* könyvsorozat főszerkesztőjeként, másrészt a *Bartók Béla Zeneműveinek Kritikai Összkiadása* készülő mintaköteteinek közreadójaként;

Révész Dorrit és Somfai László (Felvégi Andrea felvétele, Muzsika 2000. október, 43. évfolyam, 10. szám.)

Somfai László (Jászládány, 1934. augusztus 15.) zenetörténész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, Bartók Béla zenei hagyatékának neves kutatója. Az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtáránál kezdett el dolgozni. 1963-ban átmént a Magyar Tudományos Akadémia Bartók Archívumához, ahol tudományos munkatárs lett, majd 1972-ben kinevezték annak vezetőjévé. 2005-ig vezette az archívumot. Ezen kívül 1969-ban kezdett el oktatni a Zeneművészeti Főiskolán (később Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem) docensi rangban (zenetörténet, stílselemzés, paleográfia, Urtext, Haydn), majd 1980-ban megkapta egyetemi tanári kinevezését. Az 1980-as években több alkalommal volt vendégprofesszor az Amerikai Egyesült

Államokban. A salzburgi Mozart-kutató Intézet és a kölni Joseph Haydn Intézet tagja is lett. 1997 és 2002 között a Nemzetközi Zenetudományi Társaság elnöke, ezenkívül a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság alapító első elnöke volt. A *Studia Musicologica* szerkesztőbizottságának tagja. 1982-ben védte meg a zenetudományok akadémiai doktori értekezését. Az MTA Zenetudományi Bizottságának lett tagja, amelynek később elnökeként is dolgozott. 1995-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2004-ben annak rendes tagjává választották. Emellett a Brit Akadémia és az Amerikai Tudományos és Művészeti Akadémia is felvette tagjai sorába. Kutatási területe: a Bartók-kompozíciók forráskutatása, illetve Joseph Haydn. Bartók Béla zenei hagyatékának és forrásainak nemzetközileg elismert kutatója. A 2000-es évek elején kutatásai középpontjában a Bartók-kottaösszkiadás metodológiai (módszertani) megalapozása. Emellett kutatta Bartók kompozíciós módszerét is. Nevéhez kilenc kotta-urtext és nyolc kommentált kotta-fakszimile kiadása fűződik. Fontosak Joseph Haydn zenei hagyatékának kutatása terén kiadott publikációi;

Sáros Éva /Kuthy Tamásné (1934 - 1970) énekművész-tanár;

Sebestyénne Farkas Ilona (Köröstarcsa, 1934. december 18.) középiskolai ének-

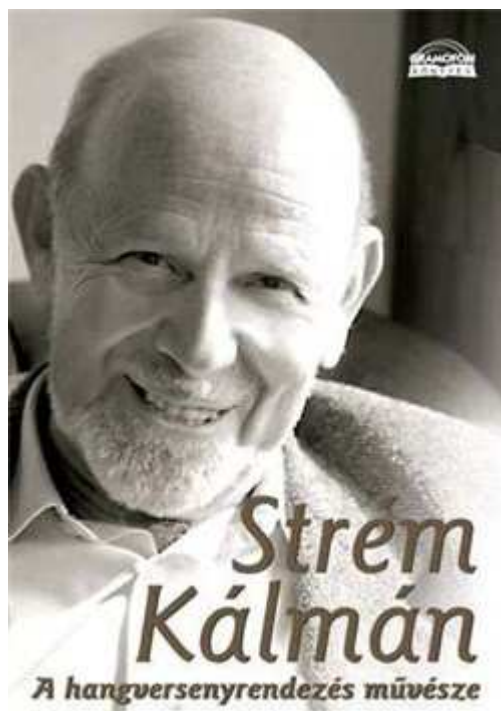
(A Hunyadi Véndiák Kórus archívumából)

zenetanár, karnagy (Fővárosi XIV. kerületi Hunyadi János Ének-Zenei Általános Iskola, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba – népzene-, szolfézs-, és zeneelmélet-tanár). „Kodály Zoltán tanítványa volt, aki megígértette vele, hogy nem zenei adminisztrátor lesz, hanem tanítani fog. Ő ezt a vállalását 50 éven keresztül meg is tartotta és fáradhatatlan zenepedagógusi, karnagy, népzenei munkájával több generációnak adta át a zene szeretetét. 22 éven keresztül tanított a zuglói Hunyadi János Általános Iskolában, munkássága mind a mai napig meghatározza az iskola zenei életét. Itt jelenleg is vezeti a Hunyadi Véndiák Kórust. 1980-tól Békéscsabán dolgozott, alapítója volt a

békéscsabai Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolának. Több kórust hozott létre a városban, kollégáival megrendezte a Békés megyei dalos találkozókat. Közreműködik a határon túli óvónők és tanítónők zenei képzésében. A Kőrösi Nyári Akadémia tagjaként minden évben 60 határon túli nevelő képzésében vesz részt. Legismertebb tanítványa, még ha nem hivatalosan is: saját lánya, Sebestyén Márta Kossuth-díjas népdalénekes - akinek előadói pályája szintén sokat táplálkozott a Mona néni által nyújtott zenei-zenepedagógusi háttérből.” (Új Európa Alapítvány - MOL Tehetséggondozásért díj 2007. évi kitüntetettjének laudációjából;

ifj. Som László (Budapest, 1934. július 26. – Budapest, 2000.) nagybőgőművész-tanár. 1955-től a budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar, 1958-tól az Operaház zenekarának tagja, 1963-tól szólamvezető és a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának tagja. Több mint három évtizeden keresztül volt az 1963-ban alakult Liszt Ferenc Kamarazenekar nagybőgőse. 1961-től a XIV kerületi, majd 1965-től a IX. kerületi zeneiskolában tanított. 1994 óta a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára;

Strém Kálmán (Nagykanizsa, 1934. május 29. – Budapest, 2005. november 27.)

zeneszociológus, hangversenyszervező, szerkesztő. 1952-től az Országos Filharmónia koncertszervező cégnél dolgozott. A rendszerváltás után elsőként alapított magán koncertszervező irodát, és haláláig vezette a Strém Koncert Kft-t. Megszervezte többek között a „Földvári Napok” kortárs zenei fesztivált, a „Haydn Eszterházán” című koncertsorozatot és a T-Com Zongorabérletet. Visszahozta a magyar koncertpódiumra Schiff Andrást, ő ismertette meg a

magyar közönséggel a Franciaországban élő Rév Livia zongoraművészt, fölkarolt és pályára állított fiatal muzsikusokat (Kovács Ágnes szopránénekest, Füzi Nóra zongoraművészt és az Accord Vonósnégyest), és ő indította el Budapesten a kulturális menedzserképzést a Zeneakadémián. Nevéhez olyan kiváló tanulmányok fűződnek, mint a Hol vannak a magyar vonósok?, vagy a Lemorzsolódás a zeneiskolákban. Koncertszervezőként mindig a tökéletességre törekedett, erre utal Batta Andrásnak, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektorának a kijelentése: „Számára egy hangverseny olyan volt, mint egy mestermű, a szó régies, céhes értelmében. Aprólékos finomsággal dolgozta ki művésze portréjának díszes keretét. A világhírűét éppen úgy, mint a még ismeretlen fiatalét.” Emlékére Kurtág György és Sári József zeneműveket komponált. 2007-ben szülőháza falán emléktáblát avattak. 2009. május 29-én a nagykanizsai Medgyaszay Művelődési Ház előterében mellszobrot avattak tiszteletére, Gerő Katalin alkotását. A nagykanizsai Zeneiskola vonósszenekara Strém Kálmán nevét viseli;

Szabó Andrea (Sátoraljaújhely, 1934. december 8.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola – korrepetitor, Oszaka University of Arta –vendégprofesszor);

Takácsné Masopust Margit (Budapest, 1934. január 18.) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola – tanszakvezető és igazgató is;

Dr. Tar Jánosné/ Cvetkova Tamara (Hanino /moszkvai kerület/, 1934. május 24.) zongoratanár (Dnyepropetrovszk és Moszkva, Szovjet Nagykövetség Zeneiskolája, Budapest, Állami Zeneiskola, Érd);

Tibay Krisztina (Battonya, 1934. március 25. - 2006) operaénekes-tanár (Debreceni Csokonai Színház);

Tóth László (Balkány, 1934. május 18.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka Állami Zeneiskola, Kazincbarcika, Budapesten hegedűtanítás);

Tóthmátyás Lajos (Matty, 1934. március 29. – Budapest, 2004. április 27.) zeneiskolai igazgató, zeneszerző. Zeneszerzőként kísérezénét írt Federico García Lorca „A csodálatos vargáné” című színművéhez, kórusai közül pedig „Nyári dal”, „Altató” című alkotásai váltak ismertté. 1962-ben Bécsben zeneszerzői VIT-díjat kapott. Pedagógiai pályafutását Komlón kezdte, majd 1965-től 20 éven át a zalaegerszegi zeneiskola igazgatója volt. Az ő kezdeményezésére vette fel az iskola Pálóczi Horváth Ádám nevét, akinek Zala vármegyéhez fűződő munkásságával részletesen foglalkozott. Zalaegerszeg és Zala megye zenei életének fejlesztését tekintette egyik fő feladatának zeneiskolai igazgatóként, de a megyei és városi hangversenyélet szervezőjeként is, és ezt szolgálta kritikai

tevékenysége a Zalai Hírlapnál. Az ő kezdeményezésére jött létre az Országos Trombitaverseny. Évtizedeken át tanított angolt TIT-tanfolyamokon, ő maga szinkrontolmács-képesítést is szerzett. 1985-től 10 éven át volt a budapesti XVI. kerületi zeneiskola igazgatója. Itt ő szervezte meg az Országos Cimbalom Találkozót, és ő volt a spiritus rectora annak, hogy az iskola Rácz Aladár nevét vegye fel;

Vas Erika (Budapest, 1934. szeptember 24.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola – gyakorlatvezető tanár is);

Vértés Imréné Ökrös Piroska (Debrecen, 1934. március 3.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag, Óvoda, Debrecen, Kavay J. Ének-Zenei Általános Iskola és Váci Mihály Gimnázium, Taszavasvári – ének-zene tanár, karnagy);

Weninger Richárd (Versec, 1934. december 21. – Szeged, 2011. november 2.)

hárfaművész-tanár, karmester. 1958-tól 1961-ig a Vasas Központi Művészegyüttes korrepetitora volt. Ezután két évig az NDK-ban dolgozott, mint korrepetitor, karigazgató és hárfás. Vaszy Viktor újabb hívására 1963-ban hazatért és a Szegedi Szimfonikus Zenekar tagja lett. 1977-ig játszott az együttesben. 1980-ban megalapította a Weiner Kamarazenekart, melyet vezényelt is. Számos ösbemutató és magyarországi bemutató fűződik a nevéhez. Közel 20 hanglezem-felvétele jelent meg. Zenepedagógusi munkája 1965-ben indult. A Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatán, illetve az utóbbi jogutódjaként létrejött SZTE Szegedi Konzervatóriumában hárfát, hárfás kamarazenét és kamarazenét tanított. Ezeknek az iskoláknak 1976-tól egyben az igazgatója is volt. 1978-ban 10-18 éves korú fiataloknak főiskolai előkészítő tagozatot létesített, 1983-ban pedig a Tagozat egyetemi képzési jogának megszerzését irányította. Az intézmény élén 2000-ig, 24 éven át állt, ami rendkívüli a felsőoktatásban. 1976 és 1990 között a Magyar Zeneművészek Szövetsége elnökségének tagja, a szövetség dél-magyarországi csoportjának titkára, A

Parlando Szerkesztő Bizottságának pedig tagja volt. 1996-2006-ig a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége elnökségi tagja volt;

Zsiga László (Kalocsa, 1934. július 10.) gimnáziumi ének-zenetanár (Ének-Zenei Általános Iskola, Kecskemét, Kecskeméti Kodály Kórus karnagya, Kecskeméti Szimfonikus Zenekar –nagybőgő);

75 éve született

Ádám Károly (Alcsút, 1939. február 6.) ny. főiskolai tanár, gordonkaművész.

Oktatói tevékenysége a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolához (1960-68), a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolához (1982-86) és a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karához (1968. óta) kötődik. Gordonka főtárgy, módszertan, didaktika, repertoárismeret tárgyak tanára. Oktatói tevékenysége mellett a Debreceni Filharmonikus Zenekar gordonka szólamvezetője 1974-79, az Országos Filharmónia szólistája 1975-86-ig. A Nyírbátori Nemzetközi Zenei Tábor művésztanára működése alatt végig, továbbképzések, nyári rendezvények, táborok gyakori vendége, oktatója;

Albert Miklós (Budapest, 1939. november 23.) operaénekes-tanár. 1965–68-

ban a debreceni Csokonai Színház, 1968–1976 között az Operaház, 1976-tól a Pécsi Nemzeti, majd ismét a debreceni Csokonai Színház magánénekes. Nagy sikerrel alakítja a Verdi-operák tenor főszerepeit;

Aldobolyi Nagy György (Szeged, 1939. március 1.) zeneszerző, dalszövegíró,

karmester, rendező. 1964-ig az MRT Szimfonikus Zenekarának, majd a Budapesti MÁV Szimfonikusoknak tagja volt. 1968-ig tanított, azóta részben szabadfoglalkozású zeneszerző. 1986–89-ben a kecskeméti Katona József, 1988-2001 között az egri Gárdonyi Géza Színház zenei vezetője volt. Musicales, zenés vígjátékok, színpadi kísérőzenék, táncdalok, szonok népszerű szerzője. Főbb művei: *Charley nénye* (Brandon Thomas);

Amirás Miklós (Torda, 1939. május 16.) zenekari hegedűművész-tanár (Kolozsvári Állami Filharmónia Zenekara, Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető, MRT Szimfonikus Zenekara, Kolozsvári Zeneiskola-tanár);

Andor Éva (eredeti neve: Prácsér Éva) (Budapest, 1939. december 15.) opera-énekesnő (szoprán), főiskolai tanár, Tagja volt Andor Ilona^[1] kiváló karvezető és zenepedagógus gyermekkórusán. 1964-ben a Magyar Állami Operaház magánénekes, 1986-ban a Zeneakadémia ének szakának tanára lett: előbb

docens, majd 2000-től tanszékvezető. Főbb szerepei: Mimi (Puccini: Bohémélet), Pamina (Mozart: A varázsfuvola), Manon Lescaut (Puccini: Manon Lescaut), Nedda (Leoncavallo: Bajazzók), Micaela (Bizet: Carmen), Margit (Gounod: Faust), Susanne (Mozart: Figaro házassága), Sophie (Richard Strauss: A rózsalovag). Tagja volt a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete elnökségének;

Baditz Gabriella /Borsosné / (Győr, 1939. április 1.) szolfézstanár (Állami Zeneiskola Berettyóújfalú, Püspökladány-igazgatóhelyettes is), énekkari művész (Debreceni Kodály Kórus);

Bali József (Mohács, 1939. február 6.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Szolnok)

karnagy (Bartók Béla Kamarakórus, Szolnok) és karmester. Ez utóbbi munkája döntően az 1965-ben az általa megalapított Szolnoki Szimfonikus Zenekarhoz köti. A kezdő, 18-20 főből álló együttesből ma egy biztos intézményi háttérrel rendelkező 50 tagú, képzett muzsikusból álló hivatásos szimfonikus zenekart alakított ki;

Bencsáth Ilona (Szeged, 1939. február 23.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet) és énektanár-karnagy (XVIII. kerületi Általános Iskola, X. kerület Pataky I. tér 1. sz. Ének-zenei Ált. Iskola, Fővárosi Énekkar – titkár, korrepetitor);

Bergendy István (Szolnok, 1939. október 8.)zeneszerző, szaxofonista, énekes

2012-ben

a Bergendy-együttes zenekarvezetője. Testvérével, Bergendy Péterrel 1958-ban alapították a Bergendy-együttest a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem klubjában. 1970-ben újjáalakították a zenekart;

Blaskovicsné Szappanos Enikő (Kecskemét, 1939. január 23.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Szentes, Állami Zeneiskola, Cegléd, Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola zeneiskolai tagozat, Budapest);

Bozay Attila (Balatonfűzfő, 1939. augusztus 11. – Budapest, 1999. szeptember

Nagygyörgy Sándor felvétele

14.) zeneszerző, citera- és furulyaművész. 1963–64-ben a szegedi Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés és zeneelmélet tanára volt, majd 1966-ig kamarazenei szerkesztőként dolgozott a Magyar Rádiónál. 1979-től haláláig a Zeneakadémián tanított, eleinte hangszerelést, de főleg zeneszerzést. 1979-től kapcsolódott be a magyar zene szervezeti életébe: a Magyar Zeneművészek Szövetségének elnökségi tagja, 1988-tól a Magyar Zeneművészeti Társaság alapító és egy ideig elnökségi tagja, a Békéstarhosi Baráti Kör elnöke volt. Alapító tagja és – 1991-ig – elnökségi tagja volt a Magyar Zeneszerzők Egyesületének, 1991-től alelnöke, majd 1992-től 1996-ig elnöke volt a Magyar Zenei Kamarának. 1990-től 1993-ig a Nemzeti Filharmónia igazgatója volt. Alapító tagja volt az 1992-ben létrejött Magyar Művészeti Akadémiának. Bozay Attila műveit számos nemzetközi fesztiválon mutatták be: Tribune Internationale des Compositeurs (Párizs), Varsói Ősz, Zágrábi Biennále, a Modern Zene Nemzetközi Társasága (ISCM) londoni, brüsszeli, grenoble-i fesztiválja, más európai és USA-beli fesztiválok;

Dávid Sándor (Cegléd, 1939. szeptember 5.) hegedűtanár, szakfelügyelő, koncertmester (Erkel Ferenc Zeneiskola, Cegléd, Pest megyei hegedű szakfelügyelő, Ceglédi Városi Kamarazenekar koncertmester);

Deák Árpád (Alsószéki, 1939. október 12.) zenekari oboaművész, zenetanár (Pécsi Nemzeti Színház és Pécsi Filharmonikus Zenekar-szólamvezető I. oboa, Pécsi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető I. oboa, Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs, Mecsek Fúvósötös);

Dr. Deák Ferencné Nagy Judit (Budapest, 1939. május 7.) zeneiskolai szolfézs- és zongoratanár, ének-zenetanár (Ének-zenei Általános Iskola, Kalocsa, Állami Zeneiskola, Kalocsa-igazgató is, Fővárosi X. kerületi Zeneiskola;

Deák Tibor (Szeged, 1939. június 4.) zongoraművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-tanszakvezető is);

Deseő Csaba (Budapest, 1939. február 15. –) magyar hegedű- és brácsaművész

tanár. Hat évig volt zeneiskolai tanár, 1967-től 1999-ig a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja volt. Deseő Csaba az elmúlt évtizedekben jazz muzsikusként olyan nemzetközi sztárokkal játszott együtt, mint Jean-Luc Ponty, John Lewis, Jiggs Whigham, Martin Drew, Dusko Gojkovic, Tony Lakatos, Szabó Gábor, Pege Aladár, Tommy Vig;

Dömötör Ilona/dr. Koplárné (Kecskemét, 1939. január 8.- Érd/Zalaegerszeg, 2000. június) zongora- és szolfézsstanár, karnagy (Pálóczi Horváth Á. Zeneiskola, Zalaegerszeg, Zalaegerszegi Vegyeskar-karnagy);

Esztényi Szabolcs (Budapest, 1939. december 20.) zongoraművész, zeneszerző (Chopin Zenei Középiskola, Varsó, Varsói Zeneakadémia és Pedagógiai Intézet

zenei improvizáció tanára, a magyar-lengyel kulturális kapcsolatok kiemelkedő eredményű szervezője, fejlesztője);

Farkas Magdolna (Székesfehérvár, 1939. július 21.) zeneiskolai oboa- és fafúvóstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota, Fővárosi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola, és zenekari oboaművész: Annabergi Színház Zenekara;

Ferencz Éva (Budapest, 1939. március 3.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola-zongora tanszakvezető, Sopron);

Gál Károly (Mezőberény, 1939. június 19. – Miskolc, 2007. szeptember 25.)

hegedűművész-tanár, koncertmester. Miskolcon, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában vállalt állást, és mivel a Miskolci Szimfonikus Zenekar is 1963-ban alakult meg, ennek az első koncertmestere lett. 1967-ben, amikor megalakult a Zeneakadémia Miskolci Tanárképző Intézete, főiskolai tanársegédi, majd 1979-től adjunktusi kinevezést kapott. 1972-ben megalakította a nevét viselő Gál Vonósnégyest, amelynek 1986-ig, melynek fennállásáig volt a művészeti vezetője. A Főiskolán 1980-tól docensi, majd 1987-től főiskolai tanárként dolgozott. 1982-ben – tanítványai kezdeményezésére és közreműködésével – megalakította a Reményi Ede Kamarazenekart, amelynek csaknem haláláig művészeti vezetője volt. 1989-től 2004-ig vezette a vonós tanszéket;

Gortva Irén (Csanádapáca, 1939. május 3. - Szeged, 2009.) énekművész-tanár. 1959-től 1971-ig a Szegedi Nemzeti Színház énekkari tagja, majd 1971-től magánénekes. Főbb szerepei: *Ulrika* (Verdi: Az álarcosbál); *Suzuki* (Puccini: Pillangókisasszony); *Olga* (Csajkovszkij: Anyegin);

Herczeg László (Tiszaroff, 1939. szeptember 25.) zenekari gordonkaművész-tanár és szolfézstanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Állami Zeneiskola-gordonka-, szolfézs-, zeneelmélet- és zenetörténet-tanár,

Püspökladány, Hajdú-Bihar megyei Pedagógiai Továbbképző Intézet-
munkaközösség-vezető;

Hursánné Vízzy Ildikó (Miskolc, 1939. szeptember 21.) zeneiskolai fuvola- és
szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc, Egressy Béni Állami
Zeneiskola, Miskolc, igazgató-helyettes is;

Ihász Istvánné (Hódmezővásárhely, 1939. május 21.) hegedű és szolfézstanár
(Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely);

Jablonkay Éva (Mezőkövesd, 1939. december 1. – Budapest, 2010. július 12.)

Gregor Józseffel Verdi: Falstaff. c. operájában

operaénekes, énekművész-tanár. 1968 óta volt a Magyar Állami Operaház
magánénekeke;

Kardos Pálné, Csaba Ilona (Szomator, 1939. november 4.) szolfézs és

zongoratanár (Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged, Kodály Zoltán
Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét, Lovassy L. Zeneművészeti
Szakközépiskola, Veszprém);

Kempelen Tünde /Miskolczi Ottóné / (Budapest, 1939. július 20.) karvezető,
ének-zenetanár. 1977-ben elindította az országos, majd nemzetközi
kórusfesztivál sorozatot, akkor még Solymári Zenei Hetek néven, ahol az utolsó

1986-ban volt. Bárdos Lajos halála után már Budapestre került a sorozat központja, amikor Kempelen Tünde már a Budapesti Művelődési Központ zenei szaktanácsadója volt. A sorozat akkor kapta meg jelenleg is használt méltó nevét: Bárdos Lajos Zenei Hetek, amely már a XXXVII. sikeres évadnál tart;

Kenderessy Sándor (Ógyalla, 1939. június 16.) trombitaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok, Postás Szimfonikus Zenekar);

Király István (Szombathely, 1939. október 9.) zenekari kürtművész és tanár, szolfézstanár, kamaraművész (Szegedi Nemzeti Színház, Szegedi Szimfonikus Zenekar, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneiskolai Tanárképző Intézet Szegedi Tagozata, Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged, Szegedi Fúvósötös – alapító tag, Szegedi Kürtszextett alapító tag;

Királyné Veszprémy Eszter (Debrecen, 1939. augusztus 19.) zeneiskolai hegedűtanár, igazgató, zenekari hegedűművész-koncertmester (Állami Zeneiskola, Püspökladány, Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-igazgató is, Debreceni Csokonai Színház operett zenekarának koncertmestere);

Kocsárné Herboly Ildikó (Budapest, 1939. március 28.) középiskolai énekzenetanár, karvezető-tanár, főiskolai docens (43. sz. ének-zenei Általános Iskola, Budapest, Fővárosi Zenei tagozatú általános és középiskolák szakfelügyelője,

Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (szolfézs, módszertan) Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata - karvezetés tanár, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet - főiskolai docens, a Kodály-módszer jelentős képviselője);

Kocziány Lajos (Budapest, 1939. február 24.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, Budapesti MV Szimfonikus Zenekar);

Kósáné Kádár Vera (Nádudvar, 1939. július 11.) ének-zene- és zongoratanár (Ének - Zenei Általános Iskola, Dombóvár, Állami Zeneiskola, Dombóvár-zongoratanár, Állami Zeneiskola, Keszthely –zongoratanár);

L. Kovács Ildikó (Budapest, 1939. október 14.) zongora- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém, Veszprém Város Vegyeskarszólamvezető és zongorakísérő, Péti Munkás Énekkar-zongorakísérő);

P. Kovács Judit (Budapest, 1939. augusztus 12.) ének-zene-, zongora-, zeneelmélet- és szolfézstanár (Általános Iskola és Gimnázium, Nagymaros, Állami Zeneiskola, Heves - zongoratanár, Állami Zeneiskola, Érd – zongoratanár, Tinódi Lantos Sebestyén Állami Zeneiskola, Várpalota – szolfézs tanszakvezető, zongoratanár);

Králik Judit (Balassagyarmat, 1939. július 30.) zenekari fagottművész-tanár (Állami Zeneiskola, Szombathely – szolfézs- és fúvóstanár, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Kruza Richard (Chojnice, 1939. június 17.) vibrafonművész, zeneszerző, hangszerelő;

Lakatos Zoltán (Orosháza, 1939. október 14.) trombitatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula);

Lambertné Papp Mária (Budapest, 1939. február 14.) harmonikatanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Dunaújváros, Állami Zeneiskola, Dunaújváros);

Láng Gusztávné (Kecskemét, 1939. július 12.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár, Állami Zeneiskola, Szarvas, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba);

Lovas József (Szolnok, 1939. március 12.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Veszprém – megyei szakfelügyelő is, veszprémi Petőfi Színház – korrepetitor, zenei munkatárs);

Lörinczyné Morvay Éva (Budapest, 1939. december 7.) gitártanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest – tanszakvezető is);

Máder László (Budapest, 1939. szeptember 7.) Magyar Rádió szerkesztő-rovatvezetője;

Máténé Lőrincz Julianna (Budapest, 1939. április 26.) ének-zenetanár, karnagy (I. és II. sz. Általános Iskola, Fót, Fővárosi XV. kerületi Czabán S. téri Általános Iskola, Váci járási zenei szakreferens, Budapesti Kálvin Kórus – karnagy);

Menyhárt Péter (Pápa, 1939. november 30.) zenekari hegedűművész-tanár

(Állami Zeneiskola, Pápa, Állami Zeneiskola, Ajka – igazgató helyettes is, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar – brácsa-szólamvezető);

Mezey Erzsébet (Budapest, 1939. február 14.) zenekari gordonkaművész. 1963-tól MÁV Szimfonikus Zenekar (rövid megszakítással a Dubrovniki Zenekarban);

Mező László (Szeghalom, 1939. április 27.) gordonkaművész-tanár,

a Bartók vonósnégyes tagja. 1957-ben alapító tagja volt a Komlós Vonósnégyesnek, a későbbi Bartók vonósnégyesnek, 1960-ig zenélt a kvartettben. 1957-től 1962-ig az Országos Filharmónia szólistája volt, és a világ számos pontján koncertezett. 1961-ben kezdett tanítani a Zeneakadémián, jelenleg a Vonós és húros hangszerek tanszékének professor emeritusa. 1976-tól ismét a Bartók Kvartett csellistája lett, és ugyanettől kezdődően a Budapesti Kamaraegyüttesnek is tagja lett;

Nagy Imréné Madarász Marianna (Szeged, 1939. december 18.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar);

Nagy József (Budapest, 1939. november 30.) harmonika- és zongoratanár (Kigyósi Árpád munkaközösségi iskola, Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola, Fővárosi XVI. kerületi Zeneoktatói Munkaközösség – zongoratanár is);

Nagy Kristófné (Karcag, 1939. április 12.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag – igazgató helyettes is);

Pajor Ferenc (Diósgyőr, 1939. január 18.) hegedűtanár, megyei szaktanácsadó (Állami Zeneiskola, Gyöngyös, Állami Zeneiskola, Keszthely, Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, - megyei szakfelügyelő is);

Pechan Zoltánné Krizsa Mária (Szeged, 1939. január 30.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza-igazgató is, Békéscsabai Szimfonikus Zenekar);

Pege Aladár (Budapest, 1939. október 8. – Budapest, 2006. szeptember 23.)

bőgőművész-tanár, zeneszerző, a magyar dzsessz kiemelkedő alakja, világhírű nagybőgős, zseniálisan improvizáló virtuóz, akit nemzetközi kritikusok „a nagybőgő Paganinije” néven is emlegettek (nevéből eredő szójátékkal: Pegenini). Egyszerre játszott klasszikus zenét és dzsesszt – e kétféle elhivatottság sajátos kölcsönhatása egyéni szint adott játéknak. 1978-tól a Zeneművészeti Főiskola docense volt egészen nyugdíjba vonulásáig. Fellépett többek között a New York-i Carnegie Hall-ban Herbie Hancock együttesének vendégszólistájaként, ami azért is emlékezetes, mert akkor kapta meg a világ legjobb nagybőgősének tartott Charles Mingus hangszerét ajándékba a művész özvegyétől. Halálának évében ünnepelte első színpadra lépésének 50. évfordulóját;

Pénztáros Barnáné Ángyán Erzsébet (Hatvan, 1939. január 18.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Hatvan, Fővárosi Zeneiskola Szervezet 7. sz. körzet, Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Zeneiskola);

Pertis Jenő (Budapest, 1939. április 23. – Budapest, 2007. május 2.) zeneszerző.

karvezető. 1964-től 1999-ig a Magyar Állami Operaház korrepetitora volt. Kezdetben a balettkarnál, majd 1989-től a magánénekesek mellett dolgozott. Operaházi munkája mellett 1985-től 1989-ig a Magyar Táncművészeti Főiskola zenei tanszékének vezetőjeként dolgozott;

Petró István (Miskolc, 1939. november 1.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Állami Zeneiskola, Eger, Állami Zeneiskola, Leninváros/Tiszaújváros, Miskolci Nemzeti Színház Szimfonikus Zenekara);

Pintér Ferenc (Szombathely, 1939. április 29. – Győr, 2009. február 8.) opera-,

hangversenyénekes, karvezető. 1970 és 1989 között Győr város tanácsának művészeti főelőadója, 1974-76-ig a győri Tanítóképző Főiskola Magyar Tanszékének óraadó tanára, 1970-től az Országos Zenei Nevelési Konferencia titkára, 1978-tól a Győri Kisfaludy Színház magánénekes, 1989-2001-ig a győri Liszt Ferenc Zeneiskola igazgatója;

Rédly Dénesné Vigassy Mária (Budapest, 1939. március 13.) zenekari hegedűművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Ribly János (Mohács, 1939. március 26.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Filharmonikusok – szólamvezető, Pécsi Nemzeti Színház Zenekara – szólamvezető, zenekari titkár, Pécsi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető, zenekari titkár, Pécsi Vonósnyégyes tagja;

P. Ritkó Katalin (Budapest, 1939. július 2.) szolfézstanár (Fővárosi XIV. kerületi Zeneiskola),

Robozné Homolay Klára (Nyíregyháza, 1939., április 23.) zongoratanár (Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató-helyettes is);

Román Zoltán Pál (Békéscsaba, 1939. szeptember 13. – 1995. december) zenekari fuvolaművész-tanár, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyula, Eberswalde Szimfonikus Zenekar, Szegedi Nemzeti Színház Zenekara, Szegedi Szimfonikus Zenekar, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Szegedi Tagozata, Szegedi Fúvósötös alapító tag);

Rothstädterné Bujdosó Ágnes (Gyula, 1939. június 18.) hegedűtanár (Csermák Antal Zeneiskola, Veszprém – tanszakvezető is);

Rózmán Ákos (Budapest, 1939. – Stockholm, 2005) magyar-svéd zeneszerző,

orgonaművész. Elektroakusztikus zeneszerzési kísérleteit a stockholmi Zeneművészeti Főiskola stúdiójában és az EMS-ben (Stockholmi Elektroakusztikus Zenei Stúdió) kezdte meg. E kísérletek első eredménye az 1974-es Impulsioni (rövid elektronikus darabok ciklusa), mely az 1976-os bourgeois-i Concours International de Musique Electroacoustique harmadik díját nyerte el. Miután posztgraduális tanulmányait a stockholmi Zeneművészeti Főiskolán 1974-ben befejezte, Rózmán Svédországban maradt, és élete hátralevő részét Stockholmban töltötte.;

Rácz Miklós (Gödöllő, 1939. október 23.) nagybőgős, tanár (BM Duna Művészegyüttes-zenekari tag, KISZ Központi Művészegyüttes Zeneiskolája - nagybőgőtanár);

Serné Kutas Edit (Rákosliget, 1939. szeptember 25.) (zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola-igazgató is);

Dr. Sóti Lászlóné (Budapest, 1939. október 17.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös – tanszakvezető is);

Szabados György (Budapest, 1939. július 13. – Nagymaros, 2011. június 10.)

zeneszerző, zongoraművész. 1972-ben kvintettje (Jávori Vilmos, Kimmel László, Ráduly Mihály, Vajda Sándor) megnyerte a San Sebastian-i Nemzetközi Jazzverseny nagydíját free kategóriában. A következő évben megjelentette első lemezét *Esküvő* címmel. Ez a felvétel bekerült a *The Essential Jazz Records* című könyv második kötetébe is, mint a moderntől a posztmodernig tartó időszak 250 legfontosabb albumának egyike. Komponált balettet Markó Iván részére, táncoperát Nagy József inspirációjára, históriás éneket 1956 emlékére, kantátát Babits Mihály verseire, film- és szertartászenét, vonószzenekari darabot, és persze számos zongoradarabot és kamarazenei kompozíciót;

Szabó András (Abony, 1939. december 1.) énekművész-tanár (Szolnok Városi Tanács – népművelési felügyelő és igazgató, Szolnok Megyei Művelődési

Központ – művészeti igazgató-helyettes, Szolnok, Széchenyi Városrész – közművelődési vezető;

Dr. Szabó Ferencné Szilágyi Erzsébet (Szeged, 1939. március 1.) szolfézstanár (Általános Iskola, Mezőtúr, Békéscsaba és Zalaegerszeg –ének-zenetanár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs);

Szathmáry Zsigmond (Hódmezővásárhely, 1939. április 28.) orgonaművész-

tanár, zeneszerző. Az 1961-1962/63-as tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongorakíséret tanított. Az 1970-es évek óta él Németországban. A kortárs zeneirodalom megszólaltatása mellett elismert tolmácsolója Bach és Liszt kompozícióinak is. 1978 óta a freiburgi Zeneművészeti Főiskola professzora, az osakai Művészeti Egyetem állandó vendégtanára, a hollandiai Haarlem-i Nyári Orgonaakadémián rendszeresen tart mesterkurzusokat;

Szél Pálné Szőke Mária (Szeged, 1939. február 1.) magánének- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Baja, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged – magánének tanszakvezető is, Országos Zenepedagógus Szakosztály magánének tagozat vezetőségének tagja);

Szentey Marianne (Budapest, 1939. november 12.) ének-zenetanár, karvezető (Ének-Zenei Általános Iskola, Üllő, Általános Iskola, Budakeszi – megyei ének-zene szakfelügyelő is, Móricz Zsigmond Gimnázium, Szentendre – megyei ének-zenevezető szakfelügyelő és könyvtáros is);

Szilvásyné Németh Gabriella (Hegyeshalom, 1939. szeptember 28.) matematika-, ének-zene-, fuvola- és szolfézstanár, zenekari fuvolaművész (2. sz. Általános Iskola, Veszprém – matematika- és ének-zenetanár, Lovassy László Gimnázium, Veszprém - matematikatanár, Állami Zeneiskola, Veszprém - fuvola- és szolfézstanár, Veszprémi Szimfonikus Zenekar – első fuvolás, Országos Zenepedagógus Szakosztály tagja);

Szűcs Lóránd (Miskolc, 1939. szeptember 12 – Budapest, 2012. február 5.)

zongoraművész, tanár-tanár. 1960 és 1980 között az Országos Filharmónia szólistája. 1961-től 1969-ig alma materében zongorakísérő, 1969-től 2009-ig kamarazenét és zongorakíséretet tanított a Zeneakadémián, 1978-tól egyetemi tanári rangban. 1980-tól 2000-ig korrepetitorként a Magyar Állami Operaházban dolgozott. Alapító tagja volt a Mihály András vezette Budapesti Kamaraegyüttesnek;

Tar Lőrinc (Feketeardó, 1939. július 12.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Eger, Egri Főiskola Női Kara és Megyei Művelődési Központ Kamarakórusa- karnagy);

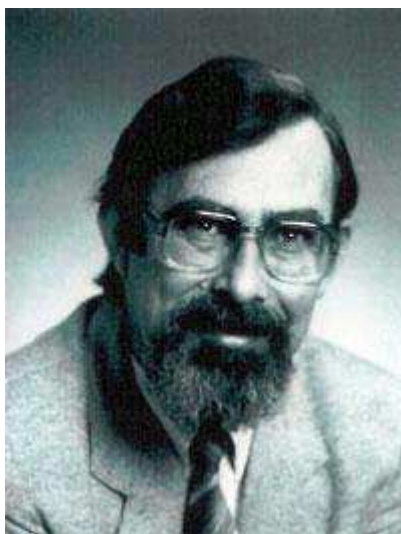
Dr. Ujfalussy Józsefé Pap Enikő (Debrecen, 1939. május 9. középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Kossuth Lajos Tudományegyetem Gyakorló Gimnáziuma, Debrecen, Debreceni Kodály Kórus – karnagy, Liszt Ferenc Zeneiskola Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata –karvezetés tanár, ELTE Általános Iskolai Tanárképző Főiskolai Kar, Budapest – docens, karvezetés tanár, kórusvezető, ének-zene-karvezetés tanszék szakcsoporthoz vezetője;

Varvasovszky Jánosné Velsz Dóra (Budapest, 1939. július 15.) zongora-,

Szolfézs-, pszichológia- és pedagógiatanár tanár (Állami Zeneiskola és Ének-Zenei Általános Iskola, Mosonmagyaróvár –ének zenetanár is), Zeneművészeti Szakközépiskola és Szaktanárképző, Győr – gyakorlóiskola vezető, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozta). További jelentősebb szakfeladataiból: A Muzsikáló Egészség Alapítvány Zeneiskolájában zenei foglalkozások tartása, a Salzburgi Mozarteumban az Integrált Nevelési program keretében előadások tartása, a Kelet-magyarországi Művészetterápiai Egyesületet megalapítása, a németországi Rheiland-Pfalz Pedagógiai Centrum három fogyatékos intézetében zeneterápiai foglalkozások keretében improvizációs módszereinek bemutatása, a Wesley János Lelkészképző Főiskola által szervezett zeneterápiai jellegű továbbképzéseken előadások tartása. „Örömmel gondolok arra, hogy már nekem is vannak a szakmai területeken eredményesen tevékenykedő tanítványaim. Fasching Zsuzsanna, Czabán Angelika, Szabó István, Sárosiné Szabó Márta, Sárosi György, Váradi Judit, Rohrné Szűcs Éva, Sármay József, Vigh Lajos, Bárány Estilla, Csóka Károly, Lakos Ágnes, Tas Ildikó, Gál Erika, Kapiné Detki Eszter, Gurmai Éva”;

Vermes Péter (Brassó, 1939. május 19. – Heidenheim, 1989. december 17.)

erdélyi magyar zeneszerző. 1962–63-ban a kolozsvári Állami Bábszínház zenei munkatársa, 1963–84 között a Gh. Dima Zenekonzervatórium adjunktusa. 1968-ban Gaudeamus-ösztöndíjjal hollandiai tanulmányúton járt. 1985-től Németországban élt, 1987-től Heidenheim an der Brenzben volt tanár. Zeneszerzői életművében sajátos módon ötvöződnek a népi zenekultúra Bartók által közvetített hatásai, a kifinomult mesterségbeli tudás, és kora modern törekvéseinek nyelvi és formai újításai.;

Virágh László (Kispest, 1939. március 8.) középiskolai ének-zenetanár (I.

Zádori Máriával szereplés közben

László gimnázium, Budapest, Ihász Dániel Gimnázium, Budapest, Ars Renata szólóének-együttes művészeti vezetője, MTA Irodalomtudományi Intézet Reneszánsz Kutatócsoport munkatársa, a Magyar Régizenei Társaság –elnök, Eötvös Loránd Tudományegyetemen és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara Olasz Tanszék olasz zenetörténetet és műfordítói szeminárium vezetése). Publikációinak zöme a reneszánsz zene és irodalom kapcsolatával foglalkozik. 1976-ban felfedezte a Giannetta Padovana (Balassi Bálint addig ismeretlen nótajelzése) első változatát. A legutóbbi tíz évben, főként az Ars Renata Együttessel végzett munkájával kapcsolatosan elsősorban a manierizmus énektechnikájával foglalkozik a korszak írásos dokumentumainak (Bovicelli, Rognoni, Caccini stb.) alapján, és ami a leglényegesebb, ezeknek a magánének oktatásában való gyakorlati

alkalmazásával. Évente rendszeresen tart előadásokat a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen,;

Visontay István (Rákosliget, 1939. május 22.) zongoraművész-tanár, karmester. Évtizedek óta Németországban dolgozik. Tanított többek között pl. a schönebecki Zeneiskolában;

Vízvári Ferenc (Pakod, 1934. július 28.) szolfézs- és zeneelmélet tanár (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg, Zrínyi Miklós Gimnázium, Zalaegerszeg – énekzenetanár, karnagy);

Wambach Ferencné Zacher Ilma (Győr, 1939. július 2.) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Győr, Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató helyettes is, Fővárosi VI. kerületi Tóth Aladár Zeneiskola AMI igazgató);

70 éve született

Ábrahám Balázs (Budapest, 1944. december 24.) általános iskolai énektanár, fúvóskarnagy, zeneiskolai igazgató;

Albert György (Marosvásárhely, 1944. november 6.) zeneszerző-tanár;

Avar Antal (Felsőgalla, 1944. december 30.) budapesti és győri harsona és tuba szakközépiskolai művész-tanár;

Bajmóczi Katalin (Budapest, 1944. március 18.) zenekari hegedűművész-tanár. (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola, BM Szimfonikus Zenekar);

Bazsinka István (Pécs, 1944. március 2.) zenekari harsonaművész (Magyar Állami Hangversenyzenekar) és tanár (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola);

Sz. Bécsi Gizella (Budapest, 1944. január 1.) zongora- és szolfézstanár, (Fővárosi XXI. kerületi Zeneiskola) és korrepetitor (MRT Gyermekkórus-korrepetitor, MN Művészegyüttes);

Bedőné Bakki Katalin (Jászberény, 1944. január 31.) kürt- és szolfézstanár

A Jászberény Díszpolgára cím átvételekor (2012)

(Tápiógyörgye, Nagykáta), továbbá karnagy (Lehel Vezér Gimnázium, Vasas Munkáskórus, Palotásy János Vegyeskar, Jászberény);

Berniczky Zsuzsanna (Sárvár, 1944. december 23.) zongora- és szolfézstanár (orosházi Állami Zeneiskola, szegedi Liszt Ferenc Állami Zeneiskola);

Biernaczky Szilárd (Budapest, 1944. március 24.) filozófus, felelős szerkesztő;

Bogáthy József (Zalaegerszeg, 1944. március 20.) kürttanár (Állami Zeneiskola-Nagykanizsa, Állami Zeneiskola-Kaposvár, Somogy megyei rézfúvós szakfelügyelő, ifjúsági fúvószenekarok vezetője;

Boldoczki Sándor (Kiskörös, 1944. november 2.) zeneiskolai trombita-, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa, Állami Zeneiskola, Kiskörös – zenekarvezető is), továbbá ének-zenetanár (Petőfi Sándor Gimnázium, Kiskörös);

Bolyki Rezső (Salgótarján, 1944. december 4.) zenekari kürtművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar);

Borsody László (Ostffyasszonyfa, 1944. június 7.) zeneszerző, zenetanár. (MN

Művészegyüttes-korrepetitor, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Állami Zeneiskola - tanár);

Csemer Géza (Szeged, 1944. július 18. – Budapest, 2012. január 16.) író,

forgatókönyvíró, zenés-színházi rendező. 1967-1985 között az Operaház segédrendezője, 1970-től az ORI és a Magyar Média műsorait állította színpadra. 1973-ban *Hej, cigányok* címmel folklór-összeállítást készített, cigány-klubokat vezetett. 1994-1997 között a Napház alapító igazgatója volt. A Reneszánsz Roma Műhely Alapítvány és ennek keretén belül működő Cigány Színházi Társulás elnöke és rendezője volt;

Eötvös Péter (Székelyudvarhely, 1944. január 2.) zeneszerző, zenepedagógus

és karmester. 1963 és 1971 között film- és színházi kísérőzenék komponálásával foglalkozott. 1966-ban Kölnbe költözött, ahol a Musikhochschulében folytatott karmesteri tanulmányokat, majd 1967-től egy évig a Kölni Opera korrepetitora lett. A következő évben kezdődött együttműködése a Stockhausen Együtessel, amelynek 1976-ig tagja maradt. Közben 1971-ben a Kölni Rádió elektronikus zenei realizátora lett, egészen 1979-ig, majd 1991-ig a Pierre Boulez alapította párizsi Ensemble InterContemporain zeneigazgatója lett. 1985–1988 között több alkalommal vezényelte a londoni BBC Szimfonikus Zenekart, majd 1992 és 1995 között a Budapesti Fesztiválzenekar rendszeresen visszatérő vendégkarmestere volt, illetve többször koncertezett a Nemzeti Filharmonikusokkal is, mint a kortárs zene egyik legelismerettebb interpretátora. 1994-ben a Holland Rádió Kamarazenekarának vezető karmestere lett. Közben zenepedagógiai tevékenységet is folytatott: 1992–1998 között a karlsruhei, majd 1998-tól a Kölni Zeneművészeti Főiskola professzora lett. 1991-ben a pályakezdő karmestereket segítő intézetet alapított Fiatal Karmesterek Nemzetközi Eötvös Intézete néven. 2003 és 2005 között a Stuttgarti Rádió Szimfonikus Zenekarának, 2003-tól 2007-ig a Göteborgi Szimfonikus Zenekarnak, 2009-től 2011-ig pedig a bécsi Rádió Filharmonikus Zenekarának első vendégkarmestere volt. Közben 2004-ben visszaköltözött Magyarországra, azóta ideje jelentős részét itt tölti. Ebben az évben a róla elnevezett intézet is Budapestre költözött. Professzori munkája azonban továbbra is a karlsruhei és a kölni Zeneművészeti Főiskolához kötötte egészen 2007-ig. 1991-ben létrehozta a Nemzetközi Eötvös Intézet Alapítványt, 2004-ben pedig az Eötvös Péter Kortárszenei Alapítványt;

Erdei Péter (Debrecen, 1944. december 8.) karnagy, zeneakadémiai tanár. 1968

és 1972 között az USA-ban a wellesleyi Kodály Musical Training Institute (Boston, USA) társalapítója és tanára. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi docense 1973-tól 2003-ig. 1972-1973-ban a Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatán tanít, a debreceni Kodály Kórus helyettes karnagya, később vezető karnagya 1983-1985 és 1998-2000 között, valamint 2003-tól 2006-ig. 1973-tól a budapesti Zeneművészeti Főiskola karvezetés tanára. 1974-től 1990-ig és 1994-től 2008 augusztusáig a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet főigazgatója. 1991-től 1993-ig a Magyar Rádió és TV Énekkarának karnagya. 1976-tól 2005-ig a Kecskeméti Pedagógus Énekkar karnagya;

Geiger György (Homokmégy, 1944. augusztus 3.) trombitaművész. Közben 20

évesen első trombitás lett a Magyar Állami Operaház zenekarában. 1969-ben került a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarába szólótrombitásnak. 1975-ben vezetésével megalakult a Modern Rézfúvós Együttes. 1979 óta tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szaktanárképző tagozatán. Több számára írt trombitaversenyt mutatott be, amelyek zömmel szerzői lemezeken is megjelentek, illetve rádiófelvétel készült belőlük (Székely Endre, Jereb Ervin, Hidas Frigyes, Lendvay Kamilló, Dubrovay László, Petrovics Emil, Malek Miklós, Rózsa Pál, Patachich Iván albumai). 1996-ban Soroksár Városa díszpolgárává avatta;

Gellén László (Debrecen, 1944. március 13.) zenekari oboaművész-tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház Zenekara, Debreceni Máv Filharmonikus Zenekar, Perui Állami Hangversenyzenekar, Debreceni Lyra Szimfonikus Zenekar);

Hajduné Nemes Klára (Budapest, 1944. május 26.) zenetanár, karnagy (Fővárosi Marczibányi téri Ének-zene tagozatos Általános iskola ének- és furulyatanár, Werst Hartford, Conn., USA/ Kodály Intézet/, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet, Kecskemét-főiskolai adjunktus, Tavasz Kórus, Budapest-karnagy);

Hajduné Varga Matild (Budapest, 1944. január 31.) zenekari hegedűművész-tanár (BM Szimfonikus Zenekar, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola, Postás Szimfonikus Zenekar);

Hajósné Pataky Katalin (Hejőkeresztúr, 1944. július 24.) középiskolai ének-zene tanár, zenetanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros (dalosjáték, szolfézs, zeneelmélet, zongora), ELTE Apáczai János Gyakorló Iskola, Budapest - ének-zenetanár, Móricz Zsigmond Gimnázium, Budapest - ének-zenetanár);

Halász Ildikó (Budapest, 1944. május 29.) zongoratanár (Debreceni Csokonai

Színház, Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola –korrepetitor, Gárdonyi Zoltán református Művészetoktatási intézmény, Biharkeresztes és Magyarhomorog zongoratanár);

Hámori Teréz (Budapest, 1944. március 20.) zenekari hegedűművész (Postás Szimfonikus Zenekar, MV Szimfonikus Zenekar);

Hantos Balázs (Budapest, 1944. március. 17.): operaénekes (basszus). 1973–74-

ben a kasseli opera, 1974-től az Operaház magánénekes. Főbb szerepeiből: Fáraó (Verdi: Aida); Fafner (Wagner: Siegfried); Varlaam (Muszorgszkij: Borisz Godunov); Grigorisz atya (Szokolay S.: Ecce homo);

Harsányi István (Kartal, 1944. november 9.) zenekari gordonművész-tanár

1967-től 1970-ig a Miskolci Szimfonikus Zenekar szólamvezetője volt, majd 1970-től a Magyar Rádió és Televízió zenekarának tagja lett, ahol 1973 óta szólamvezető. 1970 és 1976 között a Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tagozatának tanáráként fejtett ki pedagógiai tevékenységet. Zenekari munkája mellett hangszerépítést is tanult Balázs István műhelyében, 1989-től hangszerészként is dolgozik;

Holló Erzsébet / Zsiza/ (Gyöngyös, 1944. május 27.) óvónő, énektanár, karnagy

(X. sz. Óvoda, Gyöngyös, Társadalmi ünnepeket szervező iroda módszertani munkatárs és igazgató, Gyöngyös, Berze Nagy János Gimnázium ének-zene tanár és karvezető, Gyöngyös, a TÜSZSZI Muzsikus Cég leánykarának, majd vegyeskarának vezetője, a Cantus Corvinus Vegyeskar karnagya;

Horváth Bálint (Kenderes, 1944. október 17.) operaénekes-tanár. 1968-ban Ottó

Felesége, Mészöly Katalin operaénekes társaságában

(Erkel F.: Bánk bán) szerepében mutatkozott be. 1968–1973 között és 1976–77-ben a debreceni Csokonai, 1973–76-ban a pécsi Nemzeti Színház, 1977-től az Operaház magánéneke. Énektanári munkát folytat;

Horváth István (Szentendre, 1944. október 5.) hangmérnök, elektronikus zenei

Sugár Miklós munkáját figyeli

stúdió vezető. A Magyar Rádió elektroakusztikus stúdiójának vezető hangmérnökeként jelentős szerepe volt a 20. századi magyar elektronikus zene fejlődésében. 1970-től nyugdíjazásáig, 2007-ig a Magyar Rádió hangmérnökeként dolgozott. 1974-től részt vett a rádió elektronikus zenei stúdiójának létrehozásában, majd 1976-tól a stúdióvezető hangmérnöke volt a stúdió 2007-es bezárásáig. 1975 és 1995 között a Zeneakadémia zeneszerzés szakos hallgatóinak az elektroakusztikus zeneszerzés gyakorlatát oktatta Pongrácz Zoltán professzor úr irányításával. 1991-től a Sugár Miklós zeneszerző-karmester irányításával megalapított elektroakusztikus műveket megszólaltató EAR együttes hangmérnöke.;

Horváthné Bakó Enikő (Debrecen, 1944. május 13.) középiskolai ének-zene tanár, karvezető (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét - (ének-zene és hegedűtanár, Fővárosi II. kerületi Járdányi Pál Zeneiskola hegedű- és szolfézstanár, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola hegedű előképző tanár, ifjúsági zenekarvezető);

Horváthné Nagy Gabriella (Debrecen, 1944. november 15.) zongora- és szolfézs- és ének-zenetanár (Ének-zenei Általános Iskola, Tiszavasvári, Állami Zeneiskola, Újfehértó-zongora- és szolfézstanár, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény - zongoratanészak-vezető);

Kalmár Magda (Budapest, 1944. március 4.) opera-énekesnő. Az Operaház

1967-ben szerződött. 1998 óta az Operaház örökös tagja. Hangversenyénekesként és operett-énekesnőként is elismert. A Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: 56. (pl. : Monteverdi: Poppea megkoronázása....Ámor, Wolfgang Amadeus Mozart: Szöktetés a szerájból....Blonde, Wolfgang Amadeus Mozart: Così fan tutte (Mind így csinálják)....Rosina, Strauss: Rózsalovag....Sophie, Wolfgang Amadeus Mozart: A varázsfuvola....Papagena; Pamina, Mozart: Thamos, Egyiptom királya....Sais, Petrovics Emil: Lysistraté....Női karvezető, Ránki György: Pomádé király új ruhája....Dzsufi, Alban Berg: Lulu....Lulu, Mozart: Don Juan....Zerlina, Giuseppe Verdi: Rigoletto....Gilda, Wolfgang Amadeus Mozart: Figaro házassága....Susanne, Erkel Ferenc: Hunyadi László....Gara Mária, Gaetano Donizetti: Szerelmi bájital....Adina);

Kapronyi Margit / Mester Gáborné (Budapest, 1944) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Szentendre, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola AMI, Budapest);

Kelecsényi Zsolt (Budapest, 1944. március 9.) ének-zenetanár, karnagy (XVIII. kerületi Általános iskolák: Darus utca, Bokányi D. u., Vörösmarty Mihály ének-zenei és nyelvi tagozatos Általános Iskola és Gimnázium);

Kelemen Magdolna (Budapest, 1944. május 2.) gordonkatanár, zenekari

Férjével, Balázs Oszkár ütőhangszeres művész-tanárral, hangszerkészítővel

gordonkaművész (Fővárosi Operettszínház, Állami Zeneiskola, Dorog, Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola AMI);

Kendeh Gusztáv (Nyáregyháza, 1944. július 27.) (fuvola- és szolfézstanár

(Állami Zeneiskola, Keszthely, Járdányi Pál Állami Zeneiskola AMI, Tapolca – igazgató);

Kerényi Gábor (Fót, 1944. augusztus 13.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar);

Kiss Gyöngyi (Budapest, 1944. október 26.) zongoraművész-tanár, szerkesztő (Magyar Rádió Zenei Főosztály-zenei szerkesztő);

Keveháziné Hegyi Ildikó (Rákospalota, 1944. április 23.) hegedűművész-tanár.

A művészképző elvégzése után a nagyváradai majd a kolozsvári Filharmónia zenekarának tagja lett. 1980-tól a Pro Camera vonósnégyes első hegedűse (számos hazai kortárs mű bemutatója fűződik nevükhöz). 1989-ben családjával áttelepült Magyarországra, ahol előbb a budapesti Operaház, majd 1992-től a Rádiózenekar koncertmestere lett. Több kamaraegyüttes művészeti vezetője (Pro Camera vonósnégyes, Camerata Budapest kamarazenekar) az Intermoduláció kortárszenei együttes koncertmestere, az Édes vonósnégyes tagja);

Kiss Lászlóné (Somlóvásárhely, 1944. március 25.) gordonka- és szolfézsztanár (Vándor Sándor Zeneiskola, Leninváros/Tiszaújváros-igazgató is);

Kiss Sarolta (Szatmárnémeti, 1944. március 31.) zongoratanár (Művelődési Ház, Martfű, Állami Zeneiskola, Abony, Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola AMI);

Klenjánszky Tamás (Budapest, 1944. október 31.) zongoraművész, művészeti

Klenjánszky Tamás mellett (a kép bal oldalán) Bozóki András, a nemzeti kulturális örökség egykori minisztere

szaktanácsadó. Pályája kezdetén a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Győri Tanárképző Intézetében tanított zongora, zenetörténet és esztétika tárgyakat, majd Budapesten, az egykori Interkoncert művészeti szakembereként, majd az Interart Fesztiválközpont alapító igazgatójaként tevékenykedett. 1997-től 2004-ig az Európai Művészeti Fesztiválok Szövetségének titkárságát vezette Genfben. 2004-től független szakértőként és felsőfokú szakképzési programok előadójaként vállalt felkéréseket, elsősorban a kulturális tárca nemzetközi művészeti programjaival foglalkozó háttérintézményekben. Pályája kezdetén aktív résztvevője volt az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezetének;

Kótye András (Cegléd, 1944. augusztus 25.) általános iskolai orosz és zenetanár (Általános Iskola, Újszilvás - orosz és ének-zenetanár, Általános Iskola, Cegléd - orosz és ének-zenetanár, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd - gitártanár);

Kovács Attiláné Szentiványi Márta (Győr, 1944. május 1.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Vác, Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Zeneiskola, Budapest, Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola);

Dr. Kovács Erzsébet (Székesfehérvár, 1944. február 28.) énektanár, karvezető (II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Székesfehérvár, József Attila Gimnázium);

Körmendi Klára (Budapest, 1944, március 22.) egyetemi docens

Nagygyörgy Sándor felvétele

(LFZE Billentyűs és Akkordikus Hangszerek Tanszék - XX. századi zongoramuzsika előadói gyakorlata tárgy. Fontosabb koncertjei: 1965: Nemzetközi Chopin Zongoraverseny, Varsó, döntő, 1966: Magyar Rádió Zongoraversenye, 1967: Nemzetközi Zongoraverseny, München, döntő, 1971: Gaudeamus Kortárs Zenei Verseny, Rotterdam, Zenei fesztiválok: Korunk Zenéje, Mini Fesztivál, Párizsi Humanité Fesztivál, Londoni ISCM Fesztivál,

Holland Fesztivál, Varsói Ősz, Zágrábi Biennále. 1965-1993: Országos Filharmónia szólistája. Tagságok: 2008-tól a Magyar Zeneművészeti Társaság elnöke, választmányi tag az Erkel Társaságban, és a Veress Sándor Társaságban, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanulmányi bizottságának elnöke;

Kőszegi Imre (Budapest, 1944. december 6.) dobművész-tanár, zeneszerző, a

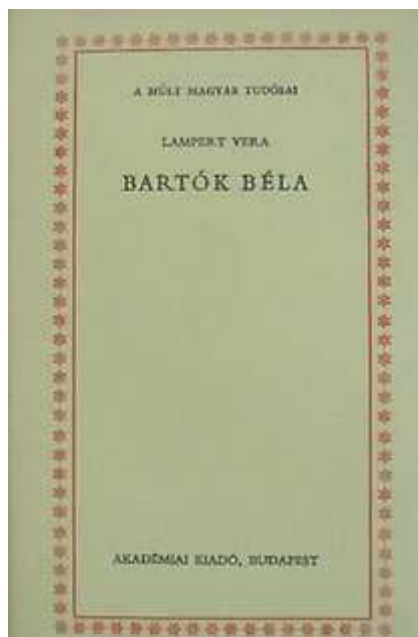

Magyar Jazz Szövetség elnöke 2002-2008, a hazai és a nemzetközi jazzélet egyik legaktívabb résztvevője, a Zeneakadémia Jazz Tanszék ütőtanára. Saját együttesein kívül megszámlálhatatlan külföldi és magyar muzsikussal játszott és játszik együtt, muzsikált. Több mint 150 lemezen működött közre;

Krum Gyula (Orci, 1944. június 1.) zenekari hegedűművész-tanár (Józsefvárosi Zeneiskola, Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara);

Kucsera Imre (Fót, 1944. október 26.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézstanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok, Postás Szimfonikusok, Ungár Zenekar);

Lampert Vera (külföldön *Vera [Lampert] Deak* is) (Torbágy, 1944. december 24.) zenetörténész. 1969 és 1978 között a Magyar Tudományos

Akadémia Zenetudományi Intézetében a Bartók Archívum munkatársa. 1978-tól az Egyesült Államokban él. Kutatásainak középpontjában Bartók népzene tudományos munkássága, a népzene műveiben játszott szerepe, és előadóművészi pályája áll;

Lévai Zsolt (Eger, 1944. október 11.) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Eger, Gárdonyi Gimnázium, Eger – ének-zenetanár, Musikschule Feldkirch);

Dr. Lichyné Szücs Márta (Sajóbábony, 1944. május 21.) középiskolai ének-zenetanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc - igazgató is);

Madarassy Gábor (Budapest, 1944. november 19.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Magyar Néphadsereg Művészegyüttes, Magyar Állami Hangversenyzenekar/Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Fővárosi IV. kerületi Erkel Gyula Állami Zeneiskola);

Maginé Hazafi Márta (Királyháza, 1944. február 18.) klarinét- és szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény – furulyatanítás és tanszakvezetés is);

Matkovics Tilda (Bácsújfalú, 1944. március 14.) zongora- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Szekszárd, Bihari János Állami Zeneiskola, Abony, Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola);

Mátyás Ferenc (Esztergom, 1944. március 24.) ének-zenetanár, zeneiskolai igazgató (Általános Iskola, Tápiógyörgye, Bihari János Állami Zeneiskola,

Abony – igazgató helyettes is, Körzeti Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye – igazgató is);

Meskó Sándor (Munkács, 1944. július 18.) zongoraművész-tanár (Kijevi Állami Opera – korrepetitor, Kijevi Állami Bábszínház – zenei vezető, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata, Békéscsabai Jókai Színház – karmester);

Dr. Miháltz Gábor (Szeged, 1944. április 1.) klarinétművész, főiskolai tanár.

1967-94 MÁV Szimfonikus Zenekar, szólamvezető első klarinétos, 1969 Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Tanárképző Főiskolai Kara klarinét és klarinét módszertan tárgyak oktatója, 1996 tanszékvezető tanár, 1985-91 igazgató. Főbb publikációi: A skálázásról (1985, Parlando), Iskolaváltás a klarinétjátékban (Parlando, Rohrblatt, német nyelven), A klarinétjáték módszertana (főisk. jegyzet, 2003-disszertációja címe is egyben. Megjelenik a Parlando 2014/2. számában);

Módos Tiborné (Zagyvaróna, 1944. szeptember 26.) középiskolai magyar, és ének-zenetanár (Általános Iskola, Kálló, Petőfi Gimnázium, Aszód;

Molnár Lajos (Deáki, 1944. október 7.) ének-zenetanár (Általános Iskola, Tevel – tanító, Ságvári Endre Általános Iskola, Dunaújváros, Állami Zeneiskola, Dunaújváros – zongorakísérő);

Molnár László (Budapest, 1944. november 14.): karmester. 1968-tól 1972-ig különféle munkaköröket töltött be Szolnokon (pl.: a városi önkormányzat Bartók

Kamarakórusának karnagya). 1972 óta a Bessenyei György Tanárképző Főiskola adjunktusa, a Szegedi Nemzeti Színház karigazgatója, karmestere;

Mucsi Árpád (Szeged, 1944. március 30.) zenekari harsonaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar, Molnár Dixieland);

Nagy Ferencné Révész Mária (Dunaföldvár, 1944. február 17.) fafúvós-tanár (Állami Zeneiskola, Dunapataj, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló - furulya tanítás, és tanszakvezető is);

Dr. Nagyné Bárány Estilla (Dáka, 1944. május 5.) fuvola. És szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa);

Nagyné Rábai Julianna (Polgár, 1944. február 4.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen;)

Németh Gyula (Kustánszeg, 1944. április 23.) zenekari gordonművész-tanár (Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola, Zalaegerszeg, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Németh Márta (Budapest, 1944. október 8.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Cegléd, Állami Zeneiskola - szolfézstanár, Fővárosi XV. kerületi Hubay Jenő Zeneiskola –szolfézs-tanár, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszak - hangképző tanár, ének főtárgy- és szolfézstanár, Magyar Rádió Énekkara – hangképző tanár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Középiskolai Énektanárképző- hangképző tanár);

Németh Tamás (Baja, 1944. január 30.) zongoraművész-tanár (Vakok Általános

Iskolája, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola. 1991-ben négy vak zenetanár – Farkas Mátyás, Lakatos Tamás, Magyar Csaba és az alapító, **Németh Tamás** – "Ungária" néven

zongoranégyest hozott létre Ungár Imre zongoraművész-tanár, a nagy előd tiszteletére;

Padosné Mátray Éva (Budapest, 1944. július 27.) zongoraművész-tanár (Fővárosi XIX. kerületi Zeneiskola – tanszakvezető is), XX. kerületi Állami Zeneiskola;

Paksa Katalin (Zalaegerszeg, 1944. február 8.) népzene kutató, a

zenetudományok kandidátusa (MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet Népzene- és néptánc kutató osztály). Kutatási témái: A magyar népzene történeti és stílusi összefüggései, Népzenei előadásmód, Népzenei forrás-kiadás. PAKSA KATALIN FŐBB PUBLIKÁCIÓI: KÖNYVEK: ● Kodály népdalfeldolgozásainak dallam- és szövegforrásai. Zeneműkiadó. Budapest, 1984. (szerzőtársak: Bereczky János, Domokos Mária, Olsvai Imre, Szalay Olga). ● Magyar népzene kutatás a 19. században – Hungarian Folk Music Research in the Nineteenth Century. MTA ZTI, Budapest, 1988. (Műhelytanulmányok a magyar zenetörténethez 9.) ● A magyar népdal díszítése. MTA ZTI, Budapest, 1993. ● Magyar népzenei antológia. Alföld. MTA ZTI, Budapest, 1994. (szerzőtárs: Németh István) ● Magyar népzene történet. Balassi Kiadó, Budapest, 1999, 2002. ● Magyar népzene történet. Balassi Kiadó, Budapest, 1999, 2002. Összkiadás: ● A Magyar Népzene Tára X. Népdaltípusok 5. Balassi Kiadó, Budapest, 1997. (szerkesztő);

Palotás József (Kiskunfélegyháza, 1944. március 16.) hegedű- és szolfézstanár (M. Bodon Pál Zeneiskola, Kecskemét – igazgató is, Kecskeméti Szimfonikus Zenekar - hangversenymester);

szolfézstanár(M. Bodon Pál Zeneiskola, Kecskemét – igazgató is, Kecskeméti Szimfonikus Zenekar hangversenymester);

Parákné Vass Klára (Sárvár, 1944. június 11.) zenekari oboaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Celldömölk, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, Fővárosi XXI. kerületi Fasang Árpád Állami Zeneiskola AMI);

Pileczky Erzsébet (Veszprém, 1944. szeptember 24.) gimnáziumi ének-zenetanár, karnagy (1967-72 Radnóti Miklós Általános Iskola történelem-, és ének-zenetanár, osztályfőnök, az iskolai énekkar megalapítója, 1970-től emellett óraadó tanár a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnáziumban, 1974- főállású tanár a Gimnáziumban, 1972 Balatonfüred Város Vegyeskarának megalapítója, szakmai cikkek a Pedagógiai Szemle c. újságban);

Pusztai Ferenc (Alberti, 1944. szeptember 21.) ütőhangszeres művész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok – timpani szólamvezető, Magyar Állami Hangversenyzenekar;

Rolla János (Kőtelek, 1944. szeptember 30.) hegedűművész, a Liszt Ferenc

Kamarazenekar koncertmestere, a Zempléni Művészeti Napok alapítója. Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertmestere, a Zempléni Művészeti Napok alapítója. 1963–1979 között a Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenymestere, 1979 óta művészeti vezetője, melynek partnerei volt többek között Maurice André, Jean-Pierre Rampal, Alexander Schneider, Henryk Szeryng és Vásáry Tamás;

Rozsos István (Budapest, 1944. július 6.) opera- és oratóriuménekes, tanár

Az 1981-es operaházi Mesterdalnokok bemutató szereplői között (balról jobbra az első sor: Gáti István, Ilosfalvy Róbert, Ferencsik János, és Tokody Ilona és Sólyom-Nagy Sándor, második sor közepén **Rozsos István** és Nagy Ferenc)

Operaházi tagsága mellett tagja volt a Stadtische Büchne Osnabrück színháznak és a Deutsche Oper am Rhein Düsseldorfnak, de tagja volt a Madách Színháznak is. Oratóriuménekesként is tevékenykedik. Jelentősebb szerepei: Herodes (Richard Strauss: Salome), Dávid (Richard Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok), Loge (Wagner: A Rajna kincse), Mime (Wagner: Siegfried), Pong (Giacomo Puccini: Turandot), Pinkerton, Goro (Puccini: Pillangókisasszony, Basilio (Wolfgang Amadeus Mozart: Figaro házassága), Festő (Alban Berg: Lulu), Pedro (Eugene D'Albert: A hegyek alján), Frosch (Ifj. Johann Strauss: A denevér), Francia király (Kacsóh Pongrác: János vitéz), Andrés, Cochenille, Pittichinaccio, Ferenc (Jacques Offenbach: Hoffmann meséi), Sporting Life (George Gershwin: Porgy és Bess);

Schmidt Nóra (Budakalász, 1944. május 23.) zongoraművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapesti Kamaraegyüttes);

Sellyei Gáborné (Szombathely, 1944. szeptember 8.) ének zenetanár (Általános iskolák, Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely Ének-Zene Tanszék – csoportvezető);

Simon Mihály (Debrecen, 1944. augusztus 20.) hegedű- és szolfézstanár (BM Tűzrendészet Országos Parancsnokság Zenekara - hegedű, Állami Zeneiskola, Siófok – igazgató is, Lappeenranta Zenei Intézet – hegedű-, brácsa- és kamarazene-tanár);

Sipos Antal (Polgár, 1944. november 2.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag és igazgató-helyettes is, Állami Zeneiskola, Kisújszállás);

Soltész Nagy Lászlóné Lédeczi Judit (Budapest, 1944. február 26.) gordonka- és

Lédeczi Judit és a Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium Leánykara

szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd, Kossuth Lajos Gimnázium, Cegléd – ének-zenetanár, karvezető);

Somfai Mária Erzsébet (Óradna, 1944. április 2.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nádudvar, Állami Zeneiskola, Tiszafüred);

Somosné Sűrű Erzsébet (Szolnok, 1944. május 1.) hegedűtanár (Bartók Béla Zeneiskola, Szolnok, Szolnoki Szimfonikus Zenekar – koncertmester, hegedű szakfelügyelő);

Szabóné Éles Júlia (Tarcal, 1944. április 24.) zongora- és szolfézstanár, kamaraművész (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, Cantemus Gyermekkar, Nyíregyháza – zongora-korrepetitor);

Szabóné Kozák Anna (Debrecen, 1944. július 29.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Ajka, Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém);

Szathmáry Lilla (Pápa, 1944. július 3. –) orgonaművész, karnagy. 1980-tól a

Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium tanára.
Hangversenyeinek programján főként Johann Sebastian Bach orgonaművei szerepelnek;

Szatmári Györgyné (Taktaharkány, 1944. január 1.) történelem és énekzenetanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely –zongoratanár);

Szentirmai Szabolcsné (Kassa, 1944. január 23.) zongoratanár, basszusgitáros, billentyűs, énekes (Palotási János Állami Zeneiskola, OSZK Könnyűzenei Stúdió);

Szentirmai Zsolt (Jászberény, 1944. március 16.) klarinét- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kisújszállás-fafúvós tanár, Palotási János Zeneiskola, Jászberény, Állami Zeneiskola, Kisújszállás, Musikschule Mittleres Rheintal, Hohenems/Voralberg);

Szentmihályi Gyula (Budapest, 1944. december 10.) zenekari hegedűművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar – II. hegedű szólamvezető is);

S. Szerdahelyi Katalin (Veszprém, 1944. október 26.) zongora- és szolfézstanár (Zenei Általános Iskola, Üllő – ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Siófok, Háziipari Szövetkezetek Kodály Zoltán Női Karának karnagya, Zenei Intézet, Lappeenranta – korrepetitor is);

Szirkelné Bokor Júlia (Veszprém, 1944. július 19.) zongora- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém Város Vegyeskara – zongorakísérő);

Szirányi János (Budapest, 1944. június 14.) zongoraművész, tanár, igazgató.

1968-70 Fővárosi XIX. ker. Zeneiskola - zongora tanár, 1968-78 Zeneakadémia Gyakorló Iskolai zongora tanszak vezető, 1970- Magyar Rádió, Szimfonikus zenei rovat, zenei szerkesztő, rovatvezető helyettes, 1982-91 MR Zenei Főosztályvezető, főszerkesztő, 1991-93 főosztályvezető, Bartók Rádió mb. intendáns, 1993-94 MR Zenei Főosztály – vezető szerkesztő, 1994-96 MR elnöke, 1996-02 MR művészeti igazgatója, 2002- Bartók Béla Emlékház igazgató. A Világhíres zeneszerzők 20 kötetes könyvsorozat szerkesztője, Schubert, Kodály és Bartók életrajzi könyvek (Kossuth Kiadó 2011) írója. Liszt Ferenc Társaság. elnöke, Lajtha László Társaság elnöke, Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma, 2006- elnöke, ORTT Panaszbizottság;

Szirmainé Székely Anikó (Nagysimonyi, 1944. augusztus 10.) zenekari hegedűművész-tanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szombathely, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Szkladányi Péter (Zirc, 1944. november 20. - Pécs, 2003. május 29.)

fuvolaművész, zenekari igazgató. 1964-től a Mecsek Fúvósötös, 1966-tól 1983-ig a Pécsi Szimfonikus Zenekar tagja. 1984-től haláláig a Pécsi Szimfonikus Zenekar ügyvezető igazgatójaként dolgozott. 1989-ben a pécsi Zenei Fesztivál alapítója. Zenetörténeti munkái: Lickl György, a pécsi székesegyház zeneszerzője és karnagya; Weidinger Imre és Amtmann Prosper művészete; A Pécsi Királyi Főgimnázium zenéje a 19. század első felében; Színházi zene Pécsen a 19. század első felében; Hözl Szeráf Ferenc zeneszerző munkássága és a pécsi székesegyház zenéje karnagyi működése (1843-1884) alatt;

Szótér Béla (Beregszász, 1944. július 23.) zenekari klarinétművész-tanár (Técső – fúvóstanár, Zeneiskola, Koszinó - igazgató is, Körzeti Állami Zeneiskola, Nagykáta);

Szőke Géza (Vácrátót, 1944. szeptember 9.) (ének-zene-, harsona- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót, Állami Zeneiskola, Keszthely);

Sztán Jánosné (Hódmezővásárhely, 1944. szeptember 25.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Sárospatak, Állami Zeneiskola, Orosháza, Állami Zeneiskola, Csongrád);

Tallós Pálné Bányász Teréz (Pápa, június 30.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Ajka devecseri tagozata, Koncz János Állami Zeneiskola, Sárvár, Ságvári Pedagógus Kórus);

Telek Károlyné Erős Mária (Jászberény, 1944. június 20.) zongora- és szolfézstanár (Művelődési Ház Jászsalsószygyörgy, Palotási János Zeneiskola, Jászberény - igazgató-helyettes is);

Tihanyi József (Paks, 1944. április 21.) gyakorlóiskolai magyar és ének-zenetanár (III. sz. Általános Iskola, Paks, Tanítóképző Gyakorlóiskolája, Paks – ének-zene szakvezető, Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs I. sz. Gyakorlóiskolája, Pécsi Nevelők Háza Kamarakórus – tag);

Timkó Tamás (Peresztlény, 1944. október 20.) zongora- és szolfézstanár, karvezető (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd, Állami Zeneiskola, Nagykőrös, Zenei Intézet, Tampere);

Timkóné Bognár Márta (Cegléd, 1944. november 27.) hegedű- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd, Arany János Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Nagykőrös – ének-zenetanár, karvezető, Zenei Intézet, Tampere);

Timkóné Gerendásy Anna (Gyón, 1944. szeptember 4.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Szinyei Merse Gimnázium, Budapest – Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola - zeneelmélet-tanár, BKV Szabó Máté Művelődési Ház Ifjúsági Vegyeskara - másodkarnagy);

Dr. Tokaji András (Budapest, 1944) nagybőgőművész-tanár, zeneszociológus:

Tóth Gyöngyvér (Győr, 1944. augusztus 27.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Keszthely, Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár);

Tóth Kovács László (Szeged, 1944. szeptember 23.) zongora-, szolfézs- és fagott-tanár (Szeged, 1944. szeptember 23.) Állami Zeneiskola, Csongrád, Állami Zeneiskola Fiókiskolája, Kiskunmajsa – vezető és alapítótanár, Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa – igazgató is);

Török István (Szeged, 1944. szeptember 11.) zenekari trombitaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar, Postás Szimfonikus Zenekar, Állami Operaház Zenekara, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Győri Tagozata, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Uhrner Rudolf (Budapest, 1944. december 1.) zenekari klarinétművész-tanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros Postás Szimfonikus Zenekar, Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola);

Vághelyi Gábor (Gödöllő, 1944. júl. 9.): operaénekes-tanár. 1967–74-ben a

Honvéd Művészegyüttesben énekelt, 1974–1981 között a Szegedi Nemzeti Színház magánénekeke. 1979-ben fellépett az Operaházban. 1981-től a Pécsi Nemzeti Színház tagja. Főbb szerepei: Papageno (Mozart: A varázsfuvola); Figaro (Mozart: Figaro házassága; Rossini: A szevillai borbély);

Váradi Emőke (Budapest, 1944. május 3.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc - korrepetitor is, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata – korrepetitor is, Magyar Állami Operaház - korrepetitor);

Váray László (Bácsandrászállás, 1944. május 6.) zenekari ütőhangszeres

művész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Győri Tagozata, Széchenyi István Egyetem Varga Tibor Zeneművészeti Intézet, Győr);

Vaszlik Kálmán (Ózd, 1944. november 22.) zenekari fuvolaművész-tanár,

vezető karmester (Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi Operettszínház Zenekara, Pénzügyőr Zenekar, Budapest, Rácz Aladár Zeneiskola AMI, Budapest és Molnár Antal Zeneiskola AMI, Budapest;

Vecsey Ervin (Budapest, 1944. október 27.) klarinéttanár (Állami Zeneiskola, Várpalota, Állami Zeneiskola, Balatonfüred);

Véghné Balla Edit (Jánd, 1944. február 15.) gordonkatanár (Zeneiskola, Beregszász, Állami Zeneiskola, Mátészalka);

Veres István (Szentcsanak, 1944. december 7.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót, Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat – igazgató is);

Vidovszky László (Békéscsaba, 1944. február 25. Békéscsaba) zeneszerző,

Egyetemi tanár. 1970-ben Simon Albert ösztönzésére Eötvös Péterrel, Kocsis Zoltánnal, Sály Lászlóval és Jeney Zoltánnal közösen megalapította az Új Zenei Stúdiót, mely hamarosan nemzetközileg is jól ismert zeneszerzői és előadói műhellyé vált, s 1972 és 1990 között több mint 600 kortárs zenei művet mutatott be. Az együttes koncertjein zeneszerzőként és előadóként egyaránt közreműködött. 1972 óta tanít, kezdetben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetében, 1984-től a pécsi egyetemen, 1999 óta a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is (zeneszerzés). Legismertebb művei: Etűdök MIDI-zongorára I-IV. füzet (1990-2003), Nárcisz és Echó (1980-81), Schroeder halála (1974-75), Autókoncert (1972). Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja;

Dr. Völgyi Zoltánné Bornemissza Zsuzsa (zongora- és szolfézstanár (Albert I. Általános Iskola, Sásd – ének-zenetanár, kórusvezető, Állami Zeneiskola, Marcali);

NAGY köszönet a feltüntetett forrásoknak és az ismert/ismeretlen illusztráció készítőknek:

- Wikipédia
- Ki kicsoda a magyar zeneéletben? (Zeneműkiadó Budapest, 1988., Szerkesztette: Székely András)
- Magyar életrajzi lexikon
- Nagy tanárok, híres tanítványok. 125 éves a Zeneakadémia (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem – Zeneakadémia, 2000., szerkesztette: Gádor Ágnes és Szirányi Gábor)
- Tari Julza – Iványi-Papp Mónika – Sz. Farkas Márta – Solymosi Tari Emőke – Gulyásné Somogyi Klára: A Nemzeti Zenede. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézete, Budapest 2005.

- MTI Ki Kicsoda 2009, Magyar Távirati Iroda Zrt., Budapest, 2008, 993. old., ISSN 1787-288X
- Magyar nagylexikon XVI. (Sel–Szö). Főszerk. Bárány Lászlóné. Budapest: Magyar Nagylexikon. 2003.
- Magyar zsidó lexikon. Szerk. Ujvári Péter. Budapest: Magyar Zsidó Lexikon. 1929. 818. o. Online elérés
- Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: Zenei lexikon I-III. Főszerk. Bartha Dénes. Átd. kiadás. Budapest: Zeneműkiadó. 1965.
- Brockhaus Riemann Zenei Lexikon: Szerkesztette: Carl Dahlhaus és Hans Heinrich Eggebrecht. A magyar kiadás szerkesztője Boronkay Antal I-III. Zeneműkiadó Budapest, 1983.
- Magyar életrajzi lexikon II. (L–Z). Főszerk. Kenyeres Ágnes. Budapest: Akadémiai. 1969. Online hozzáférés
- A BMC művészeti adatbázis cikke Eötvös Péterről
- A fiedlio.hu oldal névjegye a zeneszerzőről
- Bordás Tibor Nagybőgők és nagybőgősök. Átdolgozók: Enreiter István, Halász Péter. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
- <http://www.magyarvagyok.com/>
- Muzsika folyóirat online
- www.parlando.hu

Szerkesztette: Zelinka Tamás

